

Yleiskaava-alueiden nykytilan kuvaukset ja suunnitteluohjeet

Lahden suunta –työ 2017-2020

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203)
Yleiskaavaehdotus
TYLA 19.5. ja 9.6.2020 / KH 15.6.2020
D/2509/10.02.02.00.04/2016

LAHDEN SUUNTA

Sisällysluettelo

A: Asuminen

C: Keskustatoiminnot

E: Erityisalueet

KM: Palvelut

L: Liikenne

M: Maa- ja metsätalous

P: Palvelut

R: Loma-asuminen

S: Suojelu

T: Työ ja tuotanto

V: Virkistys

W: Vesialueet

Alueen indeksi	A-1
Alueen nimi	Paavola, Möysä ja Mustankallionmäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on eri vuosikymmeninä rakennettuja pientalo- ja kerrostaloalueita.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
Asukasluku	Asukkaita on noin 8400.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkot, koulu).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa, Tonttilan lähiön ostoskeskus, vähittäiskaupan suuryksikkö).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-1
Alueen nimi	Paavola, Möysä ja Mustankallionmäki

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 3). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alueella on merkittävä hulevesireitti. Paavolan alueelle on tutkittu tornitorakentamista.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	Lähiöostoskeskukseen saa sijoittaa 10 000 k-m² kaupan tiloja. Ostoskeskuksen kehittämisen yhteydessä tulee parantaa myös sen ympäristön viihtyisyyttä.
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-1
Alueen nimi	Paavola, Möysä ja Mustankallionmäki

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-2
Alueen nimi	Liipola, Kerinkallio, Saksala, Taka-Lotila, Anttilanmäki ja Kittelä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on eri-ikäisiä pientaloalueita ja 1970–80 luvuilla rakennettuja kerrostalolähiöitä.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
Asukasluku	Asukkaita on noin 8100.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkotito, koulu, terveyspalvelut, monitoimitalo).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa, Saksalan ja Liipolan lähiöiden ostoskeskukset, vähittäiskaupan suuryksikkö).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueelle sijoittuu keskeinen kaupunginosapuisto. Alueella on liikunta- ja virkistyspalveluita (lähiliikuntapaikka, uimahalli).
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-2
Alueen nimi	Liipola, Kerinkallio, Saksala, Taka-Lotila, Anttilanmäki ja Kittelä

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 3). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella sijaitsee kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alueella on merkittävä hulevesireitti ja avoimena säilytettävä uoma. Alueella on harvinaisen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Lepikonkadun toimitila-alue asemakaavoitetaan asuntoalueeksi vuoden 2030 jälkeen.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	Lähiöostoskeskukseen saa sijoittaa 10 000 k-m² kaupan tiloja. Ostoskeskuksen kehittämisen yhteydessä tulee parantaa myös sen ympäristön viihtyisyyttä.
Ulkoilu ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-2
Alueen nimi	Liipola, Kerinkallio, Saksala, Taka-Lotila, Anttilanmäki ja Kittelä

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-3
Alueen nimi	Asemantausta, Tornator ja Laune

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on 1900-luvun alusta lähtien rakennettuja pientaloalueita ja 1940-luvulta lähtien rakennettuja kerrostaloalueita.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 9150.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkot, koulu, palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa, vähittäiskaupan suuryksikkö).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-3
Alueen nimi	Asemantausta, Tornator ja Laune

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 3). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella sijaitsee kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alueella on merkittävä hulevesireitti. Alueella on harvinaisen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-3
Alueen nimi	Asemantausta, Tornator ja Laune

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa.
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-4
Alueen nimi	Mytjäinen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueen rakennuskanta muodostuu 1900-luvun alkuvuosikymmeninä rakennetuista pientaloista.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 40.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).

Alueen indeksi	A-4
Alueen nimi	Mytjäinen

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3).
	Alueella sijaitsee maisemallisesti merkittävä viheralue.
	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-4
Alueen nimi	Mytjäinen

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-5
Alueen nimi	Sopenkorpi, Kärpänen, Kasakkamäki, Petsamo ja Riihelä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on eri vuosikymmeninä rakennettuja pientaloalueita sekä pääosin 1960- ja 70-luvulla rakennettu kerrostalolähiö. Pientaloalueet ovat osin tiivistyneet.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
Asukasluku	Asukkaita on noin 10250.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkot, koulu, terveyspalvelut, palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa, Metsäkankaan lähiön ostoskeskus).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).

Alueen indeksi	A-5
Alueen nimi	Sopenkorpi, Kärpänen, Kasakkamäki, Petsamo ja Riihelä

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2, 3). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alueella on merkittävä hulevesireitti ja avoimena säilytettävä uoma. Alueella on harvinaisen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	Lähipalvelukeskittymään saa sijoittaa 10 000 k-m² kaupan tiloja. Lähipalvelukeskittymän kehittämisen yhteydessä tulee parantaa myös sen ympäristön viihtyisyyttä.
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-5
Alueen nimi	Sopenkorpi, Kärpänen, Kasakkamäki, Petsamo ja Riihelä

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Sopenkorven hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Sopenkorven hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-6
Alueen nimi	Pallas, Tapanila, Jalkaranta, Kankola ja Kiikkula

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientalovaltainen alue, jossa on pienehköjä kerrostaloryhmiä. Vanhimmat rakennukset ovat vuosisadan alkupuolelta. Rivitalojen osuus alueella on melko suuri.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 4450.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkot, koulu, terveyspalvelut, palveluasuminen, monitoimitalo).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella on liikunta- ja virkistyspalveluita (lähiliikuntapaikka).
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).

Alueen indeksi	A-6
Alueen nimi	Pallas, Tapanila, Jalkaranta, Kankola ja Kiikkula

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 3). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittävä niittykohde. Alueella sijaitsee maisemallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB ja alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-6
Alueen nimi	Pallas, Tapanila, Jalkaranta, Kankola ja Kiikkula

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-7
Alueen nimi	Ankkuri, Ruoriniemi ja Niemi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	1980-luvulta lähtien rakennettu kerrostalovaltainen alue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
Asukasluku	Asukkaita on noin 4400.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti, palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-7
Alueen nimi	Ankkuri, Ruoriniemi ja Niemi

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1, 2). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alueella on merkittävä hulevesireitti. Alueella on harvinaisen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue. Vuoripojankadun itäosassa ja Ruoriniemenkadun alkupäässä toimitila-alue uudistuu asuntoalueeksi. Ruoriniemen alueelle on tutkittu tornitorakentamista.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-7
Alueen nimi	Ankkuri, Ruoriniemi ja Niemi

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-8
Alueen nimi	Kivistönmäki, Mattilanmäki, Kiveriö

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pääosin 1940–70 luvuilla rakennettu kerrostalovaltainen alue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 5250.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkot, palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-8
Alueen nimi	Kivistönmäki, Mattilanmäki, Kiveriö

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulaine nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alueella on merkittävä hulevesireitti. Alueella on harvinaisen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue. Hirsimetsäntien alueelle on laadittu asemakaavoituksen periaatteet.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-8
Alueen nimi	Kivistönmäki, Mattilanmäki, Kiveriö

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-9
Alueen nimi	Kivimaa ja Metsäpelto

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on 1940–60 luvuilla rakennettua pientaloaluetta ja 1970-luvulla rakennettuja kerrostaloalueita.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osin asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 2750.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-9
Alueen nimi	Kivimaa ja Metsäpelto

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti ja avoimena säilytettävä uoma. Alueella on harvinaisen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-9
Alueen nimi	Kivimaa ja Metsäpelto

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Pohjavesi, hulevedet	Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-10
Alueen nimi	Ahtialantien ja Holman-Kymijärven maantien liittymän länsipuoli

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on 1950-luvulla ja 1990 -luvulla rakennettuja omakotitaloja.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osin asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 90.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-10
Alueen nimi	Ahtialantien ja Holman-Kymijärven maantien liittymän länsipuoli

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	
	Alue kuuluu osittain Kymijärven voimalaitoksen (suuronnettomuuden vaaran) konsultaatiovyöhykkeeseen.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Laadittaessa asemakaavaa Kymijärven voimalaitoksen konsultaatioalueelle (0,5 km etäisyys) pyydetävä kunnan palo- ja pelastusviranomaiselta lausunto ja tarvittaessa TUKES:n lausunto.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-10
Alueen nimi	Ahtialantien ja Holman-Kymijärven maantien liittymän länsipuoli

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvittettävä vaikutukset kasviuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-11
Alueen nimi	Aurinkorinne, Purolaakso ja Karistonmäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientaloalue. Valtaosa alueen asuntokannasta on 2000- ja 2010-luvuilla valmistunutta. Alue on yksi pientalorakentamisen painopistealueita kaupungissa. Alueella on vanhaa tiestöä.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osin asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 2800.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkot, koulu).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-11
Alueen nimi	Aurinkorinne, Purolaakso ja Karistonmäki

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 4). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella sijaitsee maisemallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee Kujalan jätteenkäsittelyalueen (EJ-1) läheisyydessä.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alueen itäisimpiä osia ei asemakaavoiteta ennen vuotta 2030. Alueelle tulee varata tilaa palveluille (koulu, päiväkoti, päivittäistavarakauppa). Karistonmäen vanha torppariasutus tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Alueen asemakaavoituksessa ja muussa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon Kujalan jätekeskuksen läheisyys ja hajujen leviäminen jätteenkäsittelyalueelta (EJ-1).
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-11
Alueen nimi	Aurinkorinne, Purolaakso ja Karistonmäki

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-12
Alueen nimi	Kymijärven eteläranta

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Haja-asutusalue. Alueen rakennuskanta on pääosin vapaa-ajan huviloita 1950- ja 1960-luvuilta. Alue on muuttumassa loma-asutuksesta pysyvään asumiseen. Alue on Kymijärven eteläistä rantavyöhykettä. Alueella on vanhaa tiestöä.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton. Alueella on tarkempia suunnitelmia asemakaavoituksen pohjaksi.
Asukasluku	Asukkaita on noin 30.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-12
Alueen nimi	Kymijärven eteläranta

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO, luokka 4). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	Ranta-alueiden asutusta kehitetään ympärivuotiseen asumiseen vanhan rakennuskannan ja maiseman ehdoilla.

Alueen indeksi	A-12
Alueen nimi	Kymijärven eteläranta

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-13
Alueen nimi	Ämmälä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Haja-asutusalue. Alueella sijaitsee kylämaisesti 60 omakotitaloa, joista osa on 1900-luvun alussa rakennettuja. Alueella on vanhaa tiestöä.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava. Alue on asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 80.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).

Alueen indeksi	A-13
Alueen nimi	Ämmälä

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alueella kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alue asemakaavoitetaan pääosin vuoden 2030 jälkeen. Alueella noudatetaan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan määräyksiä. Alueelle tulee varata tilaa palveluille (alakoulu, päiväkot, päivittäistavarakauppa). Ämmälän kyläkeskuksen läpi osoitettu uusi kokoojakatu ja kevyen liikenteen väylä toteutetaan shared space -periaatteella. Loviisan radan varteen tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa varaus mahdollista henkilöliikenteen seisaketta varten.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-13
Alueen nimi	Ämmälä

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvittettävä vaikutukset kasviuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-14
Alueen nimi	Renkomäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientaloalue, jonka vanhimmat rakennukset ovat 1900-luvun alkupuolelta, mutta valtaosa on rakennettu viime vuosikymmeninä. Alue on yksi pientalorakentamisen painopistealueita kaupungissa.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava. Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 3000.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti, koulu).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella on liikunta- ja virkistyspalveluita (lähiliikuntapaikka). Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-14
Alueen nimi	Renkomäki

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2, 3). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alueella noudatetaan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan määräyksiä.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-14
Alueen nimi	Renkomäki

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvittettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-15
Alueen nimi	Nikkilä ja Venetsia

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Sotien jälkeen rakennettu, asutustiloista tiivistynyt pientaloalue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Alue on osin asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 2100.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (koulu). Alueelle on asemakaavoitettu paikka päiväkodille.
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella on liikunta- ja virkistyspalveluita (lähiliikuntapaikka).
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-15
Alueen nimi	Nikkilä ja Venetsia

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 4). Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittävä niittykohde. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-15
Alueen nimi	Nikkilä ja Venetsia

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-16
Alueen nimi	Patomäki, Patoniitty ja Vartiolaakso

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientalovaltaisia alueita, joissa vanhimmat rakennukset ovat 1940-luvulta ja uusimmat 2010-luvulta.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 2050.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella on ulkoilureitti. Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-16
Alueen nimi	Patomäki, Patoniitty ja Vartiolaakso

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 4). Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella sijaitsee kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-16
Alueen nimi	Patomäki, Patoniitty ja Vartiolaakso

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-17
Alueen nimi	Oksanen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientaloalue, jonka vanha rakennuskanta on valmistunut 1950-luvulla. Aluetta on täydennysrakennettu eri aikoina. Alueella on vanha tie.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 250.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-17
Alueen nimi	Oksanen

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 4).
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-17
Alueen nimi	Oksanen

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-18
Alueen nimi	Tuomenoja

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientaloalue, jonka vanha rakennuskanta on valmistunut pääosin 1950-luvulla ja uusi 2000-luvulla.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 150.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-18
Alueen nimi	Tuomenoja

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2).
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-18
Alueen nimi	Tuomenoja

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvittettävä vaikutukset kasviuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-19
Alueen nimi	Kukonkoski

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientaloalue, jota on rakennettu 1900-luvun eri vuosikymmeninä. Alueella on vanha tie.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 100.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-19
Alueen nimi	Kukonkoski

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-19
Alueen nimi	Kukonkoski

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-20
Alueen nimi	Metsä-Hennala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientaloalue, jonka vanha rakennuskanta on pääosin 1950-luvulta, uudempi pääosin 1990-luvulta.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 550.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueelle sijoittuu keskeinen kaupunginosapuisto. Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-20
Alueen nimi	Metsä-Hennala

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomiotavaa	Alueella on merkittävä avoimena säilytettävä uoma.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Jatkosuunnittelussa tulee huomioida ET-13 energiavarastointialueen mahdollisesti aiheuttamat ympäristöhäiriöt alueen länsiosassa.
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-20
Alueen nimi	Metsä-Hennala

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-21
Alueen nimi	Pirttiharju ja Koneharju

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientalovaltainen alue, jonka omakotitalot ovat pääosiltaan 1940–50-luvuilta, rivitalot 1990-luvulta, ja kerrostalot 1970-luvulta.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on totetumatonta rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 700.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-21
Alueen nimi	Pirttiharju ja Koneharju

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-21
Alueen nimi	Pirttiharju ja Koneharju

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-22
Alueen nimi	Rautakankare ja Korpikankare

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientalovaltainen alue, joka on rakennettu valtaosaltaan 1970–80-luvuilla.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	
Asukasluku	Asukkaita on noin 1000.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-22
Alueen nimi	Rautakankare ja Korpikankare

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennepäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-22
Alueen nimi	Rautakankare ja Korpikankare

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-23
Alueen nimi	Karjusaari

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientalovaltainen alue, joka on rakennettu 1960-luvulta alkaen paljolti loma-asutuksen tilalle.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on totetumatonta rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 250.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-23
Alueen nimi	Karjusaari

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 1). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-23
Alueen nimi	Karjusaari

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-24
Alueen nimi	Kilpiäinen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pääosin 1960 - 80-luvuilla rakennettu pientalovaltainen alue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on totetumatonta rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 2400.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-24
Alueen nimi	Kilpiäinen

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2).
	Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-24
Alueen nimi	Kilpiäinen

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-25
Alueen nimi	Mukkula ja Niemi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pääosin 1960–70-luvuilla rakennettu kerrostalovaltainen alue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
Asukasluku	Asukkaita on noin 4150.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkot, koulu, terveyspalvelut).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa, Mukkulan lähiön ostoskeskus, vähittäiskaupan suuryksikkö).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).

Alueen indeksi	A-25
Alueen nimi	Mukkula ja Niemi

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 3).
	Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys.
	Alueella sijaitsee maisemallisesti merkittävä viheralue.
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Haapalankadun varteen voidaan tutkia tornirakentamista.
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	Lähiöostoskeskukseen saa sijoittaa 10 000 k-m ² kaupan tiloja. Ostoskeskuksen kehittämisen yhteydessä tulee parantaa myös sen ympäristön viihtyisyyttä.
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-25
Alueen nimi	Mukkula ja Niemi

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-26
Alueen nimi	Soltti

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientalovaltainen alue, joka on rakennettu pääosin 1970–80-luvuilla.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 450.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-26
Alueen nimi	Soltti

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2).
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-26
Alueen nimi	Soltti

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvittettävä vaikutukset kasviuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-27
Alueen nimi	Holma

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientaloalue, jossa on myös toimitilarakennuksia. Pientalot ovat pääosin 1950-luvulta.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 50.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-27
Alueen nimi	Holma

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittävä niittykohde.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alue muutetaan toimitila-alueesta asumiseen.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-27
Alueen nimi	Holma

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-28
Alueen nimi	Metsämaa

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Kerrostalovaltainen alue. Alueen kerrostalot ovat 1960–70 luvulta ja pientalot eri vuosikymmeniltä. Pientaloalueita on täydennysrakennettu.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on totetumatonta rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 850.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluja (päiväkoti, palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-28
Alueen nimi	Metsämaa

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB ja alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-28
Alueen nimi	Metsämaa

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-29
Alueen nimi	Kytölä, Pesärinne ja Harjuniemi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Valtaosa pientaloalueiden rakennuskannasta on 1980–90-luvuilta. Alue on yksi pientalorakentamisen painopistealueita kaupungissa.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 1350.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueelle sijoittuu keskeinen kaupunginosapuisto. Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-29
Alueen nimi	Kytölä, Pesärinne ja Harjuniemi

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittävä niittykohde. Alueella sijaitsee maisemallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB ja alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Ranta-alueiden asutusta kehitetään ympärivuotiseen asumiseen vanhan akennuskannan ja maiseman ehdoilla.

Alueen indeksi	A-29
Alueen nimi	Kytölä, Pesärinne ja Harjuniemi

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-30
Alueen nimi	Salalammi, Viuha ja Rajalantie

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Haja-asutusalue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on alle kymmenen.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-30
Alueen nimi	Salalammi, Viuha ja Rajalantie

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO, luokka 1). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Savontien kaakkoispuolella on kiinteistö, joka ei karttateknisesti mahdu asumiseen osoitetulle alueelle (A).

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-30
Alueen nimi	Salalammi, Viuha ja Rajalantie

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-31
Alueen nimi	Viuha ja Kaarlaakso

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	1980–90-luvuilla sekä 2000-luvulta lähtien rakennettuja pientaloalueita.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 1400.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluja (palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-31
Alueen nimi	Viuha ja Kaarlaakso

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 3). Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella sijaitsee maisemallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-31
Alueen nimi	Viuha ja Kaarlaakso

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-32
Alueen nimi	Myllypohja ja Ahtiala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pääosin 1980–90-luvuilla rakennettu pientalovaltainen alue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 5500.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkot, koulu, terveyspalvelut, lähiklinikka, palveluasuminen).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa, Laitumen lähiön ostoskeskus, vähittäiskaupan suuryksikkö).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueelle sijoittuu keskeinen kaupunginosapuisto. Alueella on liikunta- ja virkistyspalveluita (lähiliikuntapaikka).
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-32
Alueen nimi	Myllypohja ja Ahtiala

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 2, 3). Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella sijaitsee kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB ja alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Suunnitelmissa Ohitien (vt4) itäpuolelle osoitettu Heinolan rata kulkee nyt alueen reunassa.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin. Heinolan radan turvalliseen ylittämiseen tulee kiinnittää huomiota yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	Lähiöostoskeskukseen saa sijoittaa 10 000 k-m² kaupan tiloja. Ostoskeskuksen kehittämisen yhteydessä tulee parantaa myös sen ympäristön viihtyisyyttä.
Ulkoilu ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-32
Alueen nimi	Myllypohja ja Ahtiala

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-33
Alueen nimi	Kunnas ja Hiekk anummi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pääosin 1940-50- ja 1980–2010-luvuilla rakennettu pientaloalue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 1850.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (koulu).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-33
Alueen nimi	Kunnas ja Hiekk anummi

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1, 2, 4) Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB ja alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Sydänkankaan pohjoisosa ja Heinolan radan itäpuolinen osa asemakaavoitetaan vuoden 2030 jälkeen.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin. Heinolan radan turvalliseen ylittämiseen tulee kiinnittää huomiota yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-33
Alueen nimi	Kunnas ja Hiekk anummi

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-34
Alueen nimi	Kaukkari ja Koiskala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueen rakennuskanta koostuu pääosin viime vuosisadan loppupuolen vuosikymmeninä rakennetuista pientaloista. Alueella on vanhaa tiestöä.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Osalle aluetta on laadittu kaavarunko. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 900.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-34
Alueen nimi	Kaukkari ja Koiskala

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella sijaitsee maisemallisesti merkittävä viheralue. Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä avoimena säilytettävä uoma.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	A-34
Alueen nimi	Kaukkari ja Koiskala

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-35
Alueen nimi	Mustankorventien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Haja-asutusalue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on alle kymmenen.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).

Alueen indeksi	A-35
Alueen nimi	Mustankorventien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO, luokka 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alueella sijaitsee kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti merkittävä viheralue. Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alue asemakaavoitetaan vuoden 2030 jälkeen.
Liikenne	Liikennepäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-35
Alueen nimi	Mustankorventien alue

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasviuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-36
Alueen nimi	Hyytty

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Haja-asutusalue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on alle kymmenen.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-36
Alueen nimi	Hyytty

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alue asemakaavoitetaan vuoden 2030 jälkeen. Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-36
Alueen nimi	Hyytty

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-37
Alueen nimi	Niemelänniemi, Tiiranmäki ja Kyynäränkannas

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on 1960–70-luvuilla sekä 2010-luvulta lähtien rakennettuja pientaloalueita.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alueelle on kaavoitettu tontit päivittäistavarakaupalle ja päiväkodille. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 80.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on muinaismuistokohteita.

Alueen indeksi	A-37
Alueen nimi	Niemelänniemi, Tiiranmäki ja Kynäränkannas

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4).
	Alueella kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys.
	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-37
Alueen nimi	Niemelänniemi, Tiiranmäki ja Kynäränkannas

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasviuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-38
Alueen nimi	Villähde

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientalovaltainen alue, jonka rakennuskanta on eri vuosikymmeniltä.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Osalle aluetta on laadittu kaavarunko. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta ja rakenteen täydennysmahdollisuuksia. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 1900.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti, koulu).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).

Alueen indeksi	A-38
Alueen nimi	Villähde

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1). Alueella kulkee maakunnallinen ja paikallinen ekologinen yhteys. Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-38
Alueen nimi	Villähde

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-39
Alueen nimi	Lehtokujan alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on 1940-80-luvulla rakennettu pientaloalue, metsätiloja ja maatilan tilakeskus.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 20.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-39
Alueen nimi	Lehtokujan alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alue asemakaavoitetaan vuoden 2030 jälkeen.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-39
Alueen nimi	Lehtokujan alue

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvittettävä vaikutukset kasviuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-40
Alueen nimi	Härhø, Jokiranta ja Muturinniemi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Haja-asutusalue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin kymmenen.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-40
Alueen nimi	Härhø, Jokiranta ja Muturinniemi

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alue asemakaavoitetaan vuoden 2030 jälkeen. Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-40
Alueen nimi	Härhö, Jokiranta ja Muturinniemi

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-41
Alueen nimi	Kyynärä, Orrilanmäki ja Kangas

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pientalovaltainen alue, joka on rakennettu enimmäkseen 1960–80-luvuilla sekä vuosikymmenen vaihteen jälkeen.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta ja rakenteen täydennysmahdollisuuksia. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 1700.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-41
Alueen nimi	Kyynärä, Orrilanmäki ja Kangas

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alueella sijaitsee kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-41
Alueen nimi	Kyynärä, Orrilanmäki ja Kangas

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-42
Alueen nimi	Salmenmäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pääosin 1990- ja 2000-luvulla rakennettu pientaloalue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osittain asemakaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 80.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).

Alueen indeksi	A-42
Alueen nimi	Salmenmäki

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 2, 4).
	Alueella sijaitsee maisemallisesti merkittävä viheralue.
	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alue asemakaavoitetaan vuoden 2030 jälkeen.
	Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-42
Alueen nimi	Salmenmäki

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-43
Alueen nimi	Nastola kk länsi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on pääasiassa 1960-2000-luvuilla rakennettuja pientaloalueita.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 1350.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (koulu).
Kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (päivittäistavarakauppa).
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.

Alueen indeksi	A-43
Alueen nimi	Nastola kk länsi

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee maakunnallinen ja paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-43
Alueen nimi	Nastola kk länsi

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	A-44
Alueen nimi	Nastola kk itä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on pääasiassa 1960-80-luvuilla rakennettuja pientalo- ja kerrostaloalueita.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta. Alue on osin kaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 2700.
Julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (päiväkoti).
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueelle sijoittuu keskeinen kaupunginosapuisto. Alueella kulkee ulkoilureitti.
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).

Alueen indeksi	A-44
Alueen nimi	Nastola kk itä

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB ja alle 45dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Ennen alueen asemakaavoittamista ympärivuotiselle asumiselle tulee selvittää ja varmistaa vesihuoltoverkoston rakentuminen alueelle.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-44
Alueen nimi	Nastola kk itä

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot. Rantavyöhykkeen suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rannan luonnollinen puusto ja muu kasvillisuus tulee ottaa huomioon uudisrakentamisessa rantamaiseman ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-45
Alueen nimi	Rakokivi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella on pääasiassa 1980-2000-luvuilla rakennettuja pientaloalueita.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta. Alue on osin kaavoittamaton.
Asukasluku	Asukkaita on noin 2050.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-45
Alueen nimi	Rakokivi

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee maakunnallinen ja paikallinen ekologinen yhteys. Alueella on merkittävä niittykohde.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alueen koillisosat kaavoitetaan vuoden 2030 jälkeen. Alueella noudatetaan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan määräyksiä.
Liikenne	Liikenn ympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-45
Alueen nimi	Rakokivi

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	A-46
Alueen nimi	Uusikylä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS A	ASUINALUE. Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Pääosin 1960-70-luvulla rakennettu pientalovaltainen alue.
Kaavatilanne / -varanto / täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava. Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 800.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Liikunta- ja virkistyspalvelut	
Lähimetsät	
Kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	A-46
Alueen nimi	Uusikylä

NYKYTILAN KUVAUS	
Maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Alueella kulkee maakunnallinen ja paikallinen ekologinen yhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	
Muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaavoitus	Alueella noudatetaan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan määräyksiä.
Liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Ulkoilu ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	A-46
Alueen nimi	Uusikylä

SUUNNITTELUOHJE	
Maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Ekotehokkuus	

Alueen indeksi	AT-1
Alueen nimi	Okeroinen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittua asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Alue on vanhaa väljästi rakennettua kylämäistä pientaloaluetta maatalousrakennuksineen. Asuntokanta koostuu omakotitaloista, joista vanhimmat ovat 1900-luvun alkuvuosilta. Valtaosa rakennuskannasta on 1940–50-luvuilta. Alueella toimii viljelykäytössä olevia maatiloja ja ratsastuskoulu. Aluetta on viime vuosikymmeninä hieman täydennysrakennettu.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa osayleiskaava (Okeroisten osayleiskaava). Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 170
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	Alueella toimii Okeroisten mylly.
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 4). Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on osittain kunnallistekniikka.

Alueen indeksi	AT-1
Alueen nimi	Okeroinen

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti/merkittävä avoimena säilytettävä oja.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	Alueella noudatetaan Okeroisten osayleiskaavan määräyksiä.
liikenne	
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan.
erityistä	Nostavan logistiikkakeskuksen edellyttämä raidevaraus tulee ottaa huomioon radan varteen sijoittuvien alueiden suunnittelussa. Radan varteen on maakuntakaavassa osoitettu uusi seisake. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

Alueen indeksi	AT-2
Alueen nimi	Kujala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikaltaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Alueella sijaitsee haja-asutusalueen pientaloja eri vuosikymmeniltä. Alueella on hevostaloutta ja -harrastustoimintaa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 110
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	Alue sijaitsee Linnaistensuon luonnonsuojelualueen läheisyydessä. Alueella on ulkoilureitti.
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1)
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on osittain kunnallistekniikka.

Alueen indeksi	AT-2
Alueen nimi	Kujala

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti/merkittävä avoimena säilytettävä oja. Alue sijaitsee Kujalan jätekeskuksen (EJ-1) läheisyydessä.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Korvenrannantien varrella maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon vaikutus linnustoon. Asuinrakennuksia saa sijoittaa enintään 120 m etäisyydelle tiestä. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	Alueen ja T-22 -elinkeinoelämän alueen väliin tulee jättää rakentamaton metsäpeitteinen suojavyöhyke. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon Kujalan jätekeskuksen läheisyys.
liikenne	
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-3
Alueen nimi	Ämmälä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Alue on vanhaa rakennettua kyläaluetta pihapiireineen ja maatalousrakennuksineen. Osa tiloista on 1900-luvun alussa rakennettuja. Alueella on vanhaa tiestöä.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on noin 20
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4). Ämmälä on paikallisesti tärkeä pesimälinnustoalue.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.

Alueen indeksi	AT-3
Alueen nimi	Ämmälä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	Alueella noudatetaan Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaavan määräyksiä.
liikenne	Ämmälän kyläkeskuksen läpi osoitettu uusi kokoojakatu ja kevyen liikenteen väylä toteutetaan shared space -periaatteella paikan henkeä kunnioittaen.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	
erityistä	Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

Alueen indeksi	AT-4
Alueen nimi	Lankila

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Alueella sijaitsee haja-asutusalueen pientaloja pihapiireineen ja maatalousrakennuksineen. Lankilantien (yleinen maantie) varrelta erottuvat tiiviimin rakennetut kyläalueet Marttilantien, Laatikakallion ja Kalliokummun alueella. Maisemaa hallitsee polveileva tie ja peltoaukeat.
kaavatilanne/varanto/täy dennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 50
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	Alue sijaitsee Linnaistensuon luonnonsuojelualueen läheisyydessä. Alueella on ulkoilureitti.
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4).
kulttuuriarvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Kyläalueet ovat muodostuneet yleisientien varteen.

Alueen indeksi	AT-4
Alueen nimi	Lankila

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	AT-5
Alueen nimi	Pihtilänmäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittua asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Taajaman tuntumassa sijaitseva alue, jossa on vanhaa rakennettua kyläaluetta pihapiireineen ja maatalousrakennuksineen. Pihtilänmäki sijaitsee pienellä kummulla peltoaukean keskellä ja alueella sijaitsee toiminnassa olevia maatiloja, joiden elinkeinona on maanviljely ja karjatalous. Heinjoentien varressa harjoitetaan hevostaloutta ja maanviljelyä.
kaavatilanne/varanto/täy dennysrakentamisen mahdollisuus	Heinjoentien varressa on kaupungin omistamaa maata, jossa täydennysrakentaminen on mahdollista.
asukasluku	Asukkaita on noin 40
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
kulttuuriarvot	
Hiljaiset alueet ja melu	
infrakohteet	

Alueen indeksi	AT-5
Alueen nimi	Pihtilänmäki

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee lähellä rautatietä ja valtatiä 12. Alue sijaitsee lähellä Villähteen rautatieasemaa.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, lasten turvallisiin koulumatkoihin sekä rautatieaseman saavutettavuuteen.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan. Kunnallistekninen verkosto on Heinämaantien länsipuolella.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-6
Alueen nimi	Pensuo-Tapiola-Hokkara

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyksalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Alueella sijaitsee haja-asutusalueen pientaloja pihapiireineen ja maatalousrakennuksineen. Alueella harjoitetaan maa- ja metsätaloutta. Pensuon alue on alun perin pääosin karjalaisen siirtoväen asuttama alue. Asutustilat sijoitettiin Heinämaantien ja Pensuontien sekä niistä erkautuvien pikkuteiden varsille laajoja peltoaukeita täplittämään. Rakennukset ovat jälleenrakennuskaudelle tyypillisiä asevelitaloja. Pihapiireissä on jäljellä myös talousrakennuksia. Tapiolan kartanon päärakennus on siirretty nykyiselle paikalleen 1800-luvun puolivälissä. Rakennus oli alun perin Erstan kartanon voutin asuintalo.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 170
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on osittain kunnallistekniikka. Kyläalue on muodostunut yleisntien varteen.

Alueen indeksi	AT-6
Alueen nimi	Pensuo-Tapiola-Hokkara

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-7
Alueen nimi	Haravakylä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilasta	Taajaman tuntumassa sijaitseva kyläalue, jossa on tiivistä asumista. Haravakylä sijaitsee rautatien eteläpuolella pitkän, peltojen halki kulkevan maantien molemmin puolin. Taloryhmä on suhteellisen tiivis, lähellä maantietä. Haravakylässä on vanhoja, hyvin säilyneitä tilakeskuksia, mutta myös vahvasti uudistettuja ja uusia rakennuksia. Oma kerrostumansa ovat asutustilat, joita sodan jälkeen lohkottiin Erstan kartanon maista. Vanhimpia taloja edustaa kantatila Peltö-Sipilä, jonka entisen päärakennuksen kerrotaan olleen vuodelta 1805.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 120
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on osittain kunnallistekniikka.

Alueen indeksi	AT-7
Alueen nimi	Haravakylä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee lähellä rautatietä ja valtatietä 12.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin. Rautatien ja valtatien melualue tulee ottaa huomioon.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-8
Alueen nimi	Notko

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Notkon alue sijaitsee rautatien eteläpuolella pitkän viivasuoran, peltojen halki kulkevan tien molemmin puolin. Alueella sijaitsee sodan jälkeen erotettuja evakkotiloja. Notkon rakennuskanta on pääosin peräisin 1940- ja 1950-luvulta. Alueella sijaitsee useampia pieniä hevostiloja. Avara peltomaisema rajautuu junarataan ja metsäselänteeseen.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 50
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on osittain kunnallistekniikka.

Alueen indeksi	AT-8
Alueen nimi	Notko

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti/merkittävä avoimena säilytettävä oja. Alue sijaitsee lähellä rautatietä ja valtatietä 12.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa rautatien ja valtatien melualue tulee ottaa huomioon.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-9
Alueen nimi	Risala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikaltaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Risalan alue on Uudenkylän taajaman jatkeena ja rajautuu asemakaava-alueeseen. Alueella sijaitsee hajakrakennusalueen piataloja talousrakennuksineen.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 30
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4). Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys.
kulttuuriarvot	
Hiljaiset alueet ja melu	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Viereisellä asemakaava-alueella on kunnallistekniikka.

Alueen indeksi	AT-9
Alueen nimi	Risala

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alue sijaitsee lähellä rautatietä ja valtatieä 12.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	Täydennysrakentamisessa rautatien ja valtatieen melualue tulee ottaa huomioon.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-10
Alueen nimi	Uusikylä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittua asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilasta	Alueella sijaitsee haja-asutusalueen pientaloja pihapiireineen ja maatalousrakennuksineen. Taajaman läheisyydessä sijaitseva vanha keskiaikainen kyläalue, joka sijoittui Ylisen Viipurintien haarojen välisen yhdystien varteen, Salpausselän reunamuodostuman pohjoispuolelle. Yksi vanhimmista säilyneistä rakennuksista 1820-luvulta oleva Sipilän rustholli. Kyläalueella on yhä vanhoja tiloja ja jonkin verran uudisrakentamista. Alueella harjoitetaan maataloutta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava. Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 60
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella kulkee paikallinen ekologinen yhteys. Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on osittain kunnallistekniikka.

Alueen indeksi	AT-10
Alueen nimi	Uusikylä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-11
Alueen nimi	Toivonoja

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Toivonojan kartano ja tilakeskus sijaitsee Sylvöjärven rannalla. Kartano tilakeskukseen kuuluu useita rakennuksia kuten väentupa, talli ja navetta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on alle 10
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Toivonojan kartano on sekä valtakunnallisesti (RKY) että maakunnallisesti (MARY) arvokas rakennettu kulttuuriympäristö.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.

Alueen indeksi	AT-11
Alueen nimi	Toivonoja

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Lisärakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisu- tai poikkeamislupamenettelyllä.
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
erityistä	Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

Alueen indeksi	AT-12
Alueen nimi	Arrajoki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytettävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittua asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Arrajoen kartanon alue sijoittuu Sylvöjärven koillisrannalle, josta Arrajoki laskee Arrajärveen. Sen pohjoispuolella sijaitsee Arrajoen kyläontti. Kartano perustettiin vuonna 1651, jolloin se tunnettiin Jokelana. Kartanon päärakennus on tuhoutunut palossa vuonna 1948 ja nykyinen rakennus on rakennettu vanhan kivijalan päälle. Kartanoon liittyneistä rakennuksista nykyään ovat jäljellä aitta, kuivuri, kaksi työväen asuinrakennusta, kivikellari ja mankelihuone.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on alle 10
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.

Alueen indeksi	AT-12
Alueen nimi	Arrajoki

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Lisärakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisu- tai poikkeamislupamenettelyllä.
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
erityistä	Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

Alueen indeksi	AT-13
Alueen nimi	Immilä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittua asumista, maatilojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilasta	Immilän kyläalue sijoittuu pääosin Ruuhijärvestä Sylvöjärveen laskevan Immilänjoen varrelle. Kyläalueelle sijoittuu haja-asutuspaikkoja ja toiminnassa olevia maatiloja. Kyläalueella on myös lypsykarjatilaa, jossa on lehmien lisäksi myös lampaista. Immilänjoen varrella on sijainnut useita myllyjä, joista Immilän kylän yhteismylly on edelleen olemassa. Maakunnallisesti arvokas ympäristö on pienipiirteistä kumpuilevaa viljelymaisemaa, jota rajaavat metsäiset karut kallioselänteet.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on noin 30
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.

Alueen indeksi	AT-13
Alueen nimi	Immilä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Lisärakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisu- tai poikkeamislupamenettelyllä.
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
erityistä	Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

Alueen indeksi	AT-14
Alueen nimi	Vehkosilta

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Tiivis kyläalue yleisen maantien varressa. Alueella sijaitsee haja-asutusalueen pientaloja pihapiireineen ja maatalousrakennuksineen. Alueella harjoitetaan maa- ja metsätaloutta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on noin 40
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.

Alueen indeksi	AT-14
Alueen nimi	Vehkosilta

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	AT-15
Alueen nimi	Kumia

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittua asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Kyläalue sijaitsee kahden maantien risteysalueen tuntumassa, liikuntakeskus Pajulahden läheisyydessä. Kumian kylämaalla sijaitsevaa Ahlaisten tilaa alettiin vuonna 1920 lohkomaa pientiloiksi ja teiden risteysalueelle muodostui tiiviimpää asuinrakentamista. Kyläalueelle sijoittuu myös Yläisten tila ja Kumian mylly ympäristöineen. Iso-Kukkasen ja Salajärven rannalla on loma-asutusta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on noin 30
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	Alueen läpi kulkee melontareitti. Liikuntakeskus Pajulahti sijaitsee kyläalueen läheisyydessä.
maisema- ja luontoarvot	Alueella kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kunnallistekniikan runkolinja.

Alueen indeksi	AT-15
Alueen nimi	Kumia

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
erityistä	Kumian myllyn aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

Alueen indeksi	AT-16
Alueen nimi	Ruuhijärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämaisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Alue on vanhaa rakennettua kyläaluetta pihapiireineen ja maatalousrakennuksineen. Kylä on syntynyt kallio- ja harjuselänteiden väliin Ruuhijärven luoteispuolelle. Maankäytön historiallinen jatkuvuus näkyy Ruuhijärven maalaiskylän kumpuilevassa viljelymaisemassa. Alueen mutkittelevat ja maaston muotoja mukailevat vanhat tielinjaukset ovat säilyneet pitkälti vanhoilla reiteillään ja kylän julkiset rakennukset ovat keskittyneet tienristeyksen läheisyyteen. Alueella on maa- ja metsätaloustiloja, sekä karjatila. Ruuhijärven rannalla on runsaasti loma-asutusta.
kaavatilanne/varanto/täy dennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 60
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	Kylällä on seurojentalo.
maisema- ja luontoarvot	Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kunnallistekniikan runkolinja.

Alueen indeksi	AT-16
Alueen nimi	Ruuhijärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-17
Alueen nimi	Järvinen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilasta	Järvinen on Ruuhijärven siirtokylä, joka on muodostunut 1650-luvulla keskiaikaisten teiden risteykseen. Ylisen Viipurintien pohjoisempi linjaus kulki Järvisen kylän kautta Vierumäeltä Vuolteenkoskelle. Järvisistä haarautui yhdistie Uuteenkylään, kohti Ylisen Viipurintien eteläistä linjausta. Järvisen rakennuskanta on melko yhtenäistä ja kyläkuvaava täydentävät vanhat riihet muut yksittäiset hirsirakennukset. Kylän vanhimpia rakennuksia ovat Pälli-Lampilan päärakennus vuodelta 1810 ja Hirvelän asuinrakennus vuodelta 1860. Alueella on haja-asutusta ja maa- ja metsätiloja.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on noin 20
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrastruktuuri	Alueella on kunnallistekniikan runkolinja.

Alueen indeksi	AT-17
Alueen nimi	Järvinen

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-18
Alueen nimi	Seesta-Luhtaanmaa

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Nauhamainen kyläalue, joka tukeutuu tienvarsiasiutukseen. Alueella on haja-asutusta ja Seestanjoen rannalla loma-asutusta. Tihein asutus on Seestan myllyn läheisyydessä.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 80
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.

Alueen indeksi	AT-18
Alueen nimi	Seesta-Luhtaanmaa

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Kyläalue sijoittuu yleisen maantien varteen.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	AT-19
Alueen nimi	Seestan kartanon alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilasta	Kartanon tilakeskus sijaitsee peltojen keskellä, Kivijärven rannalla, pienen lahdelman pohjukassa. Puinen päärakennus on kaksikerroksinen ja rakennettu vuonna 1824. Kartanopihassa on lisäksi vuonna 1848 rakennettu kaksikerroksinen sivurakennus, väentupa, jota vastaan kohtisuorassa sijaitsee pitkä viidellä pyörökaariovella varustettu aittarivi rajaamassa pihaa. Talouspihassa on mm. vuonna 1836 rakennettu rapattu tiilinen navetta, leivin- ja pyykkitupa, viljamakasiini, autotalli, talli ja sikala. Hieman kauempana kartanokeskuksesta on työäenasuntoja, metsänvartijan talo talousrakennuksineen ja koulu.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on alle 10
julkiset palvelut	Seestan koulun tiloissa toimii yksityinen päiväkot.
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys. Alue on maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde.
Hiljaiset alueet ja melu	
infrakohteet	Alueella on kunnallistekniikan runkolinja.

Alueen indeksi	AT-19
Alueen nimi	Seestan kartanon alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Kyläalue sijoittuu yleisen maantien varteen ja lähelle valtatietä 4.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin. Valtatien melualue tulee ottaa huomioon.
julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
erityistä	Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

Alueen indeksi	AT-20
Alueen nimi	Pärnämäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Nauhamainen kyläalue, joka tukeutuu tienvarsiasiutukseen. Alueella on haja-asutusta ja Oksjärven rannalla loma-asutusta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on alle 10
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.

Alueen indeksi	AT-20
Alueen nimi	Pärnämäki

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Kyläalue sijoittuu yleisen maantien varteen.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin. Valtatien 4 melualue tulee ottaa huomioon kyläalueen länsiosissa.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	AT-21
Alueen nimi	Mäkelä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Nauhamainen kyläalue, joka tukeutuu tienvarsiasiutukseen. Alueella on haja-asutusta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 110
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueella kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kunnallistekniikan runkolinja.

Alueen indeksi	AT-21
Alueen nimi	Mäkelä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomiotavaa	Kyläalue sijoittuu yleisen maantien varteen.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin. Valtatien 4 melualue tulee ottaa huomioon.
julkiset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
erityistä	

Alueen indeksi	AT-22
Alueen nimi	Pyhäntaka

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS AT	KYLÄALUE Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Kyläalueelle voi sijoittaa asumista, maatalojen talouskeskuksia, vapaa-ajanasuntoja, palveluita ja sellaisia työ- ja liiketiloja, joista ei aiheudu ympäristöön melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta näihin verrattavia haittoja. Sisältää maisemallisesti arvokkaita peltoalueita. Suunnittelutarvealue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloista	Laaja kyläalue Alasen ja Kivijärven läheisyydessä. Kylä jatkaa nauhamaista rakennetta maantien varressa Lahdesta Heinlammin jälkeen Vierumäen suuntaan. Kyläalueeseen liittyy myös Kivijärven koulun ympäristö ja Vanajanraitin varren asutus. Vanajanraitti on vuosisatoja vanha maantie. Alueella sijaitsee haja-asutusta ja Alasen, Evatun ja Kivijärven rannoilla loma-asutusta.
kaavatilanne/varanto/täy dennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.
asukasluku	Asukkaita on noin 190
julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (alakoulu).
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
infrakohteet	Alueella on kunnallistekniikan runkolinja.

Alueen indeksi	AT-22
Alueen nimi	Pyhäntä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Kyläalue sijoittuu yleisen maantien varteen.

SUUNNITTELUOHJE	
	Suunnittelussa noudatetaan maaseutualueiden rakennustapaohjetta. Kyläalueella asutuksen täydennysrakentaminen hoidetaan suunnittelutarveratkaisumenettelyllä.
kaavoitus	
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
erityistä	

Alueen indeksi	C-1
Alueen nimi	Ydinkeskusta

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS C	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan keskustatoiminnoille, kuten palveluille, hallinnolle, kaupalle, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille työpaikoille ja keskusta-asumiselle. Ensisijainen paikka kaupan suuryksiköille ja palveluille. Maiseman ja rakennetun ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan ja rakentamisen tulee olla laadukasta. Katuympäristön ja julkisen tilan suunnittelussa ja viimeistelyssä edistetään monimuotoista kaupunkiluontoa, hulevesien hallintaa sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita. Yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa tulee ottaa huomioon kulttuurihistorialliset selvitykset, Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma ja Lahden hulevesiohjelma.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueen asuntokanta sijaitsee miltei kokonaan kerrostaloissa, joita on rakennettu kaikkina Lahden kaupunkina olon vuosikymmeninä.
Kaavavaranto	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
Asukasluku	Alueella on noin 10 800 asukasta
Julkiset palvelut	Alueella on monipuoliset julkiset ja kaupalliset palvelut.
Kaupalliset palvelut	Alueella sijaitsee vähittäiskaupan suuryksikkö.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen arvopuistoja ovat Kaupungintalon puisto, Alatori, Kirkkopuisto ja Erkonpuisto.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	C-1
Alueen nimi	Ydinkeskusta

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Palvelut	Alueelle toteutetaan kaupungin pääterveysasema, jossa tarjotaan perusterveydenhuollon palveluita.
	Keskustakaupan isot yksiköt keskitetään ydinkeskustan alueelle ja sopeutetaan ympäristöönsä kooltaan ja u
	lkoasultaan.
	Saimaankadun ja Kauppakadun välisiin kortteleihin voidaan tutkia tornitalojen sijoittamista.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Tärkeitä arkkitehtuuripoliittisia teemoja ovat: Keskustan kaupunkimaisema ja kaupunkikuva, maamerkit, näkymät, hyvä suunnittelu ja laadukas rakentaminen, viimeistelty katu- ja viherympäristö.
Lapsiystävällisyys	Katu ympäristön suunnittelussa otetaan huomioon lasten itsenäinen liikkuminen kävellen ja pyörällä. Koulujen ja kauppakeskuksen lähiympäristön sekä puistojen merkitys lapsille tärkeinä paikkoina tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Pohjavesi ja hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa. Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
Kasvihuonepäästöt	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	C-2
Alueen nimi	Paavola

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS C	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan keskustatoiminnoille, kuten palveluille, hallinnolle, kaupalle, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille työpaikoille ja keskusta-asumiselle. Ensisijainen paikka kaupan suuryksiköille ja palveluille. Maiseman ja rakennetun ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan ja rakentamisen tulee olla laadukasta. Katuympäristön ja julkisen tilan suunnittelussa ja viimeistelyssä edistetään monimuotoista kaupunkiluontoa, hulevesien hallintaa sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita. Yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa tulee ottaa huomioon kulttuurihistorialliset selvitykset, Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma ja Lahden hulevesiohjelma.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueen asuntokanta on pääosin kerrostaloissa, joista yli puolet on rakennettu 1990–2000-luvuilla. Pienkerrostalotyyppinen rakennuskanta on rakennettu sota-ajan molemmin puolin.
Kaavavaranto	Alueella on asumisen kapasiteettia ja julkisen rakentamisen kapasiteettia.
Asukasluku	Alueella on noin 2400 asukasta.
Julkiset palvelut	Alueella on kouluja ja oppilaitoksia (Lotilan alakoulu, Tiirismaan yläkoulu ja lukio, Kannaksen lukio, Muotoiluinstituutti, Aikuiskoulutuskeskus).
Kaupalliset palvelut	
	Alueella toimii vanhusten palvelukeskuksia.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3).
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	C-2
Alueen nimi	Paavola

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Alueen täydennysrakentamismahdollisuuksia tutkitaan.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Katu ympäristön suunnittelussa otetaan huomioon lasten itsenäinen liikkuminen kävellen ja pyörällä. Koulujen lähiympäristön sekä puistojen merkitys lapsille tärkeinä paikkoina tulee ottaa huomioon suunnittelussa.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Pohjavesi ja hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa. Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
Kasvihuonepäästöt	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	C-3
Alueen nimi	Rautatieaseman/matkakeskuksen ympäristö

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS C	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan keskustatoiminnoille, kuten palveluille, hallinnolle, kaupalle, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille työpaikoille ja keskusta-asumiselle. Ensisijainen paikka kaupan suuryksiköille ja palveluille. Maiseman ja rakennetun ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan ja rakentamisen tulee olla laadukasta. Katuympäristön ja julkisen tilan suunnittelussa ja viimeistelyssä edistetään monimuotoista kaupunkiluontoa, hulevesien hallintaa sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita. Yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa tulee ottaa huomioon kulttuurihistorialliset selvitykset, Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma ja Lahden hulevesiohjelma.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Lahden matkakeskus sijaitsee alueella.
Kaavavaranto	Alue on suurten muutosten ja laajan kehittämisen kohteena.
Asukasluku	Alueella on noin 230 asukasta.
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	C-3
Alueen nimi	Rautatieaseman/matkakeskuksen ympäristö

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Alueelle laaditaan uusia asumisen ja elinkeinoelämän kortteleiden asemakaavoja vuoteen 2030 mennessä. Alueen asemakaavoituksessa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen sijainti Lahden maiseman, imagon ja identiteetin kannalta tärkeällä paikalla Salpausselän ja Radiomäen etelärinteellä. Radiomäen eteläpuolelle voidaan osoittaa tehokasta rakentamista siten, että Salpausselän ja Radiomäen silhuetti säilyy ehjänä. Rakentamisen tulee suuntautua etelään ja muodostaa katutilaa Mannerheiminkadun puolelle. Terassirakentamisella on tavoite luoda tehokkaalla rakentamisella vihreä ilme kaukomaisemassa.
	Aluetta kehitetään ekologisen ja resurssitehokkaan rakennetun ympäristön pilottialueena.
	Kaikki uudisrakennukset ovat matala- tai lähes nollaenergiarakennuksia vuodesta 2020 lähtien.
	Alueen kaupalliset palvelut keskitetään matkakeskuksen läheisyyteen.
Palvelut	Matkakeskusta palvelevia pysäköintilaitoksia sijoitetaan radan eteläpuolelle, Uudenmaankadun itäpuolelle e nintään 300 m etäisyydelle matkakeskuksesta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen asemakaavoituksessa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen sijainti Lahden maiseman, imagon ja identiteetin kannalta tärkeällä paikalla Salpausselän ja Radiomäen etelärinteellä.
Lapsiystävällisyys	Katu ympäristön suunnittelussa otetaan huomioon lasten itsenäinen liikkuminen kävellen ja pyörällä. Koulujen lähiympäristön sekä puistojen merkitys lapsille tärkeinä paikkoina tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnon ympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Pohjavesi ja hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa. Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
Kasvihuonepäästöt	Suunnitelmien vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen käyttöön sekä ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin arvioidaan tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	C-4
Alueen nimi	Kartano, Kariniemi, Ranta-Kartano

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS C	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan keskustatoiminnoille, kuten palveluille, hallinnolle, kaupalle, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille työpaikoille ja keskusta-asumiselle. Ensisijainen paikka kaupan suuryksiköille ja palveluille. Maiseman ja rakennetun ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan ja rakentamisen tulee olla laadukasta. Katuympäristön ja julkisen tilan suunnittelussa ja viimeistelyssä edistetään monimuotoista kaupunkiluontoa, hulevesien hallintaa sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita. Yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa tulee ottaa huomioon kulttuurihistorialliset selvitykset, Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma ja Lahden hulevesiohjelma.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alueella sijaitsee Lahden koulutuskonsernin kampusalue ja Lahden messukeskus. Asuntokanta on lähes kokonaan kerrostaloissa, joista valtaosa on 1990–2000-lukujen tuotantoa. Kariniemen omakoti-/pienkerrostalot ovat 1940–50 luvulta.
Kaavavaranto	Alueella on asemakaavoitettuja asuinkortteleita, joita ei vielä ole rakennettu.
Asukasluku	Alueella on noin 3800 asukasta.
Julkiset palvelut	Alueella on koulu (Lahden lyseo).
Kaupalliset palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokat 1, 2, 3)
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee (osittain) pohjavesialueella.
	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	C-4
Alueen nimi	Kartano, Kariniemi, Ranta-Kartano

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Rantakartanon aluetta on kehitetty ekologisen ja resurssitehokkaan rakennetun ympäristön pilottialueena. Nyt alkaa sen rakentuminen.
	Kaikki uudisrakennukset ovat matala- tai lähes nollaenergiarakennuksia vuodesta 2020 lähtien.
	Ståhlberginkadun kampusaluetta kehitetään yhteistyössä koulutuskonsernin kanssa.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Katu ympäristön suunnittelussa otetaan huomioon lasten itsenäinen liikkuminen kävellen ja pyörällä. Koulun lähiympäristön sekä puistojen merkitys lapsille ja nuorille tärkeinä paikkoina tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Pohjavesi ja hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa. Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
Kasvihuonepäästöt	Suunnitelmien vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen käyttöön sekä ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin arvioidaan tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	C-5
Alueen nimi	Nastonharju

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS C	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan keskustatoiminnoille, kuten palveluille, hallinnolle, kaupalle, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille työpaikoille ja keskusta-asumiselle. Ensisijainen paikka kaupan suuryksiköille ja palveluille. Maiseman ja rakennetun ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan ja rakentamisen tulee olla laadukasta. Katuympäristön ja julkisen tilan suunnittelussa ja viimeistelyssä edistetään monimuotoista kaupunkiluontoa, hulevesien hallintaa sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita. Yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa tulee ottaa huomioon kulttuurihistorialliset selvitykset, Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma ja Lahden hulevesiohjelma.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alue on käytöstä poistunut maa-ainestenottoalue Rakokiven vieressä. Alueelle on mahdollista laajentaa keskustatoimintojen aluetta.
Kaavavaranto	
Asukasluku	
Julkiset palvelut	
Kaupalliset palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	C-5
Alueen nimi	Nastonharju

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Alueelle on mahdollista laajentaa keskustatoimintojen aluetta.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Katuympäristön suunnittelussa otetaan huomioon lasten itsenäinen liikkuminen kävellen ja pyörällä. Koulun lähiympäristön sekä puistojen merkitys lapsille ja nuorille tärkeinä paikkoina tulee ottaa huomioon suunnittelussa.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Pohjavesi ja hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kasvihuonepäästöt	Suunnitelmien vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen käyttöön sekä ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin arvioidaan tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	C-6
Alueen nimi	Rakokivi

YLEISMÄÄRÄYKSET Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.	
KAAVAMÄÄRÄYS C	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan keskustatoiminnoille, kuten palveluille, hallinnolle, kaupalle, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille työpaikoille ja keskusta-asumiselle. Ensisijainen paikka kaupan suuryksiköille ja palveluille. Maiseman ja rakennetun ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan ja rakentamisen tulee olla laadukasta. Katuympäristön ja julkisen tilan suunnittelussa ja viimeistelyssä edistetään monimuotoista kaupunkiluontoa, hulevesien hallintaa sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita. Yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa tulee ottaa huomioon kulttuurihistorialliset selvitykset, Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma ja Lahden hulevesiohjelma.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus ja rakennuskanta	Alue on Nastolan kaupallinen keskusta, jossa sijaitsee kaupallisten palveluiden lisäksi julkisia palveluita.
Kaavavaranto	
Asukasluku	Alueella on noin 600 asukasta.
Julkiset palvelut	Alueella on koulu, päiväkot, kirjasto ja vanhusten palveluyksikkö.
Kaupalliset palvelut	Alueella on monipuoliset lähipalvelut.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	C-6
Alueen nimi	Rakokivi

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Aluetta kehitetään monipuolisena lähipalveluja tarjoavana keskustana.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Katu ympäristön suunnittelussa otetaan huomioon lasten itsenäinen liikkuminen kävellen ja pyörällä. Koulun lähiympäristön sekä puistojen merkitys lapsille ja nuorille tärkeinä paikkoina tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Pohjavesi ja hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kasvihuonepäästöt	Suunnitelmien vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen käyttöön sekä ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin arvioidaan tehtävään soveltuvalla työkalulla.

Alueen indeksi	EA-1
Alueen nimi	Luhtaanmaa

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS EA	AMPUMARATA-ALUE. Alueelle saa sijoittaa ampumaratatoimintaa palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Asuntojen rakentaminen alueelle on kielletty. Alueella on huolehdittava riittävästä suojauksesta melun leviämistä ja pohjavesien pilaantumista vastaan.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Nastolan metsästysampujat ry:n ampumarata. Yleiskaavakartalla on osoitettu ampumarata-alueen laskennalliset meluvyöhykkeet: 60 dB ja 65 dB.
Hiljaiset alueet ja melu	Alue sijaitsee äänitasoltaan (alle 40dB) laajalla hiljaisella alueella.

SUUNNITTELUOHJE	Ampumaradan laskennalliselle meluvyöhykkeille (60 dB ja 65 dB) rakennettaessa tai sijoitettaessa muita toimintoja on otettava huomioon ajankohdan ampumaradan melutaso.
-----------------	---

Alueen indeksi	EH-1
Alueen nimi	Mustankallion hautausmaa-alue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Muuta huomioitavaa	Arkkuhautausaluetta ei laajenneta.

Alueen indeksi	EH-2
Alueen nimi	Radiomäen vanha hautausmaa-alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS EH	HAUTAUSMAA-ALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on arkku- ja uurnahautasmaa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisemanähtävyyttä. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

Alueen indeksi	EH-2
Alueen nimi	Radiomäen vanha hautausmaa-alue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Muuta huomioitavaa	Arkkuhautausaluetta ei laajenneta.

Alueen indeksi	EH-3
Alueen nimi	Salpausselän läntinen hautausmaa-alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS EH	HAUTAUSMAA-ALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on arkku- ja uurnahautasmaa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisemanähtävyyttä. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

Alueen indeksi	EH-3
Alueen nimi	Salpausselän läntinen hautausmaa-alue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Muuta huomioitavaa	Arkkuhautausaluetta ei laajenneta.

Alueen indeksi	EH-4
Alueen nimi	Levon hautausmaa-alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS EH	HAUTAUSMAA-ALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on arkku- ja uurnahautausmaa sekä krematorio.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueella on pohjavedenottamo.

Alueen indeksi	EH-4
Alueen nimi	Levon hautausmaa-alue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Muuta huomioitavaa	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pohjavesi.

Alueen indeksi	EH-5
Alueen nimi	Nastolan hautausmaa-alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS EH	HAUTAUSMAA-ALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on arkku- ja uurnahautasmaa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

Alueen indeksi	EH-5
Alueen nimi	Nastolan hautausmaa-alue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Muuta huomioitavaa	

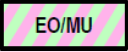
Alueen indeksi	EJ-1
Alueen nimi	Kujala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS EJ	JÄTTEENKÄSITTELYALUE. Alue varataan maakunnalliselle jätteiden käsittelylle ja loppusijoitukselle.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Maakunnallinen jätteiden käsittelykeskus, jonne on keskitetty jätteiden hyödyntämis- ja käsittelytoiminnot Päijät-Hämeessä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavesi	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenotannosta.

SUUNNITTELUOHJE	
	Aluetta kehitetään siten, että lähiseudun asutukselle aiheutuvat ajoittaiset hajuhaitat lievenevät.
	Selvitetään hajautetun uusiutuvan energiantuotannon mahdollisuudet ja tuotantotapojen vaikutus maisemaan.
	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	EO/MU-1
Alueen nimi	Arola

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	MAA-AINESTEN OTTOALUE / MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA. Maa-aineksen ottoalue, joka toiminnan päätyttyä muuttuu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueen maisemointi tehdään samanaikaisesti kaivuun edetessä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kaksi, vierekkäistä maanottoaluetta Arolassa.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja: Salpausselkä
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon Salpausselän reunamuodostuman merkitys maiseman, geologian, pohjaveden, luonnonympäristön, ilmaston, kulttuurihistorian ja virkistyskannalta.
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan merkintöjä ja -määräyksiä.

Alueen indeksi	EO/T-1
Alueen nimi	Pyhäntaka

Vanha indeksinumero	
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	MAA-AINESTEN OTTOALUE / ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Maa-aineksen ottoalue, joka toiminnan päätyttyä muuttuu elinkeinoelämän alueeksi. Alueen maisemointi tehdään samanaikaisesti kaivuun edetessä

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pyhäntakan maanottoalue.

SUUNNITTELUOHJE	

Alueen indeksi	EO/VR-1
Alueen nimi	Renkomäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS EO/VR	MAA-AINESTEN OTTOALUE / RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Maa-aineksen ottoalue, joka toiminnan päätyttyä muutetaan retkeily- ja ulkoilualueeksi. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueen maisemointi tehdään samanaikaisesti kaivuun edetessä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Renkomäen soranottoalue, joka rajautuu yleiskaavan A-alueeseen.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön-Renkomäen-Ämmälän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Ulkoilu ja virkistys	Toiminnan päätyttyä alue muutetaan retkeily ja ulkoilualueeksi, jolla maisema ja luonnonarvoja tulee vaalia. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.

Alueen indeksi	EP-1
Alueen nimi	Terrikallio

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS EP	PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Puolustusvoimien Terrikallion varastoalue Yleiskaavakartalla on osoitettu puolustusvoimien alueen suojavyöhyke.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
	Puolustusvoimien alueen suojavyöhykettä koskee seuraava kaavamääräys. Puolustusvoimien varastoalue. Alueella todennäköisesti heitteitä tai räjähteiden osia. Aina ennen maanrakennustöitä tulee ottaa yhteys Puolustusvoimiin riskianalyysiä varten. Rakennus- ym. töitä tehdessä tulee huomioida alueella ja läheisyydessä mahdollisesti kulkevat puolustusvoimien kaapelilinjat. Alueelle kohdistuvista hankkeista tulee pyytää Puolustusvoimien lausunto.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan merkintöjä- ja määräyksiä.

Alueen indeksi	ET-1
Alueen nimi	Mukkula

Vanha indeksinumero	ET-2
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on lämpökeskus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-2
Alueen nimi	Kytölä

Vanha indeksinumero	ET-3
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on sähköasema.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-3
Alueen nimi	Kymijärvi

Vanha indeksinumero	ET-4
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.
ET	Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on voimalaitos ja sähköasema. Voimalaitos on luokiteltu suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavaksi laitokseksi.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Laadittaessa asemakaavaa konsultaatioalueelle (0,5 km etäisyys) pyydettyä kunnan palo- ja pelastusviranomaiselta lausunto ja tarvittaessa TUKES:n lausunto
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-4
Alueen nimi	Teivaan voimalaitos

Vanha indeksinumero	ET-1
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.
ET	Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on voimalaitos ja sähköasema.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-5
Alueen nimi	Sopenkorpi

Vanha indeksinumero	ET-14
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on lämpökeskus ja sähköasema.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-6
Alueen nimi	Hennala

Vanha indeksinumero	ET-13
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alue on metsittynyttä peltoa, jonka eteläosassa on ollut kaatopaikka. Alueella on asuinrakennuksia.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	Alueelle on pistoraide ja maaliikenneyhteys Lasitien kautta.

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	10 ha suuruinen alue varataan uudelle biopolttoaineterminalille.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Maisemointisuunnitelma tulee laatia suojaksi läheisille asumisen alueille.

Alueen indeksi	ET-7
Alueen nimi	Ali-Juhakkala

Vanha indeksinumero	ET-11
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on jäteveden puhdistamo.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-8
Alueen nimi	Renkomäki

Vanha indeksinumero	ET-10
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Ohitustien (vt 4) eritasoliittymän aluetta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Sijainti on maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä Lahteen saavuttaessa.
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Alueelle saa rakentaa kaukolämpökeskuksen.
	Rakennusten ja rakennelmien tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoisia ja liikenneympäristöä eheyttäviä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Tärkeät Apoli-teemat: maisema, maamerkit, liikenneympäristö, sisääntuloväylät kaupungin näyteikkunoina.

Alueen indeksi	ET-9
Alueen nimi	Nikkilä

Vanha indeksinumero	ET-9
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on sähköasema.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-10
Alueen nimi	Pippo

Vanha indeksinumero	ET-8
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Alueelle saa rakentaa sähköaseman.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-11
Alueen nimi	Kujala S

Vanha indeksinumero	ET-7
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on sähköasema.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-12
Alueen nimi	Kujala B

Vanha indeksinumero	ET-6
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.
ET	Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alue sijaitsee pohjaveden muodostumisalueella ja Salpausselän arvokkaassa maisemassa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	10 ha suuruinen alue varataan toissijaisesti uudelle biopolttoaineita hyödyntävälle voimalaitokselle. Ensisijainen varaus on ET-5 Hennalassa. Alueelle tutkitaan leväkasvattamon sijoittamista.
	Voimalaitoksen sijoittaminen alueelle edellyttää ympäristönsuojeluviranomaisten kuulemista.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.

Alueen indeksi	ET-13
Alueen nimi	Ahtiala

Vanha indeksinumero	ET-5
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS ET	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Alueelle saa rakentaa sähköaseman.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-14
Alueen nimi	Villähde

Vanha indeksinumero	
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.
ET	Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-15
Alueen nimi	Lemuntien alue

Vanha indeksinumero	
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.
ET	Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on jätevedenpuhdistamo.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	ET-16
Alueen nimi	Uusikylä

Vanha indeksinumero	
Muut kaavamääräykset alueella	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.
ET	Alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille kuten voimalaitoksille, sähköasemille, lämpökeskuksille ja jätevedenpuhdistamoille.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Liikenne	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	

Alueen indeksi	E/VR-1
Alueen nimi	Rälssi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	ERITYISALUE / RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Maa-aineksen vastaanottoalue, joka toiminnan päätyttyä muutetaan retkeily- ja ulkoilualueeksi. Alueen maisemointi tehdään samanaikaisesti täytön edetessä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella sijaitsee Rälssin maa-aineksen vastaanottoalue. Alueen täytölle ja maisemoinnille on laadittu erillinen suunnitelma.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkuee ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Ulkoilu ja virkistys	Toiminnan päätyttyä alue muutetaan retkeily ja ulkoilualueeksi, jolla maisema ja luonnonarvoja tulee vaalia. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.

Alueen indeksi	LS-1
Alueen nimi	Teivaan satama

SUUNNITTELUOHJE	
	Teivaan satamaa kehitetään kaupungin koti- ja vierassatamana. Alueelle voi rakentaa palveluja koti- ja vierasveneilijöille sekä muita vapaa-aikaan, virkistykseen ja matkailuun liittyviä palveluja. Vesijärven rantaa pitkin kulkevaa yhtenäistä virkistysyhteyttä Jalkarannasta Mukkulaan tulee kehittää ja sen esteetön jatkuminen tulee turvata. Ranta tulee säilyttää julkisessa käytössä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon satamajärjestys. Rakentamisen tulee sopeutua Vesijärven rantamaisemaan. Lahden tunnettujen maamerkkien asemaa rantamaisemassa ei saa merkittävästi heikentää. Alue kuuluu satama-urheilukeskus kehittämisalueeseen.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Vesialueelle rakentamisen vaikutukset järvi- ja pohjaveteen tulee selvittää.

Alueen indeksi	LS-2
Alueen nimi	Vesijärven matkustajasatama

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS LS	SATAMA-ALUE. Merkinnällä osoitetaan satama- ja laiturialueet. Alueen suunnittelussa vaalitaan vesi- ja rantamaiseman ominaispiirteitä.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Alueella on matkustaja- ja tapahtumasatama sekä niihin liittyviä sataman ravintola-, kahvila- ja huoltopalveluja. Alueelle tulee laivareitti. Alue on lahtelaisten suosima vapaa-ajan viettoapaikka.
kaavatilanne	Alueella on asemakaava.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvoja (MARY, LaRY).
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	LS-2
Alueen nimi	Vesijärven matkustajasatama

SUUNNITTELUOHJE	
	Aluetta kehitetään virkistys- ja vapaa-ajan alueena sekä ristelylaivojen ja muiden suurten veneiden kotisamana. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon satamajärjestys. Rakentamisen tulee sopeutua Vesijärven rantamaisemaan, Lahden maamerkkeihin sekä rakennettuun ympäristöön. Rannalla tulee kehittää yhtenäistä rantareittiä Jalkarannasta Mukkulaan ja säilyttää läpikulkumahdollisuus kävellen ja pyörällä.
maisema- ja luontoarvot	Maisemallisesti arvokkaaseen ympäristöön kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Vesialueelle rakentamisen vaikutukset järvi- ja pohjaveteen tulee selvittää.

Alueen indeksi	LS-3
Alueen nimi	Ruoriniemen satama

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS LS	SATAMA-ALUE. Merkinnällä osoitetaan satama- ja laiturialueet. Alueen suunnittelussa vaalitaan vesi- ja rantamaiseman ominaispiirteitä.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Alueella on yksityinen kotisatama.
kaavatilanne	Alueella on asemakaava.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	LS-3
Alueen nimi	Ruoriniemen satama

SUUNNITTELUOHJE	
	Rakentamisen tulee sopeutua Vesijärven rantamaisemaan, Lahden maamerkkeihin sekä rakennettuun ympäristöön. Yleisen rantareitin sujuva ja esteetön käyttö tulee turvata. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon satamajärjestys.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Vesialueelle rakentamisen vaikutukset järvi- ja pohjaveteen tulee selvittää. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon pohjavedenottaman läheisyys.

Alueen indeksi	LS-4
Alueen nimi	Niemen satama

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS LS	SATAMA-ALUE. Merkinnällä osoitetaan satama- ja laiturialueet. Alueen suunnittelussa vaalitaan vesi- ja rantamaiseman ominaispiirteitä.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Alueella on koti-, huolto- ja kalastussatama. Alueelle tulee laivareitti. Alueella on satamatoimintojen laajennusvaraa.
kaavatilanne	Alueella on asemakaava.
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 1). Polttimon, Ruoriniemen ja Kahvisaaren välinen sulavesialue on keväisin maakunnallisesti tärkeä vesilintujen ja lokiin kerääntymis- ja yöpymiskohde.
kulttuuriarvot	
muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti/merkittävä avoimena säilytettävä oja.

Alueen indeksi	LS-4
Alueen nimi	Niemen satama

SUUNNITTELUOHJE	
	Aluetta kehitetään koti,- huolto- ja kalastussatamana, jonne voi keskittyä tulevaisuudessa myös isojen alusten nosto- ja laskutoiminnot. Virkaveneiden kuten pelastus- ja poliisiveneiden nopea pääsy vesille tulee turvata. Alueelle voi sijoittua veneiden ja venetarvikkeiden huolto- ja myyntipalveluja sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon koko kaupunkia palvelevan, rannassa kulkevan sujuvan ja esteettömän kävelyreitin kehittäminen Mukkulasta Jalkarantaan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon satamajärjestys sekä Niemen sataman kehittämisen yleissuunnitelma (tela 12.5.2015). Alueella on mahdollista laajentaa kotisatamatoimintoja. Kahvisaaren virkistyskäyttö tulee ottaa huomioon alueen suunnittelussa. Alue kuuluu Niemen kehityskuva-alueeseen.
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja kehittämisessä tulee ottaa huomioon Joutjoen suualueen merkitys tärkeänä lintualueena.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Vesialueelle rakentamisen vaikutukset järvi- ja pohjaveteen tulee selvittää. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon pohjavedenottaman läheisyys.

Alueen indeksi	LTA-1
Alueen nimi	Uudenkylän terminaali-alue

YLEISMÄÄRÄYKSET Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyksalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.	
KAAVAMÄÄRÄYS LTA	TAVARALIIKENTEEN TERMINAALI-ALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Kansainvälisen logistiikan mahdollistava terminaali-alue, joka tukeutuu raideliikenteeseen. Terminaali-alueella on mahdollista yhdistäutua kumipyöräliikenteeseen pohjautuva logistiikka.
kaavatilanne	Alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava.
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueella rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan määräyksiä. Alueen kehittäminen vaatii asemakaavan laadinnan.

Alueen indeksi	M-1
Alueen nimi	Okeroisten maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilasta	Alue on kulttuurimaisemaa jäsennöivä pelto- ja metsäalue.
Asukasluku	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4) Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Porvoonjoki, Vähäjoki.

Alueen indeksi	M-1
Alueen nimi	Okeroisten maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Okeroisten osayleiskaava.
infrakohteet	
muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti/merkittävä avoimena säilytettävä oja.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
infrakohteet	
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Okeroisten osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-2
Alueen nimi	Ala-Okeroisten maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Luhdanjoen itäpuolella oleva tulvaranta ja metsäinen selännealue. Maa- ja metsätalousalue, jolla on haja-asutusta. Alueella on kallioita ja muinaisrantoja.
Asukasluku	Asukkaita on noin 20
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 3, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee lintutorni.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Luhtaanjoki.

Alueen indeksi	M-2
Alueen nimi	Ala-Okeroisten maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoinen kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon metsäalueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-3
Alueen nimi	Syväojan maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajarakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Porvoonjokea ja Syväojaa reunustava metsäketju. Alueen asutus liittyy Hollolan puolen asutukseen.
Asukasluku	Asukkaita on alle 10
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 2, 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Porvoonjoki, Syväoja.

Alueen indeksi	M-3
Alueen nimi	Syväojan maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti/merkittävä avoimena säilytettävä oja.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon metsäalueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	Alueen maankäyttö tutkitaan yhteistyössä Hollolan kunnan kanssa.

Alueen indeksi	M-4
Alueen nimi	Koiskalan maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Koiskalan kartanon kulttuuriympäristössä sijaitseva alava peltolaakso. Kymijärveen laskevan laskuojan varrella oleva maatalousalue.
Asukasluku	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (perinnebiotooppi, LUMO: luokka 4) Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-4
Alueen nimi	Koiskalan maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	
muuta huomioitavaa	Alueella on rikas linnusto.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-5
Alueen nimi	Hiekkannummen, Ala-Kunnaksen, Lehmuksen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkolureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla runsaasti haja-asumista. Alueella kulkee Sietikan pitkittäisharju. Alueella on vanhaa metsää, kallioita, suota ja pieniä puroja. Alue liittyy itäpuolella olevaan laajaan Nastolan erämaa-alueeseen ja Lapakiston luonnonsuojelu- ja retkeilyalueeseen.
Asukasluku	Asukkaita on noin 110
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain luontotyyppi, luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Valkealammi, Lehmuksenviepä. Alueella on pohjavedenotto.

Alueen indeksi	M-5
Alueen nimi	Hiekkaniemmen, Ala-Kunnaksen, Lehmuksen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infraohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Alueella kulkee rautatievaraus.
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Aluetta suunniteltaessa tulee ottaa huomioon sen liittyminen valtakunnallisesti merkittävään Koiskalan kartanon rakennettuun kulttuuriympäristöön.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infraohteet	Suunnittelussa huomioita alueella sijaitseva pohjavedenottamo.
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-6
Alueen nimi	Lankilan, Linnaisen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakarjatuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Maa- ja metsätalousalue, jolla runsaasti haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu pohjoisesta asemakaava-alueeseen. Alue liittyy länsipuolella olevaan Linnaistensuon luonnonsuojelualueeseen.
Asukasluku	Asukkaita on noin 40
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-6
Alueen nimi	Lankilan, Linnaisen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoinen kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-7
Alueen nimi	Lehtokuja-Hokkaran alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla runsaasti haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu pohjoisesta asemakaava-alueeseen. Alueella maisemallisesti arvokkaita peltoalueita.
Asukasluku	Asukkaita on noin 130
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-7
Alueen nimi	Lehtokuja-Hokkaran alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-8
Alueen nimi	Haravakylän, Pensuon maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla runsaasti haja-asumista ja viljelyalueita. Alueella maisemallisesti arvokkaita peltoalueita.
Asukasluku	Asukkaita on noin 60
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1,4). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-8
Alueen nimi	Haravakylän, Pensuon maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Kyläalueilla on kunnallistekniikka.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-9
Alueen nimi	Notkon, Montarin maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla runsaasti haja-asumista ja viljelyalueita.
Asukasluku	Asukkaita on noin 110
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1,2, 4). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-9
Alueen nimi	Notkon, Montarin maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti/merkittävä avoimena säilytettävä oja.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-10
Alueen nimi	Heinlammi-Seesta alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Metsätalousalue.
Asukasluku	Asukkaita on alle 10
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-10
Alueen nimi	Heinlammi-Seesta alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-11
Alueen nimi	Arkiomaa-Pyhäntaka alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita.
Asukasluku	Asukkaita on noin 80
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4) Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Kalliohalkeama tai hiidenkirnu.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Alanen, Evattu, Nahila, Valkeajärvi, Kakkunen, Nassari ja Tekolammi.

Alueen indeksi	M-11
Alueen nimi	Arkiomaa-Pyhäntaka alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-12
Alueen nimi	Huhtamäki-Sankola alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Metsätalousalue, jossa harvakseltaan haja-asutusta. Vesistöjen rannalla loma-asutusta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 20
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Evattu.

Alueen indeksi	M-12
Alueen nimi	Huhtamäki-Sankola alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-13
Alueen nimi	Vanaja-Vahteristomäki alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Metsätalousvaltainen alue, jossa harvakseltaan haja-asutusta ja loma-asutusta.
Asukasluku	Asukkaita on noin 10
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1,4) Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Valtakunnallisesti arvokas kallioalue.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella sijaitsee urheilukenttä.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Isolammi, Kissalammi, Silmälammi, Sydänsuonlammi.

Alueen indeksi	M-13
Alueen nimi	Vanaja-Vahteristomäki alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Isolammin rannalla on ranta-asemakaava.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Vanajanraitilla ja Mäkeläntiellä kulkee
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	Isolammin rannalla noudatetaan ranta-asemakaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-14
Alueen nimi	Mäkelän maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilasta	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita.
Asukasluku	Asukkaita on alle 10
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-14
Alueen nimi	Mäkelän maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Mäkeläntiellä kulkee kunnallistekniikan
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	Valtatien 4 melualue tulee ottaa huomioon.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-15
Alueen nimi	Seestan maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Seestan kartanon pohjoispuolella oleva metsätalousalue, jossa harvakseltaan haja-asutusta. Alue rajautuu etelästä Sprengtporteninmäen luonnonsuojelualueeseen.
Asukasluku	Asukkaita on alle 10
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja. Valtakunnallisesti arvokas kallioalue.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-15
Alueen nimi	Seestan maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Mäkeläntiellä kulkee kunnallistekniikan
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-16
Alueen nimi	Seesta-Luhtaanmaa-Kumia alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyksalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiesta	Metsätalousvaltainen alue, jossa harvakseltaan haja-asutusta. Kumiantien etelä-länsipuolen laaja metsätalousalue.
Asukasluku	Asukkaita on noin 40
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 4). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alueella sijaitsee ampumarata.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Seestanjoki, Karhulammi, Matinlammi.

Alueen indeksi	M-16
Alueen nimi	Seesta-Luhtaanmaa-Kumia alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Kumiantiellä kulkee kunnallistekniikan
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Ampumaradan melu-alue otettava huomioon suunnittelussa.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-17
Alueen nimi	Oksjärven lounaispuolen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Metsätalousvaltainen alue, jossa harvakseltaan haja-asutusta. Kumiantien pohjoispuolen laaja metsätalousalue, rajautuu Oksjärveen. Alue käsittää Kettukalliot ja Ruissuonkallion alueet.
Asukasluku	Asukkaita on alle 10
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Oksjärvi.

Alueen indeksi	M-17
Alueen nimi	Oksjärven lounaispuolen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Alueella kulkee rautatievaraus.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	Ratavaraus on otettava huomioon alueen suunnittelussa.
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-18
Alueen nimi	Pärnämäentien pohjoispuolen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue käsittää Pärnämäentien pohjoispuolelta Tyynelän, Luntumäen, Syrjälän, Laurilan ja Hiedasmäen alueet.
Asukasluku	Asukkaita on noin 30
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-18
Alueen nimi	Pärnämäentien pohjoispuolen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Alueella kulkee rautatievaraus.
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	Ratavaraus on otettava huomioon alueen suunnittelussa.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-19
Alueen nimi	Pärnämäki - Saviste alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue käsittää Pärnämäentien eteläpuolelta Mökinmäen ja Savisten alueet rajautuen vesistöjen ranta-alueisiin.
Asukasluku	Asukkaita on noin 70
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Oksjärvi, Salajärvi, Ruuhijärvi.

Alueen indeksi	M-19
Alueen nimi	Pärnämäki - Saviste alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Ruuhijärventien varressa kulkee
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-20
Alueen nimi	Ruuhijärvi - Järvinen alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue käsittää Ruuhijärven kyläalueen koillisosan metsäalueet, Katinhännän ja Järvisen kylän alueet rajautuen pohjoisesta kaupungin rajaan.
Asukasluku	Asukkaita on noin 30
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Ruuhijärvi, Isosuo.

Alueen indeksi	M-20
Alueen nimi	Ruuhijärvi - Järvinen alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infraohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Ruuhijärventien varressa kulkee
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infraohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-21
Alueen nimi	Immilä - Järvinen alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu Immilän Kylätiehen, Heinolatiehen, Järvistentiehen ja Ruuhijärven ranta-alueeseen.
Asukasluku	Asukkaita on noin 70
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Ruuhijärvi.

Alueen indeksi	M-21
Alueen nimi	Immilä - Järvinen alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Immilän Kylätien alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Järvistentien ja Yläjärvistentien varressa
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	Immilän Kylätien alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-22
Alueen nimi	Arrajoki - Metsäkylä - Järvinen alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu Heinolatiehen, Yläjärvistehtiehen ja Arrajärven ja Arrajoen rantaviivaan.
Asukasluku	Asukkaita on noin 80
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 4). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Arrajärvi, Ukonlammi.

Alueen indeksi	M-22
Alueen nimi	Arrajoki - Metsäkylä - Järvinen alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Sylvöjärven pohjoispäällä voimassa Uudenkylän osayleiskaava. Kiviniemessä on voimassa ranta-
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät. Yläjärvistentien varressa kulkee
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	Sylvöjärven pohjoisosassa noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä. Kiviniemessä noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä. Arrajärven ja Arrajoen ranta-alueen maankäyttö tulee ratkaista yksityiskohtaisemmalla kaavalla
Muuta huomioitavaa	Ranta-alueella on muu kuin MRL 72 §:n 3 mom. mukainen rakentaminen kielletty. Ranta-alueen laajuus on noin 200 m rantaviivasta mitattuna.

Alueen indeksi	M-23
Alueen nimi	Karjusaaren maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Metsäpeittoinen saari, jonka pohjoisosassa tiivis loma-asuntoalue.
Asukasluku	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-23
Alueen nimi	Karjusaaren maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
Kaavoitus	Ranta-alueen maankäyttö tulee ratkaista yksityiskohtaisemmalla kaavalla.
Muuta huomioitavaa	Ranta-alueella on muu kuin MRL 72 §:n 3 mom. mukainen rakentaminen kielletty. Ranta-alueen laajuus on noin 200 m rantaviivasta mitattuna.

Alueen indeksi	M-24
Alueen nimi	Kilpisaaren maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Metsäpeittoinen saari, jolla muutama loma-asumisen rakennuspaikka.
Asukasluku	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-24
Alueen nimi	Kilpisaaren maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa Kilpiniemen ranta-asetmakaava.
infrastruktuurit	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrastruktuurit	
Kaavoitus	Alueella noudatetaan ranta-asetmakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	M-25
Alueen nimi	Vehkosilta - Immilänjoki alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu Vehkosillantiehen, Ruuhijärventiehen ja Immilänjokeen.
Asukasluku	Asukkaita on noin 50
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Pömpänlammi, Eteläistenlammi, Kuusistonlammi.

Alueen indeksi	M-25
Alueen nimi	Vehkosilta - Immilänjoki alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on osittain voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
infrakohteet	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	
Kaavoitus	Osalla alueesta noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-26
Alueen nimi	Turranmetsä - Toivonoja alueen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu Vehkosillantiehen, Sylvöjärveen ja etelässä taajamaan.
Asukasluku	Asukkaita on noin 40
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1 ja 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Sylvöjärvi.

Alueen indeksi	M-26
Alueen nimi	Turranmetsä - Toivonoja alueen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoinen kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-27
Alueen nimi	Sylvöjärven itäpuolen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu Sylvöjärveen, kaupungin rajaan ja Säyhteentiehen.
Asukasluku	Asukkaita on noin 40
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Sylvöjärvi.

Alueen indeksi	M-27
Alueen nimi	Sylvöjärven itäpuolen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
infrakohteet	Uudenkylän kyläalueella on kunnallistekniikka. Muilta osin alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja viemärikohteet.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Kunnallistekniikan runkolinja-alueilla olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat tulisi liittää vesi- ja viemäriverkostoon.
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-28
Alueen nimi	Mustakallion maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatiloiista	Maa- ja metsätalousalue, joka sijoittuu Salpausselän pohjoisrinteelle. Alueella on muutama asuinrakennus ja viljelyalueita.
Asukasluku	Asukkaita on alle 10
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on pohjavedenottamo.

Alueen indeksi	M-28
Alueen nimi	Mustakallion maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
infrakohteet	Alueella on kunnallistekniikka.
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Suunnittelussa huomioita alueella sijaitseva pohjavedenottamo.
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	M-29
Alueen nimi	Arola-Haarankylän pohjoinen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatila- ja hajarakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Maa- ja metsätalousalue, joka sijoittuu Salpausselän pohjoisrinteelle. Alueella on haja-asutusta ja viljelyalueita.
Asukasluku	Asukkaita on noin 20
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-29
Alueen nimi	Arola-Haarankylän pohjoinen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	M-30
Alueen nimi	Kirviä-Kotteron maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajarakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu valtatiehen 12, Arolan peltoaukeaan ja kaupungin rajaon.
Asukasluku	Asukkaita on noin 90
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-30
Alueen nimi	Kirviä-Kotteron maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	Alueella on Puolustusvoimien varastoalueen suojavyöhyke. Alueella todennäköisesti heitteitä tai räjähteiden osia.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	
infrakohteet	Huomioitava pohjavedenottamon läheisyys.
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	Alueella on Puolustusvoimien varastoalueen suojavyöhyke. Alueella todennäköisesti heitteitä tai räjähteiden osia. Aina ennen maanrakennustöitä tulee ottaa yhteys Puolustusvoimiin riskianalyysiä varten. Rakennus- ym. töitä tehdessä tulee huomioida alueella ja läheisyydessä mahdollisesti kulkevat puolustusvoimien kaapelilinjat. Alueelle kohdistuvista hankkeista tulee pyytää Puolustusvoimien lausunto.

Alueen indeksi	M-31
Alueen nimi	Arola-Haarankylän eteläinen maa- ja metsätalousalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS M	MAA- JA METSÄTALOUSALUE. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sijaitsee maatala- ja hajakennuspaikkoja. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus ja asuntokanta, maininta alueen maataloustoiminnasta, karjatilastoista	Maa- ja metsätalousalue, jolla haja-asumista ja viljelyalueita. Alue rajautuu valtatiehen 12, Arolan peltoaukeaan ja kaupungin rajaon.
Asukasluku	Asukkaita on noin 50
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	

Alueen indeksi	M-31
Alueen nimi	Arola-Haarankylän eteläinen maa- ja metsätalousalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Liikenne	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
infrakohteet	Huomioitava pohjavedenottamon läheisyys.
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	MA-1
Alueen nimi	Okeroisten peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Okeroisten vanhan kulttuurimaiseman avoimet viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Porvoonjokeen laskevan Murranojan laaksoalueet. Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Murranoja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / merkittävä avoimena säilytettävä oja.
Kaavatilanne	Alueella on laadittu osayleiskaava: Okeroisten osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-1
Alueen nimi	Okeroisten peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomiotavaa	Nostavan logistiikkakeskuksen edellyttämä raidevaraus tulee ottaa huomioon radan varteen sijoittuvien alueiden suunnittelussa.

Alueen indeksi	MA-2
Alueen nimi	Renkomäen peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Porvoonjoen avara ja laaja avoin viljelyalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on vanhoja, jo 1800-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Porvoonjoki.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-2
Alueen nimi	Renkomäen peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-3
Alueen nimi	Tarolan niitty

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvas	Renkomäen eteläpuolella sijaitseva arvokas arvoniitty / perinnebiotooppi.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 3). Alue on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-3
Alueen nimi	Tarolan niitty

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Arvoniittyä tulee hoitaa erillisen hoitosuunnitelman mukaisesti.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	MA-4
Alueen nimi	Ämmälän peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Ämmälän kulttuurimaiseman avoimet viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 3, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-4
Alueen nimi	Ämmälän peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-5
Alueen nimi	Kujalan peltoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakrakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vartio-ojan laakson avoimet viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Vartio-oja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / merkittävä avoimena säilytettävä oja.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-5
Alueen nimi	Kujalan peltoalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-6
Alueen nimi	Lankilan peltoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakarakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Lankilan historiallisen kyläalueen avoimet viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-6
Alueen nimi	Lankilan peltoalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-7
Alueen nimi	Hokkaran ja Pensuon peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Hokkaran ja Pensuon laajan kulttuurimaiseman avarat viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on vanhoja, jo 1800-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Paimisoja, Heinjoki.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-7
Alueen nimi	Hokkaran ja Pensuon peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-8
Alueen nimi	Villähteen peltoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän vaihettumisvyöhykkeelle sijoittuva avoin viljelyalue, jonka läpi kulkee rautatie.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on vanhoja, jo 1800-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-8
Alueen nimi	Villähteen peltoalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-9
Alueen nimi	Erstan, Orrilan ja Haravakylän peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvas	Erstan kartanoon liittyvä arvokas avoin viljelyalue. Orrilan ja Haravakylän laajat avoimet viljelyalueet, joiden halki kulkee sekä vt 12 että rautatie.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on kaupunkikuvallisesti merkittävä peltoalue. Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema- aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-9
Alueen nimi	Erstan, Orrilan ja Haravakylän peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-10
Alueen nimi	Nastolan kirkonkylän peltoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän pohjoispuolinen Nastolan kirkonkylän kulttuurimaisemaan sijoittuva avoin viljelyalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä peltoalue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-10
Alueen nimi	Nastolan kirkonkylän peltoalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-11
Alueen nimi	Niemelänniemen peltoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakarakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvas	Avoim vanha viljelyalue, jonka ympärille on asemakaavoitettu pientaloalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-11
Alueen nimi	Niemelänniemen peltoalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-12
Alueen nimi	Koiskalan pelto- ja niittyalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakarakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Koiskalan kulttuurimaiseman arvokkaat viljelyalueet ja perinnebiotoopit sekä arvoniityt.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-12
Alueen nimi	Koiskalan pelto- ja niittyalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Arvoniittyä tulee hoitaa erillisen hoitosuunnitelman mukaisesti.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-13
Alueen nimi	Ripistön niitty

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Ahtialantien varteen sijoittuva arvoniitty.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3). Alue on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-13
Alueen nimi	Ripistön niitty

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Arvoniittyä tulee hoitaa erillisen hoitosuunnitelman mukaisesti.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-14
Alueen nimi	Sepänniemen niitty

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakrakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Paakkolanmäen muinaismuistoalueisiin liittyvä arvoniitty.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3). Alue on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-14
Alueen nimi	Sepänniemen niitty

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Arvoniittyä tulee hoitaa erillisen hoitosuunnitelman mukaisesti.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-15
Alueen nimi	Takkulan niitty

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Arvokas perinnebiotooppi Alasenjärven pohjoispuolella.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3). Alue on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-15
Alueen nimi	Takkulan niitty

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen. Arvoniittyä tulee hoitaa erillisen hoitosuunnitelman mukaisesti.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-16
Alueen nimi	Seestan metsälaitumet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakarakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvas	Seestan kartanon kulttuurimaisemaan liittyvä perinnemaisema-alue, jolla laidunnetaan karjaa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alue on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-16
Alueen nimi	Seestan metsälaitumet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-17
Alueen nimi	Pyhântaan peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakrakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pyhântaan kyläalueen avoimet, pienialaiset viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-17
Alueen nimi	Pyhäntaan peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-18
Alueen nimi	Mäkelän peltoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Mäkelän kyläkeskusta ympäröivät avoin pienialainen viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on vanhoja, jo 1800-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-18
Alueen nimi	Mäkelän peltoalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-19
Alueen nimi	Rantalan peltoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Oksjärven länsipuolelle sijoittuva pienialainen avoin viljelyalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-19
Alueen nimi	Rantalan peltoalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-20
Alueen nimi	Ruuhijärven peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Ruuhijärven kylän kulttuurimaiseman laajat ja avarat viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Lassinjoki. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-20
Alueen nimi	Ruuhijärven peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-21
Alueen nimi	Järvisten peltalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Järvisten kylän kulttuurimaisemaan liittyvät viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	MA-21
Alueen nimi	Järvisten peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-22
Alueen nimi	Immilän peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitellyt Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Immilän kylän kulttuurimaiseman avoimet ja kumpuilevat viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Immilänjoki.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-22
Alueen nimi	Immilän peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-23
Alueen nimi	Arrajoen peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Arrajoen kylään liittyvät avoimet viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Luhtajoki, Arrajoki.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-23
Alueen nimi	Arrajoen peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-24
Alueen nimi	Toivonojan peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Toivonojan kartanon kulttuurimaiseman avoimet viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-24
Alueen nimi	Toivonojan peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-25
Alueen nimi	Uudenkylän peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän pohjoispuolelle sijoittuvat Uudenkylän kulttuurimaiseman laajat avoimet viljelyalueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-25
Alueen nimi	Uudenkylän peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MA-26
Alueen nimi	Arolan peltoalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE. Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti arvokkaat avoimet pelto- ja niittyalueet. Alue sisältää myös maakunnallisesti arvokkaita perinnebiotooppeja sekä maatila- ja hajakennuspaikkoja. Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän eteläpuolelle aukeava laaja ja avara viljelyaukea, jonka pohjoisosaan on suunniteltu vt 12:n uusi tielinjaus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on vanhoja, jo 1700-luvulla viljelyssä olleita pelloja.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	MA-26
Alueen nimi	Arolan peltoalueet

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Vanhat avoimet viljelyalueet tulee säilyttää avoimina.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MU-1
Alueen nimi	Kujalan metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MU	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA. Merkinnällä osoitetaan sellaisia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joilla ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi on tarkoitus toteuttaa ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen. Alueelle saa rakentaa ainoastaan maa- ja metsätalouden rakennuksia, sekä ulkoilua palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsäalue sijaitsee Linnaistensuon länsipuolella ja on liittyy laajempaan seudulliseen retkeily- ja ulkoilualueeseen, joka ulottuu kaupungin rajalta lähelle kaupungin keskustaa. Alue on myös osa laajempaa ekologista yhteyttä. Alue on osittain metsätalouskäytössä. Alueella on vanha Loviisanradan ratauoma.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	Alueella on valtakunnallisesti arvokas rantamuodostuma.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	MU-1
Alueen nimi	Kujalan metsäalue

NYKYTILAN KUVAAUS	
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	Alueella on merkittävä hulevesireitti/merkittävä avoimena säilytettävä oja.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Toimenpiteissä huomioidaan ekologisten yhteyksien jatkuvuus. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon metsäalueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MU-2
Alueen nimi	Rengonjokivarsi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MU	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA. Merkinnällä osoitetaan sellaisia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joilla ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi on tarkoitus toteuttaa ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen. Alueelle saa rakentaa ainoastaan maa- ja metsätalouden rakennuksia, sekä ulkoilua palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alue muodostuu Rengonjoen varresta ja siihen liittyvistä metsä- ja peltoalueista. Pientalokortteleiden läheisyydessä oleva viheralue, joka liittyy laajempaan toiminnallisesti tärkeään viheralueiden kokonaisuuteen.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	Alueella on valtakunnallisesti arvokas rantamuodostuma.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Tutkitaan mahdollisuutta osoittaa yhteys Rengonjoen yli. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	MU-2
Alueen nimi	Rengonjokivarsi

NYKYTILAN KUVAUS	
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Rengonjoki.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava. Osa alueesta on asemakaavassa osoitettu lähivirkistysalueeksi.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Toimenpiteissä huomioidaan ekologisten yhteyksien jatkuvuus. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoinen kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon metsäalueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Kaavoitus	Alueella noudatetaan asemakaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä, sekä Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaavan määräyksiä.
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MU-3
Alueen nimi	Salalammi-Hiekkanummi alueen metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MU	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA. Merkinnällä osoitetaan sellaisia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joilla ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi on tarkoitus toteuttaa ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen. Alueelle saa rakentaa ainoastaan maa- ja metsätalouden rakennuksia, sekä ulkoilua palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Viuhan luonnonsuojelualueen ja pientaloalueen pohjoispuolella oleva metsäalue, joka on toiminnallisesti tärkeä viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on valtakunnallisesti arvokas rantamuodostuma.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	MU-3
Alueen nimi	Salalammi-Hiekk anummi alueen metsäalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Salalammi.
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Toimenpiteissä huomioidaan ekologisten yhteyksien jatkuvuus. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon metsäalueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MU-4
Alueen nimi	Hiekkanummi-Pajulahti alueen metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MU	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA. Merkinnällä osoitetaan sellaisia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joilla ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi on tarkoitus toteuttaa ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen. Alueelle saa rakentaa ainoastaan maa- ja metsätalouden rakennuksia, sekä ulkoilua palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Laaja ulkoilijoiden käytössä oleva metsäalue, joka rajautuu lännestä Hiekkanummeen ja idästä Pajulahteen. Alueen keskellä sijaitsee Lapakiston luonnonsuojelu- ja retkeilyalue. Alue on rakentamatonta ja alueella on useita pienvesistöjä. Alue on metsätalouskäytössä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokat 1, 2, 4). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee hiihtolatuja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	MU-4
Alueen nimi	Hiekkanummi-Pajulahti alueen metsäalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Iso Mustalammi, Vähä Mustalammi, Ahdenlammi, Lukumies, Kuorrelammi, Kaakonlammi, Soimalammi, Tervalammi, Kakarlammi, Etulammi ja Takalammi.
Kaavatilanne	Osalla lampien rannoista on voimassa Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaava tai ranta- asemakaava.
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Toimenpiteissä huomioidaan ekologisten yhteyksien jatkuvuus. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Toimenpiteissä huomioidaan alueen kytkeytyminen Lapakiston luonnonsuojelu- ja retkeilyalueeseen sekä ylimaakunnalliset ulkoilureittitarpeet. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon metsäalueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Kaavoitus	Ranta-alueilla, joilla on ranta-asemakaava, noudatetaan ranta-asemakaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Osalla lampien rannoista jätetty voimaan (RV/2) Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaava, jolloin kyseisillä ranta-alueilla noudatetaan osayleiskaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MU-5
Alueen nimi	Arola-Haarankylän metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MU	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA. Merkinnällä osoitetaan sellaisia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joilla ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi on tarkoitus toteuttaa ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen. Alueelle saa rakentaa ainoastaan maa- ja metsätalouden rakennuksia, sekä ulkoilua palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselkää pitkin kulkeva ulkoilukäytössä oleva metsävyöhyke.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee hiihtolatuja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	MU-5
Alueen nimi	Arola-Haarankylän metsäalue

NYKYTILAN KUVAAUS	
Vesistöt	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Toimenpiteissä huomioidaan ekologisten yhteyksien jatkuvuus. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Maisemalliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Toimenpiteissä huomioidaan alueen ylimaakunnalliset ulkoilureittitarpeet. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon metsäalueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan kaavamerkintöjä- ja määräyksiä.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-1
Alueen nimi	Takalan metsäsaareke

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsäsaareke sijaitsee maisemallisesti merkittävässä avoimien maisematilojen solmukohdassa. Metsät ovat kuusivaltaisia. Kasvillisuus on lehtomaista kangasta, usein soistunutta tai entisiin kangaskorpiin syntynyttä rehevää turvekangasta. Alueen alava kaakkoisosa on varttunutta kuusikkoa, seassa muutamia haapoja ja koivuja. Alueella tavattiin runsaasti selviä merkkejä liito-oravasta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-1
Alueen nimi	Takalan metsäsaareke

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-2
Alueen nimi	Pitkäsuo

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyksalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pitkäsuo on Sydänkankaan harjumuodostumaan kuuluva ”kuru”, joka sijaitsee jyrkähköjen rinteiden välissä. Pohjoisosastaan suo on ojitettua rämemännikköä. Suon keskiosan ainoa oja on umpeutunut ja suo on keskiosastaan luonnontilaisen kaltaiseksi muuttunutta avosuota, osittain vähäpuustoista suota. Linnuston kannalta tärkeä alue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-2
Alueen nimi	Pitkäsuo

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	MY-3
Alueen nimi	Selkojärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAISEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Suoalue. Tärkeä lintujen pesimäalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

Alueen indeksi	MY-3
Alueen nimi	Selkojärvi

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	MY-4
Alueen nimi	Seestanjoen rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Jokialue, vanhaa koivikkoa, lahoppua. Linnuston kannalta tärkeä alue. Potentiaalinen valkoselkätikan ruokailualue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Seestaanjoki.
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-4
Alueen nimi	Seestanjoen rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Maisemakuva ja maisema.	
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-5
Alueen nimi	Vähä-Kalattoman rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsälammen ranta-alueen metsäalue. Rannoilla ei ole rakennuksia.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Vähä-Kalaton.
Kaavatilanne	Lammen ranta-alueella on voimassa ranta-asemakaava.
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-5
Alueen nimi	Vähä-Kalattoman rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	Lammen ranta-alueella noudatetaan voimassa ranta-asemakaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-6
Alueen nimi	Iso-Kalattoman, Hessun ja Silmälammin rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsälammen ranta-alueen metsäalue. Alue käsittää seuraavien lampien ranta-alueet: Iso-Kalaton, Hessu, Silmälammi ja Hauklampi. Rannoilla ei ole rakennuksia.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Iso-Kalaton, Hessu, Silmälammi ja Hauklampi.
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-6
Alueen nimi	Iso-Kalattoman, Hessun ja Silmälammin rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-7
Alueen nimi	Löyttylammin rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsälammen ranta-alueen metsäalue. Rannoilla ei ole rakennuksia.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Löyttylammi.
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-7
Alueen nimi	Löytylammin rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-8
Alueen nimi	Luhtlammin rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsälammen ranta-alueen metsäalue. Lammen itärannalla on loma-asumisen rakennuspaikkoja.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Luhtlammi.
Kaavatilanne	Lammen ranta-alueella on voimassa ranta-asemakaava.
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-8
Alueen nimi	Luhtlammin rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	Lammen ranta-alueella noudatetaan voimassa ranta-asemakaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-9
Alueen nimi	Särkijärven rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Särkijärven ranta-alueen metsäalue. Rannoilla loma-asumisen rakennuspaikkoja. Ranta-alueelle sijoittuu myös Hauklampi, joka on pieni rakentamaton metsälampi.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain luontotyyppi).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Särkijärvi ja Hauklampi.
Kaavatilanne	Särkijärven länsirannalla (RV/2) on voimassa Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaava. Muilta osin ranta-alueella on voimassa ranta-asemakaava.
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-9
Alueen nimi	Särkijärven rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	Särkijärven länsirannalla (RV/2) noudatetaan Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Muilta osin ranta-alueella noudatetaan voimassa olevan ranta-asemakaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-10
Alueen nimi	Kuorelammin rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsälammen ranta-alueen metsäalue. Alue käsittää seuraavien lampien ranta-alueet: Kuorelammi, Kaakonlammi ja Silmälammi. Rannoilla ei ole rakennuksia.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Kuorelammi, Kaakonlammi, Silmälammi.
Kaavatilanne	Lammen ranta-alueella on voimassa ranta-asemakaava.
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-10
Alueen nimi	Kuorelammin rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	Lammen ranta-alueella noudatetaan voimassa ranta-asemakaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-11
Alueen nimi	Iso Mustalammin rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsälammen ranta-alueen metsäalue. Lammen rannat ovat soisia. Rannoilla ei ole rakennuksia.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Iso Mustalammi.
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-11
Alueen nimi	Iso Mustalammin rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-12
Alueen nimi	Nassarin eteläpuolinen metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vanhahko sekametsäalue. Linnuston kannalta tärkeä alue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-12
Alueen nimi	Nassarin eteläpuolinen metsäalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-13
Alueen nimi	Pitkäkallion metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vanhahkoa kuusikkoa ja sekametsää. Linnuston kannalta tärkeä alue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-13
Alueen nimi	Pitkäkallion metsäalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-14
Alueen nimi	Evatunjoen pensaikot

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Evatunjoen pensaikkoalueen ja Kivijärven pohjoisranta. Linnuston kannalta tärkeä alue. Yölaulajapaikka ja vesilintujen pesimäkohde.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-14
Alueen nimi	Evatunjoen pensaikot

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-15
Alueen nimi	Kylänsaari

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Rakentamaton pikkusaari ja luodot. Linnuston kannalta tärkeä alue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-15
Alueen nimi	Kylänsaari

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-16
Alueen nimi	Kylmästenkallion eteläpuolinen metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Rehevä, lehtomainen koivua ja haapaa kasvava osin vanhahko sekametsäkohde. Linnuston kannalta tärkeä alue. Potentiaalinen valkoselkätikan ruokailualue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-16
Alueen nimi	Kylmästenkallion eteläpuolinen metsäalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-17
Alueen nimi	Kissalammin rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kissalammi on Kesuankallion ja Siinainvuoren väliin jäävä pieni suolampi, jota ympäröi luonnontilaisen kaltainen avosu. Suo on lyhytkorsinevaa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Kissalammi.
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-17
Alueen nimi	Kissalammin rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-18
Alueen nimi	Sydänsuonlammin rantametsä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Sydänsuonlammi sijaitsee laajahkolla ojittamattomalla suolla ja lampea ympäröivä avosuo on lyhytkorsinevaa. Nevaa ympäröi isovarpuräme. Lammella ei ole tulo- tai lasku-uomaa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vesistöt	Alueella on merkittävä pienvesistö: Sydänsuonlammi.
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-18
Alueen nimi	Sydänsuonlammin rantametsä

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-19
Alueen nimi	Oksjärven saaret

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Oksjärven rakentamattomat saaret: Isosaari, Vähäsaari ja Paskosaari.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-19
Alueen nimi	Oksjärven saaret

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-20
Alueen nimi	Harjumäen metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Harjumäen maisema-alueeseen kuuluva alue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
Geologiset arvot	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	Alue on pohjavesialuetta.
Kaavatilanne	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

Alueen indeksi	MY-20
Alueen nimi	Harjumäen metsäalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Kaavoitus	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-21
Alueen nimi	Hautaanmäen metsäalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS MY	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla tulee kiinnittää huomiota erityisiin ympäristöarvoihin. Hakkuut tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja lajiston säilyminen. Alueelle ei saa rakentaa rakennuksia.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kohde muodostuu kalliometsästä sekä osin kivikkoisesta tuoreen kankaan rantametsästä. Paikoin rinteessä on tuoretta lehtoa. Alue muodostaa rakentamattoman metsäaluekokonaisuuden Sylvöjärven itärannalle. Alue on maatalouden ympäristötukikohde (METSO II). Kasvillisuus- ja linnustokohde.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemalliset arvot	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Geologiset arvot	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vesistöt	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	MY-21
Alueen nimi	Hautaanmäen metsäalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Maisemakuva ja maisema.	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Geologiset arvot	
Kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.
pohjavesi, hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	P-1
Alueen nimi	Kivimaa

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys P	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan alueellisesti merkittävälle kaupan palveluille. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on päivittäistavarakauppaa, huoltamotoimintaa sekä teknisten osien ja varusteiden kauppaa.
Kaavatilanne / varanto	
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	P-1
Alueen nimi	Kivimaa

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	
Suunnitteluohje	Kaupallisten palvelujen alue. Kaupan lisärakentaminen edellyttää liikenteen sujuvoittamista.
Pohjavesi, hulevedet	

Alueen indeksi	P-2
Alueen nimi	Niemi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys P	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan alueellisesti merkittävälle kaupan palveluille. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Satamapalvelujen alue. Alueella sijaitsee mm. veneilyalan yrityksiä sekä museo.
Kaavatilanne / varanto	Alueella on käyttämätöntä rakennusoikeutta. Alue kuuluu Niemen kehityskuva-alueeseen.
Maisema- ja luontokohteet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	Alueella on merkittävä avoimena säilytettävä uoma.
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	P-2
Alueen nimi	Niemi

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	
Suunnitteluohje	Aluetta kehitetään satamapalvelujen alueena, jonne voi sijoittua myös Niemen elinkeinoelämää ja asuinalueita hyödyttäviä palveluja sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita. Rakentamisen tulee sopeutua Vesijärven rantamaisemaan ja satamaympäristöön sekä ottaa huomioon koko kaupunkia palvelevan, rannassa kulkevan matkailun kävelyreitit kehittäminen Mukkulasta Jalkarantaan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon satamajärjestys (KV 18.5.2009 111§) sekä Niemen sataman kehittämisen yleissuunnitelma (tela 12.5.2015). Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alue kuuluu Niemen kehityskuva-alueeseen.
Pohjavesi, hulevedet	Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä.

Alueen indeksi	P-3
Alueen nimi	Seesta

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys P	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan alueellisesti merkittävälle kaupan palveluille. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Seestan eritason liittymän tuntumassa sijaitseva alue on osoitettu palvelujen ja hallinnoksi alueeksi. Alueella on päiväkot.
Kaavatilanne / varanto	Alue on asemakaavoittamaton.
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (Naku).
Pohjavesialue	
Hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	P-3
Alueen nimi	Seesta

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	
Suunnitteluohje	Palvelujen ja hallinnon alue. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisema-arvot. Alueen rakennusoikeus määritetään asemakaavoituksen yhteydessä. Alue on tarkoitettu palvelemaan pääasiassa liikennettä sekä lähipalveluja. Alueelle voi sijoittua esimerkiksi päivittäistavarakauppa.
Pohjavesi, hulevedet	

Alueen indeksi	P-4
Alueen nimi	Uudenkylän asema

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys P	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan alueellisesti merkittävälle kaupan palveluille. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Uusi palvelujen ja hallinnon alue Uudenkylän aseman vieressä.
Kaavatilanne / varanto	
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	P-4
Alueen nimi	Uudenkylän asema

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	
Suunnitteluohje	Alue on tarkoitettu palvelemaan pääasiassa liikennettä sekä lähipalveluja.
Pohjavesi, hulevedet	

Alueen indeksi	P-5
Alueen nimi	Uudenkylän liittymän alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys P	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan alueellisesti merkittävälle kaupan palveluille. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Uusi palvelujen ja hallinnon alue ja logistiikka-alue.
Kaavatilanne / varanto	Alue on asemakaavoittamaton.
Maisema- ja luontokohteet	Alueella arvokkaita luontokohteita (LUMO: Luokat 1, 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	P-5
Alueen nimi	Uudenkylän liittymän alue

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	
Suunnitteluohje	Uusi palvelujen ja hallinnon alue ja logistiikka-alue. Kaupan palvelujen osalta alueelle voidaan sijoittaa vain erikoistavarakauppaa, joka voi perustellusta syystä sijoittua myös keskusta-alueen ulkopuolelle kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha ja maatalouskauppa. Alueelle ei sallita päivittäistavarakaupan tiloja. Alueelle saa sijoittaa huoltoaseman. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Pohjavesi, hulevedet	

Alueen indeksi	Pkm-1
Alueen nimi	Lotila

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on tilaa vaativaa autokauppaa, huoltamo- ja korjaamotoimintaa sekä teknisten osien ja varusteiden kauppaa. Alueella sijaitsee vähittäiskaupan suuryksikkö.
Kaavatilanne / varanto	
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Hulevedet	Alueella on merkittä hulevesireitti.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm-1
Alueen nimi	Lotila

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 15 000 k-m ² .
Suunnitteluohje	Alueelle saa sijoittaa paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan toimitiloja. Alueella ei sallita päivittäistavaramyymälää.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on hallittava ja käsiteltävä alueella muodostuvat hulevedet siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.

Alueen indeksi	Pkm-2
Alueen nimi	Laune

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Eteläisen Lahden kaupallinen keskus. Alueella sijaitsee vähittäiskaupan suuryksiköitä. Alueella toimii kaksi hypermarkettia sekä tilaa vaativan erikoistavaran kaupan ja keskustahakuisen erikoiskaupan liikkeitä ja palveluja. Alueen pohjoisosassa sijaitsee kauppakeskus. Uudenmaakadun länsipuolella toimii mm. lähiklinikka, päiväkotit ja vanhusten palvelukeskus asuntoineen.
Kaavatilanne / varanto	Eteläosassa kehätien varrella tyhjiä väliaikaisessa käytössä olevia liikerakentamisen tontteja sekä asemakaavoittamaton tila.
Maisema- ja luontokohteet	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella muu kulttuuriperintökohde.
Pohjavesialue	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Hulevedet	Alueella on merkittävä hulevesireitti ja avoimena säilytettävä uoma. Alueella on harvinainen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm-2
Alueen nimi	Laune

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 205 000 k-m ² .
Suunnitteluohje	Aluetta kehitetään houkuttelevana ja vehreänä Lahden keskustan eteläisenä porttina. Suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota viherympäristön määrään ja laatuun. Hypermarketien laajennukset harkittava tarkoin. Kaupallisten toimintojen lähiympäristöjen kuten pysäköintialueiden ja saapumisreittien suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota erityisesti kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Hulevesiverkoston kapasiteettiin tulee hulevesitulvamallinnuksen perusteella kiinnittää erityistä huomiota asemakaavoituksessa, katurakentamisessa ja muissa hankkeissa.(Paskurinojan ekologista tilaa tulee parantaa ja kehittää sen ympäristöä kaupunkimaisena kosteikkona.)

Alueen indeksi	Pkm-3
Alueen nimi	Nikkilä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pääasiassa tilaa vaativan erikoiskaupan alue Launeen uuden eritasoliittymän eteläpuolella. Alueella sijaitsee useita vähittäiskaupan suuryksiköitä.
Kaavatilanne / varanto	Suurelta osin toteunut.
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Pohjavesialue	Alue sijaitsee suurelta osin pohjavesialueella.
Hulevedet	
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	Pkm-3
Alueen nimi	Nikkilä

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 115 000 k-m ² .
Suunnitteluohje	Alueella ei sallita päivittäistavaramyymälää. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on hallittava ja käsiteltävä alueella muodostuvat hulevedet siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.

Alueen indeksi	Pkm-4
Alueen nimi	Renkomäen liittymän alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan alue. Alueella sijaitsee useita vähittäiskaupan suuryksiköitä ja merkittäviä kaupallisia toimijoita.
Kaavatilanne / varanto	Lähes kokonaan toteutunut.
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on vanha tie ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella kiinteä muinaisjäänös ja muu kulttuuriperintökohde.
Pohjavesialue	Alueen koilliskulma sijaitsee pohjavesialueella.
Hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm-4
Alueen nimi	Renkomäen liittymän alue

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 200 000 k-m ²
Suunnitteluohje	Alueella ei sallita päivittäistavaramyymälää. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon. Suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota hulevesien käsittelyyn sekä viherympäristön määrään ja laatuun.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on hallittava ja käsiteltävä alueella muodostuvat hulevedet siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.

Alueen indeksi	Pkm-5
Alueen nimi	Renkomäen liittymän kaakkoispuoli

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan alue Renkomäen liittymän kaakkoispuolella.
Kaavatilanne / varanto	Uusi Orimattilatie länsipuolella käyttämätöntä asemakaavoitettua vähittäiskaupan rakennusoikeutta. Tien itäpuoli asemakaavoittamaton. Alueelle on laadittu oikeusvaikutteinen Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm-5
Alueen nimi	Renkomäen liittymän kaakkoispuoli

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 70 000 k-m ² .
Suunnitteluohje	Alueella ei sallita päivittäistavaramyymälää. Suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota hulevesien käsittelyyn sekä viherympäristön määrään ja laatuun.
Pohjavesi, hulevedet	

Alueen indeksi	Pkm-6
Alueen nimi	Metsä-Pietilä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella sijaitsee päivittäistavarakauppa ja kylmäasema.
Kaavatilanne / varanto	Alueella on käyttämätöntä asemakaavoitettua liikerakentamiseen osoitettua rakennusoikeutta.
Maisema- ja luontokohteet	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Okeroisten kulttuurimaisema).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Hulevedet	Alueella on merkittävä avoimena säilytettävä uoma.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm-6
Alueen nimi	Metsä-Pietilä

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 11 000 k-m ² .
Suunnitteluohje	Alueella ei saa sijoittaa hypermarkettia. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tarkemmat suunnitelmat ja selvitykset.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on hallittava ja käsiteltävä alueella muodostuvat hulevedet siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.

Alueen indeksi	Pkm-7
Alueen nimi	Hennala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella sijaitsee suuri päivittäistavarakauppa, tarjoustavaratalo, kuntosali, kylmäasema, autopesula ja rengasliike. Alueella sijaitsee vähittäiskaupan suuryksikkö.
Kaavatilanne / varanto	Alueella on käyttämätöntä asemakaavoitettua vähittäiskaupan rakennusoikeutta.
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm-7
Alueen nimi	Hennala

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan mitoitus on 22 000 k-m ² .
Suunnitteluohje	Alueelle ei saa sijoittaa hypermarketia. Alueella on käyttämätöntä asemakaavoitettua vähittäiskaupan rakennusoikeutta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on hallittava ja käsiteltävä alueella muodostuvat hulevedet siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.

Alueen indeksi	Pkm-8
Alueen nimi	Holma

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella sijaitsee vähittäiskaupan suuryksiköitä (hypermarketti, tilaa vaativia erikoistavarakauppoja).
Kaavatilanne / varanto	Alueella on käyttämätöntä asemakaavoitettua vähittäiskaupan rakennusoikeutta.
Maisema- ja luontokohteet	Alueella arvokkaita luontokohteita (LUMO: Luokat 1, 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Hulevedet	Alueella on merkittävä avoimena säilytettävä uoma.
Muuta huomiotavaa	Alue kuuluu suurelta osin suurnonnettomuusvaarallisen laitoksen (Nor-Maali Oy) konsultointiväyhykkeeseen.

Alueen indeksi	Pkm-8
Alueen nimi	Holma

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 70 000 k-m ² .
Suunnitteluohje	Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tarkemmat suunnitelmat ja selvitykset. Suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota viherympäristön määrään ja laatuun. Suuronnettomuusvaarallisen laitoksen konsultointivyöhykkeellä tapahtuvista kaavoitusmuutoksista tai merkittävämmästä rakentamisesta on pyydettävä lausunto Tukesilta ja pelastusviranomaiselta.
Pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on hallittava ja käsiteltävä alueella muodostuvat hulevedet siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.

Alueen indeksi	Pkm-9
Alueen nimi	Karisto

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella sijaitsee kauppakeskus ja liikenneasema. Kauppakeskuksessa on hypermarketti ja laaja valikoima erikoistavarakaupan myymälöitä. Liikenneasemalla on päivittäistavarakauppa.
Kaavatilanne / varanto	Alueella ei ole käyttämätöntä rakennusoikeutta.
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	Pkm-9
Alueen nimi	Karisto

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 43 000 k-m².
Suunnitteluohje	Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tarkemmat suunnitelmat ja selvitykset.
Pohjavesi, hulevedet	

Alueen indeksi	Pkm-10
Alueen nimi	Kauppakaari

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys Pkm	KAUPALLISTEN PALVELUJEN ALUE. Alue varataan seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukasta niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Osittain toteutunut vähittäiskaupan suuryksiköiden alue. Alueella sijaitsee päivittäistavarakauppa.
Kaavatilanne / varanto	Alueella on käyttämätöntä asemakaavoitettua vähittäiskaupan rakennusoikeutta.
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm-10
Alueen nimi	Kauppakaari

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	Kaupan enimmäismitoitus on 32 000 k-m ² .
Suunnitteluohje	Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tarkemmat suunnitelmat ja selvitykset. Hypermarkettia ei sallita.
Pohjavesi, hulevedet	

Alueen indeksi	Pkm/T-1
Alueen nimi	Kariston portti

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys 	YHDISTETTY KAUPALLISTEN PALVELUJEN JA ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille, työpaikoille ja seudullisesti merkittävälle kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellessä, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Uusi yhdistetty kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alue.
Kaavatilanne / varanto	Kauppiaankadun itäpuoli asemakaavassa varattu asumiseen. Alue vaatii toteutuakseen asemakaavamuutoksen.
Maisema- ja luontokohteet	Alueella arvokkaita luontokohteita (LUMO: Luokka, 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	Alueella on merkittävä avoimena säilytettävä uoma.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm/T-1
Alueen nimi	Kariston portti

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	30 000 k-m ²
Suunnitteluohje	Alueella ei sallita päivittäistavaramyymälää. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tarkemmat suunnitelmat ja selvitykset. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Pohjavesi, hulevedet	Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä.

Alueen indeksi	Pkm/T-2
Alueen nimi	Kujala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
Kaavamääräys 	YHDISTETTY KAUPALLISTEN PALVELUJEN JA ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille, työpaikoille ja seudullisesti merkittäville kaupan palveluille (vähittäiskaupan suuryksikkö). Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Uusi yhdistetty kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alue.
Kaavatilanne / varanto	
Maisema- ja luontokohteet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Pohjavesialue	
Hulevedet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	Pkm/T-2
Alueen nimi	Kujala

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupan enimmäismitoitus	70 000 k-m ²
Suunnitteluohje	Alueelle voidaan asemakaavassa osoittaa sellaisia vähittäiskaupan suuryksikköjä, jotka kaupan laatu huomioon ottaen voivat perustelluista syistä sijoittua myös keskusta-alueen ulkopuolelle, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppa. Alueelle ei sallita päivittäistavaramyymälää.
Pohjavesi, hulevedet	

Alueen indeksi	PY-1
Alueen nimi	Päijät-Hämeen keskussairaala, (Pirttiharju)

Vanha indeksinumero	PY-9
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

SUUNNITTELUOHJE	
	Mahdolliset laajennukset nykyisten tonttien alueella.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.

Alueen indeksi	PY-3
Alueen nimi	Patomäki

Vanha indeksinumero	PY-8
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on sosiaalialan hoivalaitos.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 3).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-4
Alueen nimi	Laune ja Asemantausta

Vanha indeksinumero	PY-1
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on kirkkorakennuksia.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.

Alueen indeksi	PY-5
Alueen nimi	Salpausselkä

Vanha indeksinumero	PY-2
YLEISMÄÄRÄYKSET 	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on yläkoulu ja lukio.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 3).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
	Koulujen lähialueiden suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-6
Alueen nimi	Kivimaa

Vanha indeksinumero	PY-3
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on ala- ja yläkoulu.
	Alueelle voidaan tutkia lasten ja nuorten lähipalveluiden keskittämistä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
	Päiväkotien ja koulujen lähialueiden suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-7
Alueen nimi	Mukkula

Vanha indeksinumero	PY-7
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on kirkkorakennus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
	Mahdolliset muutokset suunnitellaan yhteistyössä seurakunnan kanssa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-8
Alueen nimi	Joutjärvi

Vanha indeksinumero	PY-5
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on kirkkorakennus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
	Mahdolliset muutokset suunnitellaan yhteistyössä seurakunnan kanssa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-9
Alueen nimi	Ersta

Vanha indeksinumero	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

PY

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa Erstan kartanossa toimii erityistukea tarvitsevien taide- ja toimintakeskus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maisemallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-10
Alueen nimi	Villähde

Vanha indeksinumero	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

PY

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on alakoulu.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-11
Alueen nimi	Luomaniemi

Vanha indeksinumero	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

PY

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on Lahden seurakunnan toimintakeskus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-12
Alueen nimi	Nastolan terveysaseman alue

Vanha indeksinumero	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

PY

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella sijaitsee terveysasema, päiväkotit ja vanhusten vuokra-asuntoja.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-13
Alueen nimi	Taarasti

Vanha indeksinumero	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

PY

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella sijaitsee Taidekeskus Taarasti.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-14
Alueen nimi	Nastolan kirkon alue

Vanha indeksinumero	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

PY

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella on kirkkorakennus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-15
Alueen nimi	Uusikylä

Vanha indeksinumero	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

PY

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Asemakaavassa yleisten alueiden korttelialue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY-16
Alueen nimi	Manna

Vanha indeksinumero	
YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue varataan julkisille palveluille ja hallinnolle. Rakennetun ympäristön kaupunkikuvallinen asema tulee turvata. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

PY

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alueella sijaitsee palveasumisen yksiköitä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Hiljaiset alueet ja melu	
Lapsiystävällisyys	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	PY/T-1
Alueen nimi	Niemicampus

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	JULKISTEN PALVELUJEN, HALLINNON JA ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan julkisille palveluille, hallinnolle, yrityksille ja työpaikoille. Korttelikohtainen pääkäyttötarkoitus ratkaistaan asemakaavoituksessa. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Korkeakoulun/yliopiston yhteiskampus, joka on saneerattu vanhaan tehdaskiinteistöön. Alueelle laaditaan Niemen maankäytön kehityskuvaa.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta. Alueen läheisyydessä sijaitsee hulevesien hallinnan kannalta merkittävä hulevesireitti ja avoimena säilytettävä avouoma: Joutjoki. Väylä sijaitsee lähellä hankealuetta, jolle on jatkosuunnittelun yhteydessä laadittava hulevesien hallinnan kokonaissuunnitelma: Niemen alue. Alueella on harvinaisen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue (2kpl).

SUUNNITTELUOHJE	
Julkiset palvelut	Alueen kehittämistä ja täydennysrakentamista tarkastellaan tarkemmin Niemen maankäytön kehityskuvan laatimisen yhteydessä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Pohjavedet, hulevedet	Alueen läheisyydessä sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella. Hulevesien hallinnan kannalta merkittävien vesiuomien säilyminen avoimena tulee turvata. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Tulvavaara-alue tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

Alueen indeksi	PY/T-2
Alueen nimi	Koulutuskeskus Salpaus, Vipusenkadun kampus

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	JULKISTEN PALVELUJEN, HALLINNON JA ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan julkisille palveluille, hallinnolle, yrityksille ja työpaikoille. Korttelikohtainen pääkäyttötarkoitus ratkaistaan asemakaavoituksessa. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta. Suunnittelussa edistetään saavutettavuutta kävelen, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Koulutuskonsernin hallitsema alue.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Pohjavedet, hulevedet	Alueen läheisyydessä sijaitsee hulevesien hallinnan kannalta merkittävä hulevesireitti ja avoimena säilytettävä avouoma: Joutjoki.

SUUNNITTELUOHJE	
Julkiset palvelut	Aluetta kehitetään yhteistyössä koulutuskonsernin kanssa.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Pohjavedet, hulevedet	Hulevesien hallinnan kannalta merkittävien vesiuomien säilyminen avoimena tulee turvata.

Alueen indeksi	RA-1
Alueen nimi	Alasenjärven loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Alasenjärven rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1).
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kunnallistekniikka.
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	RA-1
Alueen nimi	Alasenjärven loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-2
Alueen nimi	Enonsaaren loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asemakaava.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Enonsaaren rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa osayleiskaava (Enonsaaren osayleiskaava)
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	Alueella on rikas linnusto.

Alueen indeksi	RA-2
Alueen nimi	Enonsaaren loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan Enonsaaren osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
infrakohteet	
erityistä	Alueen merkitys linnustolle tulee ottaa huomioon.

Alueen indeksi	RA-3
Alueen nimi	Salalammin loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Salalammin rantavyöhykkeellä sijaitseva rakentamaton loma-asuntoalue. Rakennuspaikat sijoittuvat taustamaastoon.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa ranta-asetus. Alue on rakentamaton.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee Viuhon luonnonsuojelualueen läheisyydessä.

Alueen indeksi	RA-3
Alueen nimi	Salalammin loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-4
Alueen nimi	Särkijärven loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Särkijärven rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa ranta-asetus.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	RA-4
Alueen nimi	Särkijärven loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-5
Alueen nimi	Luhtlammin loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Luhtlammin itärannalla sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa ranta-asetus.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	RA-5
Alueen nimi	Luhtlammin loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-6
Alueen nimi	Kalliojärven loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Kalliojärven rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa ranta-asetus.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee Lapakiston luonnonsuojelualueen läheisyydessä.

Alueen indeksi	RA-6
Alueen nimi	Kalliojärven loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-7
Alueen nimi	Kärkjärven loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Kärkjärven itärannalla sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 4).
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee Lapakiston luonnonsuojelualueen läheisyydessä.

Alueen indeksi	RA-7
Alueen nimi	Kärkjärven loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-8
Alueen nimi	Iso-Kukkasen loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asemakaava.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Iso-Kukkasen länsirannalla sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa asemakaava. Alue on rakentamaton.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	Alueella on kunnallistekniikka.
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee Pajulahden urheilupuiston vieressä. Alue sijaitsee yleisen maantien ja järven välissä kapealla vyöhykkeellä.

Alueen indeksi	RA-8
Alueen nimi	Iso-Kukkasen loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	Rakentamisessa tulee huomioida maantien melu, maantien suoja-alue ja liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomioitaturvallisuuteen.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	Olemassa olevat ja uudet kiinteistöt tulisi saada liitettyä kunnallistekniikkaan.
erityistä	

Alueen indeksi	RA-9
Alueen nimi	Pikku-Kukkasen loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Pikku-Kukkasen rantavyöhykkeellä ja saaressa sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	RA-9
Alueen nimi	Pikku-Kukkasen loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-10
Alueen nimi	Isolammin loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Isolammin rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa ranta-asetus.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	RA-10
Alueen nimi	Isolammin loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-11
Alueen nimi	Immilänjoen loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asemakaava.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Immilänjoen rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava. Osa rakennuspaikoista on rakentamattomia.
maisema- ja luontoarvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
infrakohteet	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	RA-11
Alueen nimi	Immilänjoen loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	Maisemallisesti arvokkaaseen ympäristöön kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-12
Alueen nimi	Arrajoen loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Arrajoen rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava. Alue on rakentamaton.
maisema- ja luontoarvot	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	RA-12
Alueen nimi	Arrajoen loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	Maisemallisesti arvokkaaseen ympäristöön kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-13
Alueen nimi	Sylvöjärven loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asemakaava.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Sylvöjärven rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa Uudenkylän osayleiskaava ja osalla alueista ranta-asemakaava. Osa rakennuspaikoista on rakentamattomia.
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4).
	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
	Alueella on muinaismuistokohteita.
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	Osa Sylvöjärven itärannan rakennuspaikoista sijaitsee rannan ja yleisen maantien välisellä kapealla ranta-alueella.

Alueen indeksi	RA-13
Alueen nimi	Sylvöjärven loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan ja ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	Täydennysrakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, liittymismahdollisuudet ja näkemät. Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvallisuuteen.
maisema- ja luontoarvot	Maisemallisesti arvokkaaseen ympäristöön kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-14
Alueen nimi	Kilpisaaren loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Kilpisaaren rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa ranta-asetus.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	RA-14
Alueen nimi	Kilpisaaren loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella sijaitsevat muinaismuistot tulee ottaa suunnittelussa huomioon. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-15
Alueen nimi	Kiviniemen loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Kiviniemessä, Arrajärven rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa ranta-asetus.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	RA-15
Alueen nimi	Kiviniemen loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella noudatetaan ranta-asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä.
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RA-16
Alueen nimi	Luhdanjoen loma-asuntoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RA	LOMA-ASUNTOALUE. Alue varataan vapaa-ajan asumiselle. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan. Osalla alueista on voimassa ranta-asetus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Luhdanjoen rantavyöhykkeellä sijaitseva loma-asuntoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita.
kulttuuriarvot	
infrastruktuuri	Alueella on kiinteistökohtaiset talousvesi- ja jätevesijärjestelmät.
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee Luhdanjoen luonnonsuojelualueen läheisyydessä.

Alueen indeksi	RA-16
Alueen nimi	Luhdanjoen loma-asuntoalue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	
liikenne	
maisema- ja luontoarvot	Maisemallisesti arvokkaaseen ympäristöön kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan
kulttuuriarvot	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	RM-1
Alueen nimi	Salpausselkä

KAAVAMÄÄRÄYS RM	MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, koulutus- ja liikuntapalveluille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen.
--------------------------------------	---

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Lahden vanhan raviradan alue sijaitsee Salpausselän laella ja liittyy laajaan retkeily- ja ulkoilualueeseen.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Salpausselän reunamuodostuman alueella. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	
Infrakohteet	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Rakentaminen	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot. Maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon Salpausselän reunamuodostuman merkitys maiseman, geologian, pohjaveden, luonnonympäristön, ilmaston, kulttuurihistorian ja virkistyskannalta.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Pohjavesialueelle rakennettaessa on saavutettava valtakunnallisen viherkerrointyökalun tavoitetaso tai sitä vastaava viherrakentamisen laatutaso.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	RM-2
Alueen nimi	Teivaan sataman matkailupalvelut

KAAVAMÄÄRÄYS RM	MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, koulutus- ja liikuntapalveluille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toimintoille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen.
--------------------------------------	---

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alue sijaitsee maisemallisesti arvokkaalla paikalla, jossa Vesijärvi ja Teivaan metsäselänne—Järvi-Suomi ja Salpausselkä—kohtaavat. Maiseman solmukohta on pääosin rakentamaton.
Palvelut	Vesijärven rannassa Teivaan satamassa on koti- ja vierassatama sekä satamaan liittyviä huolto-, ravintola- ja kahvilapalveluja.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alueella on rikas linnusto.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohde (hylky).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	
Infrakohteet	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Aluetta kehitetään kaupungin vieras- ja kotisatamana. Alueelle voi rakentaa vapaa-aikaa ja matkailua hyödyttäviä palveluja sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluita, joiden ohella sataman toimintaa tukevien huolto-, ravintola- ja kahvilapalvelujen kehittäminen tulee ottaa jatkosuunnittelussa huomioon.
Rakentaminen	Rakentamisen tulee sopeutua Vesijärven rantamaisemaan. Lahden tunnettujen maamerkkien asemaa rantamaisemassa ei saa merkittävästi heikentää.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Vesijärven rantavyöhykkeen rakentamisen vaikutukset järvi- ja pohjaveteen tulee selvittää.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Vesijärven rantaa pitkin kulkevaa yhtenäistä virkistysyhteyttä Jalkarannasta Mukkulaan tulee kehittää ja sen esteetön jatkuminen tulee turvata sataman matkailupalvelujen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä. Ranta tulee säilyttää julkisessa käytössä. Alue kuuluu satama-urheilukeskus kehittämisalueeseen.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	RM-3
Alueen nimi	Mukkulan matkailualue

KAAVAMÄÄRÄYS RM	MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, koulutus- ja liikuntapalveluille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen.
--------------------------------------	---

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alue sijaitsee Vesijärven rannalla. Alueella sijaitsee Mukkulan kartano ja sitä ympäröivä maisemapuisto.
Palvelut	Niemen kärjessä on tapahtumapuisto ja siihen liittyvälle hotallille varattu alue. Alueelle voi sijoittua myös kelluvaa rakentamista.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokat 1, 2, 3). Lähialueella on rikas linnusto.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytössä olevia ranta-alueita ja reittejä.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	
Infrakohteet	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Tapahtumapuiston ja siihen liittyvän hotellialueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon arvokkaat luontokohteet ja luonnon monimuotoisuuden vaaliminen.
Rakentaminen	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän ranta-alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon koko kaupunkia palvelevan, rannassa kulkevan matkailun kävelyreitit kehittäminen Mukkulasta Jalkarantaan.
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	RM-4
Alueen nimi	Herrasmanni

KAAVAMÄÄRÄYS RM	MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, koulutus- ja liikuntapalveluille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen.
--------------------------------------	---

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alue sijaitsee Alasenjärven etelärannalla.
Palvelut	Alueella on huoltorakennuksia ja asuntovaunualue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2). Alueella on rikas linnusto.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	
Infrakohteet	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Aluetta kehitetään leirintäalueena (matkailuajoneuvot, telttailu, mökit).
Rakentaminen	Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	RM-5
Alueen nimi	Enonsaari

KAAVAMÄÄRÄYS RM	MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, koulutus- ja liikuntapalveluille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen.
--------------------------------------	---

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Saaressa sijaitseva matkailukohde, jossa on vanha huvila.
Palvelut	Alueella on uimaranta palveluineen.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (uhanalaisia lintulajeja, LUMO: luokka 2) Alueella on rikas linnusto.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Enonsaaren osayleiskaava.
Infrakohteet	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Alueelle on laadittu oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jolla ohjataan suoraan rakentamista.
Rakentaminen	Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.

Alueen indeksi	RM-6
Alueen nimi	Lapakisto

KAAVAMÄÄRÄYS RM	MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, koulutus- ja liikuntapalveluille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen.
--------------------------------------	---

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alue sijaitsee Lapakistossa Takalammintien varrella.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Sijaitsee Virkistysverkko yleissuunnitelman mukaisella ulkoilu- ja virkistysvyöhykkeellä.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	
Infrakohteet	Vieressä Lapakiston pysäköintialue.

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Rakentaminen	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	RM-7
Alueen nimi	Kangaslampi

KAAVAMÄÄRÄYS RM	MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, koulutus- ja liikuntapalveluille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen.
--------------------------------------	---

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kangaslammin 8 hehtaarin kokoinen leirintäalue sijaitsee mäntymetsässä pienen metsälammen rannalla. Alueella on toimistorakennus sekä ympäri vuoden käytössä oleva huoltorakennus.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	
Infrakohteet	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	Aluetta kehitetään leirintäalueena (matkailuajoneuvot, telttailu, mökit).
Rakentaminen	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	RM-8
Alueen nimi	Pajulahti

KAAVAMÄÄRÄYS RM	MATKAILUTOIMINTOJEN ALUE. Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, koulutus- ja liikuntapalveluille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee vaalia maiseman ominaispiirteitä ja turvata merkittävien luontoarvojen säilyminen.
--------------------------------------	---

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pajulahden liikuntakeskus sijaitsee Iso-Kukkasen rannalla.
Palvelut	Pajulahden liikuntakeskus tarjoaa erilaisia liikuntaan liittyviä palveluja yksityisille ja yrityksille. Tarjolla on koulutusta, valmennuspalveluja ja liikuntapaikkoja, kuten Pajulahden seikkailupuisto.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	Alue on asemakaavoitettu.
Infrakohteet	

SUUNNITTELUOHJE	
Aluekuvaus	
Rakentaminen	Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja rantamaisemaan.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	RP-2
Alueen nimi	Kotiniemen siirtolapuutarha-alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriässä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS RP	SIIRTOLAPUUTARHA-ALUE. Alue varataan ryhmäpuutarhoille. Alue ei ole tarkoitettu pysyvään asumiseen.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Siirtolapuutarha, joka sijaitsee lähellä Alasenjärveä. Alue sijaitsee asemakaava-alueella ja on rakennettu vuonna 1985.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Infrakohteet	Alueella on kunnallistekniikka.

SUUNNITTELUOHJE	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot. Rakentamisen tulee sopeutua hienovaraisesti ympäristöön, maastonmuotoihin ja maisemaan.
Pohjavedet, hulevedet	
Infrakohteet	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	RV/1
Alueen nimi	Luoteis-Nastolan järvien rantavyöhyke

KAAVAMÄÄRÄYS 	RANTAVYÖHYKE. Alue on tarkoitettu pääasiassa loma-asunto- ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Ranta-alueella on muu kuin MRL 72 §:n 3 mom. mukainen rakentaminen kielletty. Alueella noudatetaan vahvistetun osayleiskaavan tai voimassa olevan ranta-asemakaavan määräyksiä, ranta-asemakaavan ollessa määräävä. Rantavyöhykkeellä on voimassa Luoteis-Nastolan osayleiskaava
--	--

NYKYTILAN KUVAUS	Kivijärven rannalla sijaitsee muutamia vakituisen asumisen rakennuspaikkoja lähellä Kivijärven koulun läheisyydessä, muilta osin rannat ovat pääasiassa loma-asumisen käytössä tai maa- ja metsätalousaluetta. Rannat ovat pääasiassa jo rakentuneet alueen osayleiskaavan ja ranta-asemakaavojen mukaisesti. Kivijärven pohjoispäässä, rantavyöhykkeen ulkopuolella sijaitsee Kivijärven koulu, jossa toimii alakoulu. Kivijärven eteläpäällä, Kylmästenlahden alueella sijaitsee useampia luonnonsuojelualueita, sekä Seestan kartano, joka on valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Oksjärven rannat ovat pääasiassa loma-asumisen käytössä, alueella sijaitsee vain muutama vakituisen asumisen rakennuspaikka. Alanen järven rannalla sijaitsee kymmenkunta vakituisen asumisen rakennuspaikkaa, sekä nelisenkymmentä loma-asuntoa. Evattu järven rannalla on muutamia vakituisen asumisen ja loma-asumisen paikkoja, osa rakennuspaikoista sijaitsee taustamaastossa. Alueen järvien rannat ovat pääasiassa jo rakentuneet alueen osayleiskaavan ja ranta-asemakaavojen mukaisesti. Pyhäntaan alueen pienempien järvien ja lampien (Nahila, Valkeajärvi, Kalkkunen, Rajalammi, Nassari, Tekolammi) rannat ovat pääasiassa loma-asuntojen ja maa- ja metsätalouden käytössä muutamaa vakituista asuinpaikkaa lukuunottamatta. Nahilan ja Kalkkusen rantavyöhykkeelle on osoitettu uusia lomarakennuspaikkoja, muilta osin rannat ovat jo rakentuneet. Pienempien järvien ja lampien rannoilla ei ole voimassa olevia ranta-asemakaavoja.
-------------------------	---

SUUNNITTELUOHJE	Kivijärven rantavyöhykkeellä on voimassa useampi erillinen ranta-asemakaava. Oksjärven etelä- ja lounaisrannalla on voimassa kaksi erillistä ranta-asemakaavaa. Alanen järven luoteisosassa ja Evattu järven itärannalla on voimassa olevat ranta-asemakaavat. Ranta-asemakaava-alueilla noudatetaan ko. kaavojen merkintöjä ja määräyksiä. Muilta osin RV/1 rantavyöhykkeellä noudatetaan Luoteis-Nastolan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
------------------------	--

Alueen indeksi	RV/2
Alueen nimi	Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen rantavyöhyke

KAAVAMÄÄRÄYS 	RANTAVYÖHYKE. Alue on tarkoitettu pääasiassa loma-asunto- ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Ranta-alueella on muu kuin MRL 72 §:n 3 mom. mukainen rakentaminen kielletty. Alueella noudatetaan vahvistetun osayleiskaavan tai voimassa olevan ranta-asetuksen määräyksiä, ranta-asetuksen ollessa määrävä. Rantavyöhykkeellä on voimassa Luoteis-Nastolan osayleiskaava
--	---

NYKYTILAN KUVAUS	Alueella on yli kaksikymmentä erikokoista järveä ja lampea, joiden rannat ovat suurelta osalta rakentamatonta maa- ja metsätalousaluetta. Kalliojärven ja Särkijärven rannoilla on tiiviimpiä loma-asumisen alueita. Lisäksi rakennettuja lomarakennuksia on Luhtlammin, Pitkäjärven, Vähä Mustalammin ja Tervalammin ranta-alueella.
-------------------------	---

SUUNNITTELUOHJE	Kalliojärven, Särkijärven ja Luhtlammin ranta-alueilla on osittain voimassa ranta-asetus. Ranta-asetus-alueilla noudatetaan ko. kaavojen merkintöjä ja määräyksiä. Muilta osin RV/2 rantavyöhykkeellä noudatetaan Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
------------------------	--

Alueen indeksi	RV/3
Alueen nimi	Kärkjärven rantavyöhyke

KAAVAMÄÄRÄYS 	RANTAVYÖHYKE. Alue on tarkoitettu pääasiassa loma-asunto- ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Ranta-alueella on muu kuin MRL 72 §:n 3 mom. mukainen rakentaminen kielletty. Alueella noudatetaan vahvistetun osayleiskaavan tai voimassa olevan ranta-asemakaavan määräyksiä, ranta-asemakaavan ollessa määräävä. Rantavyöhykkeellä on voimassa Luoteis-Nastolan osayleiskaava
--	--

NYKYTILAN KUVAUS	Kärkjärven länsirannalla on tiivis ja yhtenäinen loma-asuntoalue. Rakentamattomia rakennuspaikkoja on lähinnä taustamaastossa.
-------------------------	--

SUUNNITTELUOHJE	RV/3 rantavyöhykkeellä noudatetaan Villähde-Koiskalan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
------------------------	--

Alueen indeksi	RV/4
Alueen nimi	Iso-Kukkasen, Salajärven ja Ruuhijärven rantavyöhyke

KAAVAMÄÄRÄYS 	RANTAVYÖHYKE. Alue on tarkoitettu pääasiassa loma-asunto- ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Ranta-alueella on muu kuin MRL 72 §:n 3 mom. mukainen rakentaminen kielletty. Alueella noudatetaan vahvistetun osayleiskaavan tai voimassa olevan ranta-asetuksen määräyksiä, ranta-asetuksen ollessa määrävä. Rantavyöhykkeellä on voimassa Luoteis-Nastolan osayleiskaava
--	---

NYKYTILAN KUVAUS	Nastolan alueen kolme suurinta järveä ovat olleet pitkään suosittuja loma-asumisen alueita ja loma-asuminen onkin yleisin maankäyttömuoto noiden järvien rantavyöhykkeellä. Ruuhijärven rantavyöhyke on näistä kolmesta järvestä suurimmalta osin loma-asuntoaluetta. Salajärven länsirannalla on paljon sekoittunutta rakennetta ja rannoilla on myös vanhoja vakituisten asumisen paikkoja. Iso-Kukkanen liittyy eteläosastaan Nastolan kirkonkylän taajama-alueeseen ja järven rannat ovat osittain asemakaavoitettu asumiseen, palveluille ja virkistyskäyttöön.
-------------------------	--

SUUNNITTELUOHJE	Iso-Kukkasen, Salajärven ja Ruuhijärven rantavyöhykkeellä on voimassa useampi ranta-asetus. Ranta-asetus-alueilla noudatetaan ko. kaavojen merkintöjä ja määräyksiä. Muilta osin RV/4 rantavyöhykkeellä noudatetaan Iso-Kukkasen, Salajärven, Ruuhijärven rantayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
------------------------	--

Alueen indeksi	SL-1
Alueen nimi	Häränsilmän luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Salpausselän korkealla reunamuodostumalla sijaitseva suppalampi. Alueella on kosteikkoja ja rehevää rantakasvillisuutta.
	Alue on suojeltu vuonna 1983. 1,05 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-1
Alueen nimi	Häränsilmän luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-2
Alueen nimi	Enonsaaren luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alueella on vanhaa metsää, kalliorinteitä, kääpiä, maapuita ja muinaisrantoja.
	Alue on rauhoitettu 2008. 15,12 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-2
Alueen nimi	Enonsaaren luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-3
Alueen nimi	Haapalanmäki

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on tarkoitus rauhoittaa luonnonsuojelualueeksi. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-4
Alueen nimi	Ritamäen luonnonsuojelualue ja sen laajennus, sekä Kilpiäisten tikkametsän luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Ritamäki on kulttuurivaikutteista lehtometsää kasvava kallio. Kilpiäisten tikkametsä on lehtoa, jossa on rikas linnusto.
	Ritamäki on rauhoitettu 1962. Kilpiäisten tikkametsä on rauhoitettu 1995. Ritamäen luonnonsuojelualueen laajennukseen sopiva lehtoalue on uusi luonnonsuojelualue, joka on tarkoitus rauhoittaa. 12,75 ha, laajennus 5,2 ha, 10,27 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta. Alueella on hulevesien hallinnan kannalta merkittävä avoimena säilytettävä avouoma: Merrasoja.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-4
Alueen nimi	Ritamäen luonnonsuojelualue ja sen laajennus, sekä Kilpiäisten tikkametsän luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Pohjavedet, hulevedet	Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella. Hulevesien hallinnan kannalta merkittävien vesiuomien säilyminen avoimena tulee turvata.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-5
Alueen nimi	Omaranta (Kilpiäistenpohjan luonnonsuojelualue 3)

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alueella on rehevää rantakasvillisuutta. Suurimmaksi osaksi rauhoitettu muutto- ja pesimälintujen suosima alue.
	Yksityismaiden luonnonsuojelualue. Alue on rauhoitettu 1994. 1,52 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-5
Alueen nimi	Omaranta (Kilpiäistenpohjan luonnonsuojelualue 3)

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-6
Alueen nimi	Kilpiäistenpohjan luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alue on maakunnallisesti arvokas lintujen suosima pesimä- ja levähdysalue.
	Alue on rauhoitettu 1986. 3,18 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-6
Alueen nimi	Kilpiäistenpohjan luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-7
Alueen nimi	Pesäkallion luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alue on monien harvinaisten kasvien ja eläinten kasvupaikka ja elinympäristö. Pesäkallion metsät ovat pesimälinnustoltaan maakunnallisesti merkittävä monipuolinen lintukohde.
	Alue kuuluu osittain Natura -verkostoon. Alue on rauhoitettu 1989. Rauhoitusalueetta on laajennettu 2013. 203,54 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-7
Alueen nimi	Pesäkallion luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-8
Alueen nimi	Viuhan luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot. Suojavyöhykkeen suhteessa viereisiin asuinalueisiin tulee olla 50 m.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-9
Alueen nimi	Sydänkankaan luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-10
Alueen nimi	Rättärin luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-11
Alueen nimi	Sietikan luonnonalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alueella on maakunnallisesti merkittävä geologinen harjumuodostuma. Alueella on pieni lampi ja suo.
	Alue on tarkoitus rauhoittaa arvokkaan harjuluonnon suojelemiseksi. 24,1 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1, 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella (MARY).
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-11
Alueen nimi	Sietikan luonnonalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on tarkoitus rauhoittaa luonnonsuojelualueeksi. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka vaarantavat suojeluarvot. Alueella saa tehdä metsälain sallimia metsänhoidollisia toimenpiteitä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-12
Alueen nimi	Kuraston luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Paikoin kivinen rinnelehto.
	Alue on rauhoitettu 2002. 1,16 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alueella on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-12
Alueen nimi	Kuraston luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-13
Alueen nimi	Haikkarinniemen luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alue on monipuolinen metsäalue, pähkinälehto.
	Yksityismaiden luonnonsuojelualue. Osa alueesta kuuluu valkoselkätikan suojeluohjelmaan.
	Alue on rauhoitettu 2004.
	17,77 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB ja alle 45 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-13
Alueen nimi	Haikkarinniemen luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Pohjavedet, hulevedet	Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-14
Alueen nimi	Villänteen lehto

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alue on lehtipuuvaltaista tuoretta keskiravinteista lehtoa. Rannan tuntumassa lähteikköalue.
	Alue on liito-oravan elinympäristöä ja kuuluu valkoselkätikan suojelusuunnitelman 1. luokan alueeseen. Alue on uusi luonnonsuojelualue.
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-14
Alueen nimi	Villälhteen lehto

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on tarkoitettu rauhoittamaan luonnonsuojelualueeksi. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-15
Alueen nimi	Tuomiranta

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alue kuuluu valkoselkätikan suojelusuunnitelman 1. luokan alueeseen. Alue on asemakaavalla suojeltu. Alue on uusi luonnonsuojelualue. 0,27 ha
Luontoarvot, ekologiset yht	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-15
Alueen nimi	Tuomiranta

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-16
Alueen nimi	Sammalsuon luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alueella on lähes umpeenkasvanut lampi ja sitä ympäröivä suo- ja lehtiimetsäalue, jolla on merkitystä uhanalaisen lajiston suojelun kannalta.
	Yksityismaiden luonnonsuojelualue. Alue on rauhoitettu 2000. 6,32 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alueella on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-16
Alueen nimi	Sammalsuon luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-17
Alueen nimi	Linnaistensuon luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Luontotyyppi on karu keidassuo.
	Alue kuuluu Natura-verkostoon. Alue on rauhoitettu 1982. 225,27 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1, 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-17
Alueen nimi	Linnaistensuon luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-18
Alueen nimi	Kukonkoski

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Luonnontilaisen kaltainen näyttävästi meandroiva jokilaakso. Geologinen kohde. Alue on Porvoonjoen ympäristön lehtometsää. Uhanalaiset luontotyypit lehto ja savimaiden joki.
	Alue on uusi luonnonsuojelualue. 8,7 ha
Luontoarvot, ekologiset yht	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alueella on hulevesien hallinnan kannalta merkittävä avoimena säilytettävä avouoma: Porvoonjoki.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-18
Alueen nimi	Kukonkoski

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on tarkoitus rauhoittaa luonnonsuojelualueeksi. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Hulevesien hallinnan kannalta merkittävien vesiuomien säilyminen avoimena tulee turvata.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-19
Alueen nimi	Luhdanjoen luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alue on tulvivan joen luhtaniitty. Alue on maakunnallisesti arvokas lintujen suosima levähdyspaikka.
	Alue on rauhoitettu 1998. 8,77 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alueella on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1, 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella (MARY).
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-19
Alueen nimi	Luhdanjoen luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-20
Alueen nimi	Niemenmäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Arvokas kallioalue, avoin kalliobiotooppi ja maisemakohde. Kallion länsipuolella luontotyyppinä suojeltua jalopuumetsikköä.
	Alue on uusi luonnonsuojelukohde. vanha + 3,2 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1, 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella (MARY).
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-20
Alueen nimi	Niemenmäki

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on tarkoitus rauhoittaa luonnonsuojelualueeksi. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-21
Alueen nimi	Sikoniitun lehtoalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alueella on puronvarsilehto. Myllypuro (Erviänoja) on paikallisesti tärkeä pesimälinnustoalue. Murrenoja kuuluu yölaulajalintujen tärkeään esiintymisalueeseen.
	Alue on uusi luonnonsuojelukohde. 12,1 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella (MARY).
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alueella on hulevesien hallinnan kannalta merkittävä avoimena säilytettävä avouoma: Murrenoja.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Okeroisten kulttuurialueen osayleiskaava.

Alueen indeksi	SL-21
Alueen nimi	Sikoniitun lehtoalue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on tarkoitus rauhoittaa luonnonsuojelualueeksi. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Hulevesien hallinnan kannalta merkittävien vesiuomien säilyminen avoimena tulee turvata.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.

Alueen indeksi	SL-22
Alueen nimi	Kintterön luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.

Alueen indeksi	SL-23
Alueen nimi	Seestan luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Yksityismaiden luonnonsuojelualue. Alue on rauhoitettu 1973. 23,64 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alueella on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella (MARY).
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-23
Alueen nimi	Seestan luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-24
Alueen nimi	Ventus

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Maakunnallisesti arvokas, pieni järvi, jolla on linnustollista merkitystä.
	Alue on uusi luonnonsuojelukohde. 3,78 ha
Luontoarvot, ekologiset yht	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-24
Alueen nimi	Ventus

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on tarkoitettu rauhoittamaan luonnonsuojelun alueeksi. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojelualueen arvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-25
Alueen nimi	Lapakiston luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Tärkeä luonnonsuojelualue laajuutensa ja luonnonpiirteidensä monipuolisuuden vuoksi. Suositettu retkikohde.
	Alue on rauhoitettu 2012. 230 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-25
Alueen nimi	Lapakiston luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-26
Alueen nimi	Kangaslammin alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alue on monipuolinen metsäalue, jossa on kaksi lampea. Kaakkoisrinteessä luontotyyppin suojelualue, Koivukummun lehmuslehto.
	43,8 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alueella on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-26
Alueen nimi	Kangaslammin alue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-27
Alueen nimi	Pieni-Kukkasen luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-28
Alueen nimi	Rauhaniemen ja Puukkolansaaren luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Vanha metsä. Rikas linnusto.
	Yksityismaiden luonnonsuojelualue. Alue on rauhoitettu 1967. 4,64 ha
Luontoarvot, ekologiset yht.	Alueella on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-28
Alueen nimi	Rauhaniemen ja Puukkolansaaren luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-29
Alueen nimi	Sammalsillansuon luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Alue on arvokas kosteikkoalue ja maakunnallisesti tärkeä lintualue. Alueella esiintyy viitasammakko.
	Alue on rauhoitettu 2018. 22,8 ha
Luontoarvot, ekologiset yht	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella (MARY).
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	SL-29
Alueen nimi	Sammalsillansuon luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueella on rakennettu laskeutusaltaita, joiten kunnossapito tulee mahdollistaa.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.

Alueen indeksi	SL-30
Alueen nimi	Suonperän tila

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-31
Alueen nimi	Hautasaaren luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-32
Alueen nimi	Aarnihaan luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-33
Alueen nimi	Kilpisaaren luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-34
Alueen nimi	Ukonvuoren luonnonsuojelualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Yksityismaiden luonnonsuojelualue. Alue on rauhoitettu 2020. 14,8 ha
Luontoarvot, ekologiset yht	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40 dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-34
Alueen nimi	Ukonvuoren luonnonsuojelualue

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-35
Alueen nimi	Mukkulan saaret

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Lintujen pesimäpaikkoina tärkeitä pikkusaaria.
	Alue on uusi luonnonsuojelualue. Rauhoituksen tarkoituksena on arvokkaan selkäviesilinnuston suojelu. 15,1 ha
Luontoarvot, ekologiset yht	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-35
Alueen nimi	Mukkulan saaret

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on tarkoitus rauhoittaa luonnonsuojelualueeksi. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-36
Alueen nimi	Helvin ja Yrjön muistosuo Suomi100

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SL	LUONNONSUOJELUALUE. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojeluarvot.

NYKYTILAN KUVAUS	
	Yksityismaiden luonnonsuojelualue. Alue on rauhoitettu 2017. 0,43 ha
Luontoarvot, ekologiset yht	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SL-36
Alueen nimi	Helvin ja Yrjön muistoso Suomi100

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa suojeluarvot.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-1
Alueen nimi	Pekanmäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SM	MUINAISMUISTOALUE. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailalla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Historiallisen ajan hautapaikka (Radanrakentajien hautausmaa). Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-1
Alueen nimi	Pekanmäki

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yht	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-2
Alueen nimi	Linnaistenmäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SM	MUINAISMUISTOALUE. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Ajoittamaton linnavuori. Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-2
Alueen nimi	Linnaistenmäki

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yht	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-3
Alueen nimi	Uusitalo

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SM	MUINAISMUISTOALUE. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailalla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kivikautinen asuinpaikka. Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella (MARY).
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön-Renkomäen-Ämmälän osayleiskaava.

Alueen indeksi	SM-3
Alueen nimi	Uusitalo

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yht	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.

Alueen indeksi	SM-4
Alueen nimi	Ristola

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SM	MUINAISMUISTOALUE. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kivikautinen asuinpaikka. Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 3). Ristola on luokiteltu arvonriityksi.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen läpi kulkee ulkoilureittiyhteys: Porvoonjoenpolku.
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alueella on hulevesien hallinnan kannalta merkittäviä avoimena säilytettäviä avouomia: Porvoonjoki, Syväoja.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-4
Alueen nimi	Ristola

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yht	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Pohjavedet, hulevedet	Hulevesien hallinnan kannalta merkittävien vesiuomien säilyminen avoimena tulee turvata.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-5
Alueen nimi	Myllysaari

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SM	MUINAISMUISTOALUE. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailalla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Rautakautinen kalmisto. Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös.
Palvelut	Alueella on purjehdusseuran paviljonki.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alue sijaitsee alle 500 metrin päästä pohjavedenottamosta.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-5
Alueen nimi	Myllysaari

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yht	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottomon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-6
Alueen nimi	Paakkolanmäki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SM	MUINAISMUISTOALUE. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Rautakautinen asuinpaikka. Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 3). Paakkolanmäki on luokiteltu arvoniityksi.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-6
Alueen nimi	Paakkolanmäki

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yht	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-7
Alueen nimi	Sipura

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SM	MUINAISMUISTOALUE. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Rautakautinen asuinpaikka. Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on arvokas luontokohde (LUMO: luokka 3).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 40dB) hiljaisia alueita.
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-7
Alueen nimi	Sipura

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yht	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	
Kaavatilanne	

Alueen indeksi	SM-8
Alueen nimi	Lepomaa

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SM	MUINAISMUISTOALUE. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailalla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Historiallisen ajan hautapaikka. Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös.
Palvelut	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Pohjavedet, hulevedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

Alueen indeksi	SM-8
Alueen nimi	Lepomaa

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yht	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Ulkoilu- ja virkistys	
Pohjavedet, hulevedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.

Alueen indeksi	T-3
Alueen nimi	Lotila

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Merkittävä teollisuusalue. Alueella on monipuolista valmistavaa teollisuutta, palveluita, logistiikkaa, tukkukauppaa ja muuta yritystoimintaa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on noin 20.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-3
Alueen nimi	Lotila

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään monipuoliseksi työpaikka-alueeksi.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-4
Alueen nimi	Nikula

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvas	Työpaikka-alue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, tukkukauppaa ja erityyppistä palveluja.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on noin 30.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-4
Alueen nimi	Nikula

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-6
Alueen nimi	Lasitehtaan alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Työpaikka-alue. Entisen lasitehtaan tilat on otettu uuteen toimitilakäyttöön. Alueella on vuokraustoimintaa, jätehuoltoa, vähittäiskauppaa ja maataloutta palvelevaa toimintaa. Alueen eteläosassa on muutama asuinrakennus ja viljeltyä peltoa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	T-6
Alueen nimi	Lasitehtaan alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueelle tulee pistoraide.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	Alueelle voidaan sijoittaa sähköasema tai lämpökeskus.
erityistä	

Alueen indeksi	T-10
Alueen nimi	Polttimon alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvas	Teollisuusalue. Alueella on elintarviketeollisuutta, voimalaitos ja paloasema.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 3).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	T-10
Alueen nimi	Polttimon alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueelle tulee teollisuusrata.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-11
Alueen nimi	Holma ja Mukkula

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, vähittäis- ja tukkukauppaa sekä korjaus- ja vuokrauspalveluja. Alueella sijaitsee tuotantolaitos, joka on luokiteltu suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavaksi (Nor-Maali Oy).
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-11
Alueen nimi	Holma ja Mukkula

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueen eteläreunassa kulkee teollisuusrata.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Laadittaessa asemakaavaa suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavan laitoksen konsultaatioalueella (1 km etäisyys) on pyydettävä kunnan palo- ja pelastusviranomaiselta lausunto ja tarvittaessa TUKES:n lausunto.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-12
Alueen nimi	Kiviharju

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvas	Työpaikka-alue. Vajaakäytölle jääneellä alueella on elinkeinotoiminnan lisäksi asumista.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on noin 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-12
Alueen nimi	Kiviharju

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alueella tutkitaan muutosta asumiseen.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-13
Alueen nimi	Savontien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Työpaikka-alue. Liike-elämän palveluja.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	Asukkaita on noin 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-13
Alueen nimi	Savontien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-14
Alueen nimi	Vipusen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Merkittävä teollisuusalue. Alueella on monipuolista elinkeinoelämää, kuten valmistavaa teollisuutta, rakentamista ja siihen liittyvää toimintaa, tukkukauppaa, palveluja, urheilutoimintaa, koulutusta ja materiaalien kierrätystä.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on noin 30.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	T-14
Alueen nimi	Vipusen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomiotavaa	Alue kuuluu osittain Kymijärven voimalaitoksen (suuronnettomuuden vaaran) konsultaatiovyöhykkeeseen. Alueella on sähköasema. Alueen halki kulkee teollisuusrata.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään monipuoliseksi työpaikka-alueeksi. Laadittaessa asemakaavaa Kymijärven voimalaitoksen konsultaatioalueelle (0,5 km etäisyys) pyydettävä kunnan palo- ja pelastusviranomaiselta lausunto ja tarvittaessa TUKES:n lausunto.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-15
Alueen nimi	Mustapuron alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, rakentamista ja siihen liittyvää toimintaa, palveluja sekä tukku- ja vähittäiskauppaa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on noin 20.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-15
Alueen nimi	Mustapuron alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Raaka-aineet ja tarvikkeet on sijoitettava katosten alle.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-16
Alueen nimi	Taipaleenmäen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on metalli- ja muoviteollisuutta, tukkukauppaa ja palveluja.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-16
Alueen nimi	Taipaleenmäen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-18
Alueen nimi	Yrjölä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Maatalousalue. Alueella on entisen tilakeskuksen rakennuksia ja peltoa, ja siellä harjoitetaan monivuotisten kasvien viljelyä.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-18
Alueen nimi	Yrjölä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi. Alue varataan yksityisille ja julkisille palveluille, toimistorakentamiselle ja teolliselle toiminnalle.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-19
Alueen nimi	Ajoharjoittelurata

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Alueella on seudullinen ajoharjoittelurata.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-19
Alueen nimi	Ajoharjoittelurata

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alue voidaan muuttaa työpaikka-alueeksi, jos ajoradan toiminta päättyy.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-21
Alueen nimi	Kujala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Rakentumassa olevalla alueella on logistiikkaa ja varastointia, valmistavaa teollisuutta, tukkukauppaa ja työvoiman vuokrausta. Osa tonteista on esirakennettu.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2).
kulttuuriarvot	Alueella on maisema-arvoja.

Alueen indeksi	T-22
Alueen nimi	Pippo

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Metsätalousalue, jolla sijaitsee moottoriurheilukeskus. Alueella on karting- ja motocross-radat sekä käytöstä poistunut speedway-rata.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2)
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-22
Alueen nimi	Pippo

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueen halki kulkee Loviisan rata.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään eri kulkumuotoja hyödyntäväksi, osaamisintensiiviseksi yritysalueeksi, johon voi sijoittua mm. logistiikkaintensiivistä tuotantoa, logistiikkaa, varastointia, teknisiä palveluita, tukkukauppaa sekä Alueen ja AT-2 -kyläalueen väliin tulee jättää rakentamaton metsäpeitteinen suojavyöhyke.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-23
Alueen nimi	Jokimaa

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Merkittävä teollisuusalue. Alueella on monipuolista elinkeinotoimintaa kuten valmistavaa teollisuutta, palveluja, rakennustoimintaa sekä tukku- ja vähittäiskauppaa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on noin 40.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on vanha tie.

Alueen indeksi	T-23
Alueen nimi	Jokimaa

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään monipuoliseksi työpaikka-alueeksi.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-24
Alueen nimi	Syväoja

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Merkittävä teollisuusalue. 2000-luvulla rakentumaan alkaneen alueen Itäosassa on monipuolista elinkeinotoimintaa, kuten valmistavaa teollisuutta, tukku- ja vähittäiskauppaa, rakentamista, palveluja, lämmön ja kylmän tuotantoa ja jakelua sekä materiaalien kierrätystä. Alueen länsiosassa toimii autopurkamo.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-24
Alueen nimi	Syväoja

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-25
Alueen nimi	Ylä-Okeroinen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Maa- ja metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton. Alueelle on laadittu Okeroisten osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 4).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-25
Alueen nimi	Ylä-Okeroinen

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi. Alueella noudatetaan Okeroisten osayleiskaavan määräyksiä. Alueelle laaditaan uusia asemakaavoja vuoden 2030 jälkeen. Radan varteen maakuntakaavassa osoitettu uusi asema tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-27
Alueen nimi	Kymijärvenkadun alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta ja rakentamistoimintaa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-27
Alueen nimi	Kymijärvenkadun alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-28
Alueen nimi	Kirjosillankadun alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvas	Teollisuusalue. Rakentamis-, huolto-, korjaus- ja agentuuritoimintaa sekä liikennettä palvelevaa toimintaa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-28
Alueen nimi	Kirjosillankadun alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Alueelle voi sijoittaa yhdistettyjä työ- ja asuintiloja.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-29
Alueen nimi	Koiskalantien ja VT4:n risteys

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).

Alueen indeksi	T-29
Alueen nimi	Koiskalantien ja VT4:n risteys

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään monipuoliseksi työpaikka-alueeksi. Alue varataan teollisuudelle, toimistotyyppisille toimialoille sekä logistiikka- ja rakentamistoiminnalle. Tärinä ym. tulee ottaa kaavoituksessa huomioon. Maakuntakaavassa osoitettu Savonradan linjaus tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa.
liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-31
Alueen nimi	Metallikadun-Kiskokadun alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on tukkukauppaa, valmistavaa teollisuutta ja palveluja.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-31
Alueen nimi	Metallikadun-Kiskokadun alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Suunnittelussa on otettava huomioon tuleva Nastolantie.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-32
Alueen nimi	Kankaanpääkadun liittymän pohjoispuoli

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-32
Alueen nimi	Kankaanpääkadun liittymän pohjoispuoli

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueen metsäiset osat suojaavat asuinalueita Kujalan jätteenkäsittelyalueelta tulevilta hajuhaitoilta.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi. Alueelle laaditaan uusia asemakaavoja vuoden 2030 jälkeen. Metsänpeitteisten alueiden suojavaikutus tulee ottaa huomioon asemakaavoituksessa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö. Alueen käyttöönotto edellyttää eritasoristeyksen rakentamista VT12:lle.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-33
Alueen nimi	Sapelikadun alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Materiaalien kierrätystoimintaa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-33
Alueen nimi	Sapelikadun alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueen metsäiset osat suojaavat asuinalueita Kujalan jätteenkäsittelyalueelta tulevilta hajuhaitoilta.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Alue varataan kierrätysliiketoiminnalle. Materiaalit on säilytettävä katoksissa tai sisätiloissa. Metsänpeitteisten alueiden suojavaikutus tulee ottaa huomioon asemakaavoituksessa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-34
Alueen nimi	Pyhäntäntien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on rakentamistoimintaa ja maa-ainesten ottoa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-34
Alueen nimi	Pyhäntäntien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueeksi. Alueen viemäröintikapasiteetti tulee ottaa huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa. Alueelle laaditaan uusia asemakaavoja vuoden 2030 jälkeen.
liikenne	
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-35
Alueen nimi	Näkinaho ja Ropakkosuo

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	T-35
Alueen nimi	Näkinaho ja Ropakkosuo

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi. Ropakkosuon alueelle voidaan tutkia luonnonvaralogistiikan terminaalin sijoittamista. Tarkemmassa suunnittelussa tulisi selvittää alueen toteutuskelpoisuus ja kaavatalous. Alueelle laaditaan uusia asemakaavoja vuoden 2030 jälkeen. Tärinä ym. tulee ottaa kaavoituksessa huomioon. Maakuntakaavassa osoitettu Savonradan linjaus tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-37
Alueen nimi	Ritomäki ja Ersta

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Väljästi rakennetulla alueella on valmistavaa teollisuutta, palveluita, vähittäiskauppaa, rakentamistoimintaa, urheilutoimintaa, kiven louhintaa ja maa-ainesten ottoa, tieliikenteen tavarankuljetusta ja muuttopalveluja sekä muiden järjestöjen toimintaa. Alueen vanhin rakennus on 1930-luvulta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on noin 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MaRY, NaKu).

Alueen indeksi	T-37
Alueen nimi	Ritomäki ja Ersta

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue on osittain esirakennettu.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-41
Alueen nimi	Varjola

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvas	Merkittävä teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, rakennustoimintaa ja palveluja.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on noin 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-41
Alueen nimi	Varjola

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-42
Alueen nimi	Nastolan teollisuusnauha

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvas	Merkittävä teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta ja palveluja. Alueen vanhimmat rakennukset ovat 1950-luvulta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteumatonta rakennusoikeutta. Osalla alueesta on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on noin 110.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (NaKu, NaRI).

Alueen indeksi	T-42
Alueen nimi	Nastolan teollisuusnauha

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan määräyksiä. Arvokkaat vanhat teollisuuskiinteistöt säilytetään. Jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteys rautatieasemalle tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa. Alueen halki kulkevan ekologisen yhteyden säilyminen tulee varmistaa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotois uutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset t ulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-43
Alueen nimi	Pekkala, Veljeskylä ja Selkosaari

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Maa- ja metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton. Osalla alueesta on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on noin 70.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 4).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-43
Alueen nimi	Pekkala, Veljeskylä ja Selkosaari

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueella on kaksi juna-asemaa.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään monipuoliseksi työpaikka-alueeksi. Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan määräyksiä. Melu, tärinä yms. tulee ottaa kaavoituksessa huomioon. Jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteys rautatieasemalle tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa. Alueen halki kulkevan ekologisen yhteyden säilyminen tulee varmistaa.
liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö. Alueen länsiosien käyttöönotto edellyttää Veljeskylän eritasoristeyksen rakentamista VT12:lle.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-44
Alueen nimi	Lemuntien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-44
Alueen nimi	Lemuntien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueen vieressä on jätevedenpuhdistamo.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueeksi. Mahdollinen kiertotalousalue.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö. Alueen käyttöönotto edellyttää Veljeskylän eritasoristeyksen rakentamista VT12:lle.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-46
Alueen nimi	Kirviä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-46
Alueen nimi	Kirviä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueeksi. Mahdollinen kiertotalousalue. Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan määräyksiä.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-47
Alueen nimi	Uusikylä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Maatalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-47
Alueen nimi	Uusikylä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi. Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan määräyksiä.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T-48
Alueen nimi	Ruusulantien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS T	ELINKEINOELÄMÄN ALUE. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on koneiden huoltoa ja korjausta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T-48
Alueen nimi	Ruusulantien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Alueelle laaditaan uusia asemakaavoja vuoden 2030 jälkeen.
liikenne	
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	T/A-2
Alueen nimi	Tiedepuiston alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	ELINKEINOELÄMÄN JA ASUMISEN ALUE. Alue varataan yrityksille, työpaikoille ja asumiselle. Korttelikohtainen pääkäyttötarkoitus ratkaistaan asemakaavoituksessa. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvas	Merkittävä osaamisintensiivinen työpaikka-alue. Alueella on monipuolista palveluliiketoimintaa, tukku -ja vähittäiskauppaa, koulutusta sekä valmistavaa teollisuutta. Alueella on pääosin 1960-80-luvulla rakennettuja teollisuus- ja varistorakennuksia, joita on saneerattu Lahden Tiedepuiston käyttöön. Alue rajautuu teollisuusrataan. Joutjoki virtaa alueen halki.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T/A-2
Alueen nimi	Tiedepuiston alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue kuuluu Niemen kehityskuvan alueeseen.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta muutetaan vähitellen teollisuuskäytöstä elinkeinoelämän, asumisen ja virkistysalueeksi. Aluetta kehitetään osaamisintensiivisenä työpaikka-alueena ja tutkimuksen, koulutuksen ja yritysten keskittymänä. Alueella on tavoitteena sekoittunut rakenne. Asuminen sijoitetaan vain häiriöttömiin olosuhteisiin, nykyisen yritystoiminnan ja sen kehittämisen ehdoilla. Alueelle sallitaan uutta ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta elinkeinotoimintaa. Arvokkaat vanhat teollisuuskiinteistöt säilytetään.
liikenne	Liikennenympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	Alueen ulkoilureitit tulee yhdistää ympäröiviin reitistöihin ja viheralueisiin.
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä. Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvittävät vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	Alueella voidaan tutkia tornitorakentamista.

Alueen indeksi	T/A-3
Alueen nimi	Ämmälä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	ELINKEINOELÄMÄN JA ASUMISEN ALUE. Alue varataan yrityksille, työpaikoille ja asumiselle. Korttelikohtainen pääkäyttötarkoitus ratkaistaan asemakaavoituksessa. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Maatalousalue. Alue on maaseutumaista haja-asutusaluetta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	T/A-3
Alueen nimi	Ämmälä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka- ja asuinalueeksi. Alueella on tavoitteena sekoittunut rakenne. Alueelle laaditaan uusia asemakaavoja vuoden 2030 jälkeen. Alueelle sallitaan uutta ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta elinkeinotoimintaa. Yritykset ja työpaikat sijoitetaan Loviisan radan läheisyyteen suojaamaan asumista melulta ja tärinältä. Loviisan radan varteen tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa varaus mahdollista henkilöliikenteen asemaa varten.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöriteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	Alueella sallitaan myös päivittäistavarakauppa.
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-1
Alueen nimi	Asko

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Merkittävä työpaikka-alue. Askon alueella on toimitiloja 1960- ja 70-lukujen taitteessa rakennetuissa entisissä teollisuusrakennuksissa. Monipuolinen yritystoiminta sisältää mm. virkistystä, tukku- ja vähittäiskauppaa, kustannus-, mainos- ja agentuuritoimintaa, palveluita, teollista tuotantoa sekä kuljetusta ja varastointia.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).

Alueen indeksi	TY-2
Alueen nimi	Valimo - Sotka

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on tukku- ja vähittäiskauppaa, vuokrausta, rakennustoimintaa, kuljetusta ja varastointia, valmistavaa teollisuutta sekä palveluja 1950- ja 1960-luvuilla valmistuneissa rakennuksissa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	TY-2
Alueen nimi	Valimo - Sotka

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään monipuoliseksi työpaikka-alueeksi. Logistiikkapainotteisuus säilytetään alueen itäosassa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-5
Alueen nimi	Hennala

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on paperiteollisuutta, koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppaa sekä korjaus- ja huoltopalveluja.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	TY-5
Alueen nimi	Hennala

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Alueelle voi sijoittaa tehtaanmyymälän tms.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-8
Alueen nimi	Hennalankadun alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Työpaikka-alue. Tienpidon varikkoalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	TY-8
Alueen nimi	Hennalankadun alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueena. Alueen muuttuessa asuminen on ensisijainen vaihtoehto.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-7
Alueen nimi	Metsä-Pietilä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Merkittävä teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, palveluita ja rakentamista. Alueella on lähteitä.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	TY-7
Alueen nimi	Metsä-Pietilä

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan vesiuoman säilyminen avoimena tulee turvata.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-9
Alueen nimi	Kärpänen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on elintarviketeollisuutta, vähittäiskaupan erikoismyymälä sekä palveluita. Viljasiilot toimivat alueen maamerkinä.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (tehtaanmyymälä).
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	TY-9
Alueen nimi	Kärpänen

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-17
Alueen nimi	Puustellintien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on lääkintäkojeiden ja laitteiden valmistusta, tukkukauppaa, valokuvaustoimintaa ja palveluliiketoimintaa. Alueen teollisuusrakennus on valmistunut vuonna 1940.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3)
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).

Alueen indeksi	TY-17
Alueen nimi	Puustellintien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueella on pilaantunutta maaperää, jota maanomistaja on kunnostanut. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-20
Alueen nimi	Lakkilanharju

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, rakennustoimintaa ja –asennusta, kiven ja metallien työstämistä sekä palveluliiketoimintaa. Alueen vanhimmat toimitilarakennukset ovat 1940- ja 1950-luvuilta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	TY-20
Alueen nimi	Lakkilanharju

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Pienteollisuus otetaan huomioon aluetta kehitettäessä. Radan varteen maakuntakaavassa osoitettu uusi asema tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-26
Alueen nimi	Koneharju

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Työpaikka-alue. Alueella on palvelutoimintaa ja valmistavaa teollisuutta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	TY-26
Alueen nimi	Koneharju

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alueella on voimalaitos. Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueena.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-30
Alueen nimi	Rahkalehmus

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).

Alueen indeksi	TY-30
Alueen nimi	Rahkalehmus

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomiotavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään monipuoliseksi työpaikka-alueeksi. Alue varataan teollisuudelle, toimistotyypisille toimialoille sekä logistiikka- ja rakentamistoiminnalle. Tärinä ym. tulee ottaa kaavoituksessa huomioon. Maakuntakaavassa osoitettu Savonradan linjaus tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomiotava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-36
Alueen nimi	Koritien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Työpaikka-alue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, palveluita, järjestötoimintaa, rakentamistoimintaa, kulttuuri- ja viihdetoimintaa ja vähittäiskauppaa. Alueen vanhin rakennus on 1930-luvulta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on noin 20.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	Liikekeskus Korissa on kaupallisia palveluita (mm. kirpputori, kahvila ja erilaisia palveluyrityksiä).
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (NaKu).

Alueen indeksi	TY-36
Alueen nimi	Koritien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Alue kehitetään monipuoliseksi työpaikka-alueeksi ja asumiseen. Arvokkaat vanhat kiinteistöt säilytetään. VT12:n melu tulee ottaa huomioon kaavoitettaessa alueelle asumista.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-38
Alueen nimi	Tuhkamäentien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta ja palveluja.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4).
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	TY-38
Alueen nimi	Tuhkamäentien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-39
Alueen nimi	Penttilä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Maatalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on asemakaavoittamaton.
asukasluku	Asukkaita on noin 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (NaKu).

Alueen indeksi	TY-40
Alueen nimi	Vaakatien ja Kukkastien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, palveluja, rakennustoimintaa sekä tukku- ja vähittäiskauppaa.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on alle 10.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (NaKu).

Alueen indeksi	TY-40
Alueen nimi	Vaakatien ja Kukkastien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulevat suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY-45
Alueen nimi	Jousitien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS TY	ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisään tuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on rakentamistoimintaa ja valmistavaa teollisuutta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	Asukkaita on noin 20.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (NaKu).

Alueen indeksi	TY-45
Alueen nimi	Jousitien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka-alueeksi.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY/A-1
Alueen nimi	Sopenkorpi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	ELINKEINOELÄMÄN JA ASUMISEN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA ELINKEINOELÄMÄN TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille, työpaikoille ja asumiselle. Ympäristö asettaa elinkeinoelämän toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Merkittävä teollisuusalue. Alueella on valmistavaa teollisuutta, tukku- ja vähittäiskauppaa, moottoriajoneuvojen huoltoa ja korjausta sekä erityyppisiä palveluita. Rakennukset ovat pääosin 1900-luvulta; vanhin on rakennettu 1914. Alueella on useita punatiiliisiä tehdasrakennuksia. Alueen kadut ovat suoria ja leveitä. Rakentamattomilla tonteilla on ulkoarastointia. Alueen läpi kulkee käytöstä poistunut teollisuusraide. Alueen näkyvä maamerkki on SOK:n viljasiilo. Osa rakennuksista on vakaakäytössä.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on noin 60.
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (mm. ravintola).
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 3).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).

Alueen indeksi	TY/A-4
Alueen nimi	Hennalan vanha varuskunta-alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	ELINKEINOELÄMÄN JA ASUMISEN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA ELINKEINOELÄMÄN TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille, työpaikoille ja asumiselle. Ympäristö asettaa elinkeinoelämän toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Työpaikka-alue. Alueella on koulutusta, konsultointia, ravintola- ja ateriapalveluita sekä muita palveluita, polttoaineen ja muiden tavaroiden vähittäiskauppaa, taideteollista muotoilua ja suunnittelua sekä teollisuuden koneiden ja laitteiden ym. asennusta. Puistomaisessa ympäristössä sijaitseva vanhan varuskunnan rakennuskanta on pääosin 1910-luvulta. Alueella on varuskuntaan kuuluneita 1950–70-luvuilla rakennettuja asuinkeuhkoja sekä muita rakennuksia, jotka on otettu uuteen käyttöön.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta.
asukasluku	Asukkaita on noin 300.
julkiset palvelut	Alueella on julkisia palveluita (museo, poliisiasema, päiväkot).
kaupalliset palvelut	Alueella on kaupallisia palveluita (mm. kahvila, ravintola).
liikunta- ja virkistyspalvelut	Varuskunnan entinen paraatikenttä toimii liikuntapaikkana.
lähimetsät	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3).
kulttuuriarvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).

Alueen indeksi	TY/A-4
Alueen nimi	Hennalan vanha varuskunta-alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään työpaikka- ja asuinalueena. Alueella on tavoitteena sekoittunut rakenne. Alueelle sallitaan uutta ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta elinkeinotoimintaa. Arvokkaat vanhat varuskuntaan kuuluneet kiinteistöt säilytetään. Pääradan varteen tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa varaus mahdollista henkilöliikenteen asemaa varten.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	Lähipalveluiden ympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikan merkitys lapsille ja nuorille.
lähimetsät	Varhaiskasvatuksessa käytettävän metsän suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnon ympäristön merkitys lapsille.
ulkoilureitit	Alueen ulkoilureitit tulee yhdistää ympäröiviin reitistöihin ja viheralueisiin.
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvítettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrastruktuuri	
erityistä	

Alueen indeksi	TY/A-5
Alueen nimi	Elementintien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	ELINKEINOELÄMÄN JA ASUMISEN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA ELINKEINOELÄMÄN TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille, työpaikoille ja asumiselle. Ympäristö asettaa elinkeinoelämän toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on betoniteollisuutta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on toteutumatonta rakennusoikeutta. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	TY/A-5
Alueen nimi	Elementintien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Alueelle voi osoittaa asumista teollisen toiminnan loputtua. Alueelle sallitaan uutta ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta elinkeinotoimintaa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	TY/A-6
Alueen nimi	Puutien alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS 	ELINKEINOELÄMÄN JA ASUMISEN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA ELINKEINOELÄMÄN TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. Alue varataan yrityksille, työpaikoille ja asumiselle. Ympäristö asettaa elinkeinoelämän toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Teollisuusalue. Alueella on puuteollisuutta.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Uudenkylän osayleiskaava.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	

Alueen indeksi	TY/A-6
Alueen nimi	Puutien alue

NYKYTILAN KUVAUS	
muuta huomioitavaa	Alue sijaitsee pohjavesialueella.

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Aluetta kehitetään teollisuusalueena. Alueelle voi osoittaa asumista teollisen toiminnan loputtua. Alueella noudatetaan Uudenkylän osayleiskaavan määräyksiä. Alueelle sallitaan uutta ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta elinkeinotoimintaa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota kävely- ja pyöräteiden jatkuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen, sekä lasten turvallisiin koulumatkoihin.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	

Alueen indeksi	VL-1
Alueen nimi	Radiomäen ja Mytjäistenharjun lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kaupunkimaisemassa hallitseva metsäinen Salpausselän lakialue. Radiomäeltä aukeaa pitkiä näkymiä sekä etelään että pohjoiseen.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 3). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisemanähtävyyttä. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-1
Alueen nimi	Radiomäen ja Mytjäistenharjun lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee keskeinen leikkialue ja koirapuisto.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-2
Alueen nimi	Kariniemenpuiston ja Pikku-Vesijärvenpuiston lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vesijärven rantaan sijoittuvat puistoalue. Kariniemenmäki on järvimaisemassa pitkälle näkyvä metsäinen selänne joka reunustaa keskustan rakennettua aluetta. Pikku-Vesijärvenpuisto on kulttuurihistoriallisesti merkittävä viheralue joka yhdistää keskustan viheralueet Vesijärven rantaan.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokat 1, 2, 3). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-2
Alueen nimi	Kariniemenpuiston ja Pikku-Vesijärvenpuiston lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Pikku-Vesijärvi. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	Yhteyttä Ankkurin sataman suunnasta Lanun puistoon tulee kehittää.

Alueen indeksi	VL-3
Alueen nimi	Ankkurin ja Ruoriniemen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vesijärven rantaa myötäilevä kaupunkikuvallisesti merkittävä virkistysalueiden ketju.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-3
Alueen nimi	Ankkurin ja Ruoriniemen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee leikkialue, EU-uimaranta, virkistysranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-4
Alueen nimi	Ursanharjun ja Lotilanharjun lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Maisemallisesti merkittävä Salpausselän jakso, joka reunustaa ja jakaa kaupunkirakennetta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-4
Alueen nimi	Ursanharjun ja Lotilanharjun lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-5
Alueen nimi	Joutjärven rannan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Joutjärven rannassa sijaitsevat lähivirkistysalueet. Joutsaaren niemi on järvimaisemassa merkittävä kohde.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-5
Alueen nimi	Joutjärven rannan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella sijaitsee keskeinen leikkialue, virkistysranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Joutjärvi, Joutsaaren kosteikko. Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-6
Alueen nimi	Mustankallionmäen ja Kivistönmäen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kiveriön ja Paavolan välinen metsäinen maisemallisesti tärkeä viheralue, jolta avautuu merkittäviä näkymiä Lahden keskustaan.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-6
Alueen nimi	Mustankallionmäen ja Kivistönmäen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee keskeinen leikkipuisto ja liikuntapaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-7
Alueen nimi	Kiveriön, Metsäpellon ja Joutjoen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kiveriön ja Metsäpellon välinen metsäinen viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-7
Alueen nimi	Kiveriön, Metsäpellon ja Joutjoen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Palolampi. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-8
Alueen nimi	Niemenkallioiden ja Kivimaan koulun lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Ankkurin ja Kivimaan metsäiset viheralueet. Niemenkalliot ovat maisemallisesti merkittävä kalliioselänne Vesijärven rantamaisemassa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 1). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-8
Alueen nimi	Niemenkallioiden ja Kivimaan koulun lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-9
Alueen nimi	Vesteråsin pohjoispuolen lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Joutjoen laaksoa reunustava metsäinen selänne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-9
Alueen nimi	Vesteråsin pohjoispuolen lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	VL-10
Alueen nimi	Hörölän lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyksalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Joutjoen varsi ja Lahdenkatua reunustava metsäinen selänne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-10
Alueen nimi	Hörölän lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Joutjoki. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-11
Alueen nimi	Mukkulan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Mukkulanpuiston puoliavoin frisbeegolf-alue ja sitä rajaava metsäinen selänne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-11
Alueen nimi	Mukkulan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee liikuntapaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-12
Alueen nimi	Merrasojan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Merrasojan laakson avointa maisematilaa korostava virkistysalue ja Vääksyntien varren suojaviheralueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 2, 3). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-12
Alueen nimi	Merrasojan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee palstaviljelyalue ja liikuntapaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Merrasoja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen osan merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-13
Alueen nimi	Karjusaaren lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vesijärven rantaan sijoittuva kalliainen niemi.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-13
Alueen nimi	Karjusaaren lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-14
Alueen nimi	Kankolan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vesijärven rantaan sijoittuva toiminnoiltaan monipuolinen virkistysalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-14
Alueen nimi	Kankolan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee keskeinen leikkialue, liikuntapaikkoja sekä virkistysranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-15
Alueen nimi	Tapanilan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän pohjoisrinteeseen sijoittuva metsäinen virkistysalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-15
Alueen nimi	Tapanilan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella sijaitsee palstaviljelyalue.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alueella on pohjavedenotto.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-16
Alueen nimi	Siltasaaren ja Yhdysaaren lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Myllysaaren johtavan reitin puistomaiset välisaaret. Alueelle pääsee maista siltaa pitkin.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-16
Alueen nimi	Siltasaaren ja Yhdysaaren lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-17
Alueen nimi	Likolammen lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Likolampea ympäröivä virkistysalue. Alue on osa Kintterön terveysmetsää.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-17
Alueen nimi	Likolammen lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee EU-uimaranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Likolampi. Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-18
Alueen nimi	Petsamon lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän metsäinen rinne, joka reunustaa Kasakkamäen asuinalueita.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-18
Alueen nimi	Petsamon lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-19
Alueen nimi	Männistörinteen lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän etelärinne, jolta avautuu pitkiä näkymiä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-19
Alueen nimi	Männistörinteen lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alueella sijaitsee keskeinen leikkialue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alueella on pohjavedenotto.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-20
Alueen nimi	Riihelän ja Kasakkamäen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja keyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Erviänpuisto ja Murronojan metsäinen laaksopainanne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2, 3). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-20
Alueen nimi	Riihelän ja Kasakkamäen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee keskeinen leikkialue, liikuntapaikka ja koirapuisto.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Murronoja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alueella on pohjavedenottamo.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-21
Alueen nimi	Ylä-Okeroisten lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Okeroisten kulttuurimaiseman läpi kulkevan Murronojan metsäinen painanne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-21
Alueen nimi	Ylä-Okeroisten lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Murronoja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma.
Kaavatilanne	Alueella on laadittu osayleiskaava: Okeroisten osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-22
Alueen nimi	Metsä-Hennalan ja Halkomäen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsä-Hennalan ja Metsä-Pietilän välinen virkistysalue muodostuu Halkomäen metsäselänteestä ja sen molemmiin puolin avautuvasta peltomaisemasta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-22
Alueen nimi	Metsä-Hennalan ja Halkomäen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-23
Alueen nimi	Porvoonjoen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Osin avointa metsäisten selänteiden rajaamaa viljelymaisemaa, jonka keskellä meandroi Porvoonjoki. Osin rehevää purolaaksoa. Kehätien rakentaminen muuttanut maisemaa ja kulkureittejä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 2, 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-23
Alueen nimi	Porvoonjoen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alueella sijaitsee koirapuisto, matonpesupaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Porvoonjoki. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen osan merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-24
Alueen nimi	Keijupuiston lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kerrostaloalueen ja omakotitaloalueen väliin sijoittuva metsäinen tasainen viheralue, jonka läpi kulkee purouoma.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-24
Alueen nimi	Keijupuiston lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alueella on harvinaisen, kerran sadassa vuodessa toistuvan, sateen aiheuttama tulvavaara-alue.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen hulevesien hallinnan kehittäminen.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-25
Alueen nimi	Launeen keskuspuiston lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Launeen asuinalueen keskeinen puistomainen viheralue, jossa on toiminnallista ympäristöä, niittyä ja puistoaluetta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-25
Alueen nimi	Launeen keskuspuiston lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee keskeinen leikkipuisto, liikuntapaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Sorsalampi. Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-26
Alueen nimi	Vanhanradan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Saksalan asuinalueen ja Lotilan teollisuusalueen välissä oleva metsäinen viheralue. Alueella on vanha Loviisanradan ratapenkki.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 3). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-26
Alueen nimi	Vanhanradan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-27
Alueen nimi	Patomäen lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Patomäen metsäinen viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-27
Alueen nimi	Patomäen lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-28
Alueen nimi	Paskurinojan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Paskurinojan ja Vartio-ojan varren puustoiset suojaviheralueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 2, 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-28
Alueen nimi	Paskurinojan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Paskurinoja, Vartio-oja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-29
Alueen nimi	Venetsian ja Vartio-ojan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Venetsian ja Nikkilän pientaloalueita kehystävä osin metsäinen ja osin avoin viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-29
Alueen nimi	Venetsian ja Vartio-ojan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Vartio-oja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alueella on pohjavedenotto.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-30
Alueen nimi	Renkomäen koulun ja Porvoonjokilaakson lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Renkomäen koulua ympäröivät viljelymaisemat ja Luhdanportin viheralueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-30
Alueen nimi	Renkomäen koulun ja Porvoonjokilaakson lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Porvoonjoki. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-31
Alueen nimi	Renkomäen ja Arometsän lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Renkomäen pientaloalueen keskellä kulkeva metsäinen viheralueiden verkosto.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-31
Alueen nimi	Renkomäen ja Arometsän lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-32
Alueen nimi	Kuusiniityn lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kuusiniityn metsäinen viheralue, jonka läpi kulkee voimalinja.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 3).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-32
Alueen nimi	Kuusiniityn lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-33
Alueen nimi	Tarolan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Tarolan metsäiset viheralueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 3). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-33
Alueen nimi	Tarolan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-34
Alueen nimi	Ritolan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsäinen kallioselänne, joka rajaa Ritomäen teollisuusaluetta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-34
Alueen nimi	Ritolan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-35
Alueen nimi	Vanhankartanon lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja keyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Puoliavoin puistomainen viheralue ja asuinalueita rajaava metsäinen selänne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-35
Alueen nimi	Vanhankartanon lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee keskeinen leikkialue, koirapuisto.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-36
Alueen nimi	Hähniemen lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Suppalan ja Hähniemen väliin jäävä toiminnallinen viheralue Kymijärven rannalla.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-36
Alueen nimi	Hähniemen lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella sijaitsee pieni yleinen uimaranta, matonpesupaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	VL-37
Alueen nimi	Konnilan ja Vappulan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Valtatie 12 viereiset metsäiset viheralueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-37
Alueen nimi	Konnilan ja Vappulan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-38
Alueen nimi	Levon lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Levon hautausmaata ympäröivät viheralueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-38
Alueen nimi	Levon lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-39
Alueen nimi	Aurinkorinteen ja Karistonselän lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän pohjoisrinteessä sijaitsevat metsäiset viheralueet Kariston pientaloalueen ja valtatie 12 välissä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-39
Alueen nimi	Aurinkorinteen ja Karistonselän lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen osan merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-40
Alueen nimi	Kariston ja Purolaakson lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kariston pientaloalueen keskellä kulkevan Mustaojan ja Kymijärven rannan puistomaiset viheralueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-40
Alueen nimi	Kariston ja Purolaakson lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee keskeinen leikkialue, pieni yleinen uimaranta, liikuntapaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Mustaoja.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-41
Alueen nimi	Pitkäkallionmäen lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kariston pientaloalueen viereinen metsäinen kallioselänne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-41
Alueen nimi	Pitkäkallionmäen lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-42
Alueen nimi	Tonttilan ja Latomäen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Latomäen metsäinen kallioselänne ja Joutjoen laaksopainanteen viheralueet Tonttilan kerrostaloalueen itäpuolella.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-42
Alueen nimi	Tonttilan ja Latomäen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella sijaitsee keskeinen palstaviljelyalue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Joutjoki. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-43
Alueen nimi	Siltamäen ja Karhunmakauksen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Holman-Kymijärven maantien viereiset metsäiset suojaviheralueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-43
Alueen nimi	Siltamäen ja Karhunmakauksen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	VL-44
Alueen nimi	Harjumäen ja Peltolan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Omakotitaloalueita rajaava ja halkova vihervyöhyke.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-44
Alueen nimi	Harjumäen ja Peltolan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-45
Alueen nimi	Metsämaan ja Holman lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsämaan asuinaluetta reunustava metsäinen viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-45
Alueen nimi	Metsämaan ja Holman lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-46
Alueen nimi	Anjanlehdon lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alasenjärven rantaan sijoittuva metsäinen kalliomäki.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-46
Alueen nimi	Anjanlehdon lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-47
Alueen nimi	Takkulan ja Viuhan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alasenjärven rantaan sijoittuvat viheralueet ja Viuhan metsäisen kallioselänteiden lakialueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-47
Alueen nimi	Takkulan ja Viuhan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alueella sijaitsee virkistysranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-48
Alueen nimi	Sipuran lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alasenjärven ranta-alue ja Sepänojan laaksopainanne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-48
Alueen nimi	Sipurin lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella sijaitsee keskeinen leikkialue, veneranta, virkistysranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Sepänoja.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle.
Kaavatilanne	
Muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	VL-49
Alueen nimi	Suoniityn lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pientaloalueita reunustava metsäinen selänne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-49
Alueen nimi	Suoniityn lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-50
Alueen nimi	Kukonharjun lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Ahtialantien ja Koiskalantien risteyksessä sijaitseva metsäinen mäki.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-50
Alueen nimi	Kukonharjun lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-51
Alueen nimi	Sepänniemen ja Herrasmannin lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Alasenjärven rannalla sijaitseva metsäinen viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 2, 3). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-51
Alueen nimi	Sepänniemen ja Herrasmannin lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee koirauimaranta, liikuntapaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-52
Alueen nimi	Kytölänmäen, Ripistön ja Mustapuron lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kytölän ja Myllypohjan metsäiset kallioselänteet ja Potilanjoen painanne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-52
Alueen nimi	Kytölänmäen, Ripistön ja Mustapuron lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alueella sijaitsee virkistysranta, veneranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Potilanjoki. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-53
Alueen nimi	Taavilan ja Neulasenmäen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsäiset viheralueet valtatie 4 vierellä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-53
Alueen nimi	Taavilan ja Neulasenmäen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Potilanjoki. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-54
Alueen nimi	Kaukkarin ja Sudenniemen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kaukkarin asuinaluetta reunustava metsäinen selännealue ja Sudenniemen ranta-alueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-54
Alueen nimi	Kaukkarin ja Sudenniemen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-55
Alueen nimi	Siperian lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kymijärven rantaan sijoittuva osin viljelykäytössä oleva viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-55
Alueen nimi	Siperian lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-56
Alueen nimi	Niemelänniemen ja Kynäränkankaan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kymijärven ja Kärkjärven metsäiset ranta-alueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-56
Alueen nimi	Niemelänniemen ja Kynnäränkankaan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee melontareitti.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Kymijärven lasku-uoma.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-57
Alueen nimi	Härhönjoen, Möhönkallion, Koivumäen ja Rantalan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Härhönjoen laaksopainanne ja sen eteläpuolinen metsäisten kallioselänteiden ketju.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-57
Alueen nimi	Härhönjoen, Möhönkallion, Koivumäen ja Rantalan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee melontareitti.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Härhönjoki.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-58
Alueen nimi	Kukkasjoen lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kukkasjoen ja Villähteen Kukkasen rantavyöhyke.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-58
Alueen nimi	Kukkasjoen lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee melontareitti.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö:Kukkasjoki.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-59
Alueen nimi	Kurenniityn lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kurenniityn laaksopainanne pientaloalueiden välissä on osin avointa ja osin metsittynyttä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-59
Alueen nimi	Kurenniityn lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella sijaitsee matonpesupaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-60
Alueen nimi	Ihanaistenrannan ja Turpeensalmen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Villälteen Kukkasen ja Pikku-Kukkasen ranta-aluetta sekä Salpausselän metsäinen pohjoisrinne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa maakunnallista ja paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-60
Alueen nimi	Ihanaistenrannan ja Turpeensalmen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee pieni yleinen uimaranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alueella on pohjavedenotto.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-61
Alueen nimi	Kankaan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyksalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän pohjoisrinteen metsäinen viheralue pientaloalueiden välissä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-61
Alueen nimi	Kankaan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-62
Alueen nimi	Nastolan kirkonkylän ja Taarastin lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän jyrkkä metsäinen pohjoisrinne ja Pikku-Kukkasen ranta-alue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-62
Alueen nimi	Nastolan kirkonkylän ja Taarastin lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-63
Alueen nimi	Nastonharjun lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyksalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän metsäinen etelärinne taajaman ja teollisuusalueen välissä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on valtakunnallisesti arvokas rantamuodostuma. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-63
Alueen nimi	Nastonharjun lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-64
Alueen nimi	Satularannan ja Hevosniemen lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Iso-Kukkasen metsäisiä ranta-alueita ja järveen työntyvä Hevosniemen metsäinen kallioselänne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-64
Alueen nimi	Satularannan ja Hevosniemen lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alueella sijaitsee pieni yleinen uimaranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Alueella on pohjavedenotto.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-65
Alueen nimi	Hattisenkärjen ja Isosaaren lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Iso-Kukkasen etelärannan metsäinen viheralue ja läheinen saari.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-65
Alueen nimi	Hattisenkärjen ja Isosaaren lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-66
Alueen nimi	Rakokiven ja Kanervan lähivirkistysalueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän laella kulkeva pientaloalueiden väliin jäävä metsäinen viheryhteys.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 4). Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-66
Alueen nimi	Rakokiven ja Kanervan lähivirkistysalueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-67
Alueen nimi	Tammelan ja Toivelan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän pohjoispuolella sijaitseva pientaloalueiden väliin jäävä metsäinen painanne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 4). Alue on osa maakunnallista ja paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VL-67
Alueen nimi	Tammelan ja Toivelan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VL-68
Alueen nimi	Sammalsillan lähivirkistysalue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VL	LÄHIVIRKISTYSALUE. Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja laajat rakennetut puistot, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia hoidettaessa metsää ja rakennettaessa virkistysalueita ja -reittejä. Virkistysreitit tulee liittää toisiinsa ja kevyen liikenteen verkostoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Sylvöjärven rantavyöhykkeen viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VL-68
Alueen nimi	Sammalsillan lähivirkistysalue

NYKYTILAN KUVAAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella sijaitsee virkistysranta, matonpesupaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-1
Alueen nimi	Salpausselän, Jalkarannan ja Pirttiharjun retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivyttysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsäpeitteinen Salpausselän reunamuodostuma on valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittävä retkeily- ja ulkoilualue. Alueella on suppia ja muinaisrantoja.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ja paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisemanähtävyyttä. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on valtakunnallisesti arvokas rantamuodostuma. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VR-1
Alueen nimi	Salpausselän, Jalkarannan ja Pirttiharjun retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee liikuntapaikka, koirapuisto.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alueella on pohjavedenottamo.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	Alueen toiminnan kehittäminen ja kunnostaminen tulee suunnitella siten, että luonto- ja maisema-arvot säilyvät.

Alueen indeksi	VR-2
Alueen nimi	Rälssin ja Tuomenojan retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Tuomenojan asuinalueetta kehystävä ja Rälssin maanvastaanottoaluetta reunustava metsäinen viheralue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-2
Alueen nimi	Rälssin ja Tuomenojan retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-3
Alueen nimi	Kerinkallion, Renkomäen retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsäinen retkeily- ja ulkoilualue aivan taajamarakenteen reunalla. Alueen läpi on rakenteilla uusi tieyhteys: Lahden eteläinen kehätie.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 3, 4). Alue on osa maakunnallista ja paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-3
Alueen nimi	Kerinkallion, Renkomäen retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee koirapuisto.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Vartio-oja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Miekkiön, Renkomäen ja Ämmälän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-4
Alueen nimi	Kujalan retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kujalan teollisuusalueen ja kyläalueen välinen metsäinen viheryhteys sekä Linnaistensuota reunustava metsäinen vyöhyke.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokat 1, 2, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ja paikallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-4
Alueen nimi	Kujalan retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Vartio-oja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-5
Alueen nimi	Kariston retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän pohjoispuolelle, Kymijärven rantaan ja vt 12 varteen sijoittuvat metsäiset ulkoilualueet.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokat 1, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ja paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-5
Alueen nimi	Kariston retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on liikennemelua. Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen osan merkitys suojaviheralueena.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-6
Alueen nimi	Ritomäen retkeily- ja ulkoilualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Villälteen viljelyaukeiden väliin sijoittuva metsäinen selänne.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1). Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-6
Alueen nimi	Ritomäen retkeily- ja ulkoilualue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-7
Alueen nimi	Turranmetsän retkeily- ja ulkoilualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän pohjoispuolelle, taajamarakenteen reunalle sijoittuva metsäinen ulkoilualue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VR-7
Alueen nimi	Turranmetsän retkeily- ja ulkoilualue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Turranlampi, Turransuo. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-8
Alueen nimi	Lapakiston ja Hirvilammin retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Metsäinen pienipiirteinen kallioselänteiden ja järvien muodostama mosaiikkimainen kokonaisuus Nastolan järviylängöllä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokat 1, 2, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VR-8
Alueen nimi	Lapakiston ja Hirvilammin retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Pitkäjärvi, Kilpanen, Antinlammi, Seelammi, Hirvilammi.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-9
Alueen nimi	Koiskalan retkeily- ja ulkoilualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Koiskalan kulttuurimaisemaa reunustava metsäinen selännealue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-9
Alueen nimi	Koiskalan retkeily- ja ulkoilualue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen ulkoilureitistöä tulee kehittää.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-10
Alueen nimi	Viuhan, Paakkolanmäen ja Sydänkankaan retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinielujä. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pientaloalueita reunustava metsäinen ulkoiluvyöhyke. Alueen länsireuna on kallioista selännealuetta ja itäosa hiekkaisista kangasta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 2). Alue on osa paikallista ja maakunnallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VR-10
Alueen nimi	Viuhan, Paakkolanmäen ja Sydänkankaan retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Kaarlammi, Sorvanen. Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-11
Alueen nimi	Pesäkallion ja Kilpiäisten retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pesäkallion luonnonsuojelualue, Merrasjärveä ja Kilpiäisten pientaloaluetta reunustava metsäinen ulkoilualue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ja maakunnallista ekologista yhteyttä. Alueella on merkittävä niittykohde.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja. Alueella on valtakunnallisesti arvokas kallioalue. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.

Alueen indeksi	VR-11
Alueen nimi	Pesäkallion ja Kilpiäisten retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alueella sijaitsee EU-uimaranta, matonpesupaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Merrasjärvi.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon avointen alueiden monimuotoisuuden kehittäminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-12
Alueen nimi	Enonsaaren retkeily- ja ulkoilualueet

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vesijärven Enonselällä maisemaa hallitseva metsäinen ulkoilusaari.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 4). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-12
Alueen nimi	Enonsaaren retkeily- ja ulkoilualueet

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella sijaitsee venelaituri ja nuotiopaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Enonsaaren osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-13
Alueen nimi	Selkäsaaren retkeily- ja ulkoilualue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vesijärven maisemassa oleva pieni kalliainen saari.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-13
Alueen nimi	Selkäsaaren retkeily- ja ulkoilualue

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella sijaitsee venelaituri ja nuotiopaikka.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-14
Alueen nimi	Vasikkasaari ja Lankiluoto

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Vesijärven pienet matalat saaret, jotka ovat järvimaiseman kannalta arvokkaita.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-14
Alueen nimi	Vasikkasaari ja Lankiluoto

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-15
Alueen nimi	Talassaari, Kaunissaari ja Luoto

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kymijärven matalat puustoiset saaret.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-15
Alueen nimi	Talassaari, Kaunissaari ja Luoto

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-16
Alueen nimi	Kärkjärvensaari ja Kärkjärven pienet virkistysaaret

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kärkjärven matalat saaret. Rantaa lähimmät saaret ovat lähes mantereessa kiinni.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-16
Alueen nimi	Kärkjärvensaari ja Kärkjärven pienet virkistysaaret

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VR-17
Alueen nimi	Turpeensalmen pienet virkistysaaret

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE. Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jäsentävät laajemmat viheralueet, jotka on tarkoitettu ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon kokemiseen. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä tulee vaalia, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Ulkoilureitit muodostavat yhtenäisen verkoston. Hakkuut ulkoilureittien lähimetsissä tulee tehdä kohteen erityisluonteen edellyttämällä tavalla huomioon ottaen metsän monimuotoisuuden ja maiseman säilyttäminen sekä metsän monikäyttö. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Turpeensalmen kapeimpaan kohtaan sijoittuvat puustoiset pienet saaret.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	

Alueen indeksi	VR-17
Alueen nimi	Turpeensalmen pienet virkistysaaret

NYKYTILAN KUVAUS	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	
Hiljaiset alueet ja melu	
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-1
Alueen nimi	Paavolan urheilukenttä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Mustankallionmäen juurella sijaitseva urheilukenttä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee tekonurmikenttä.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-1
Alueen nimi	Paavolan urheilukenttä

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-2
Alueen nimi	Radiomäen urheilukenttä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kulttuurihistoriallisesti arvokas urheilukenttä Salpausselän laella.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisemanähtävyyttä. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee yleisurheilukenttä ja hiekkakenttä.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-2
Alueen nimi	Radiomäen urheilukenttä

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-3
Alueen nimi	Salpausselän urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kulttuurihistoriallisesti arvokas ja kansainvälisesti tunnettu urheilukeskus, joka sijaitsee Salpausselällä lähellä Lahden kaupungin keskustaa.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisemanähtävyyttä. Alueella on merkittäviä geologisia arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee hyppymäet, maauimala, yleisurheilustadion, kamppailuareena, hiihtomuseo.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	VU-3
Alueen nimi	Salpausselän urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alueella on pohjavedenottoamo.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset, maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Alueella sijaitsevan pohjavedenottamon lähisuoja-alueen laajuus ja laajentamistarve tulee arvioida tuoreimpien pohjavettä koskevien selvitysten ja suunnitelmien perusteella.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-4
Alueen nimi	Kartanon Kisapuiston urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kulttuurihistoriallisesti arvokas urheilukenttien alue, joka sijaitsee Lahden kaupungin keskustassa lähellä Pikku-Vesijärveä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue. Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee useita kenttiä: nurmikenttä, tekonurmikenttä, hiekkakenttä, beach volley-, lentopallo-, koripallo- ja tenniskentät, Lahden tennis- ja squashkeskus.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-4
Alueen nimi	Kartanon Kisapuiston urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset ja maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-5
Alueen nimi	Kivimaan urheilukenttä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Kivimaan koulun viereinen iso kenttäalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee nurmikenttä, hiekkakenttä.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-5
Alueen nimi	Kivimaan urheilukenttä

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-6
Alueen nimi	Jalkarannan urheilukenttä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Jalkarannantien varressa sijaitseva iso nurmikenttäalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee iso nurmikenttä, hiekkakenttä.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-6
Alueen nimi	Jalkarannan urheilukenttä

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-7
Alueen nimi	Mukkulan urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Liikunta-alue Mukkulan koulun ja frisbeegolf-alueen vieressä.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (MARY, LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella on palloiluhalli, keinonurmikenttä, hiekkakenttä.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-7
Alueen nimi	Mukkulan urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-8
Alueen nimi	Jokimaan urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Porvoojokilaaksossa sijaitseva hevosurheilukeskus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, luonnonsuojelulain luontotyyppi, LUMO: luokka 2).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella on ravikeskus ja hevosurheilutoimintaa.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-8
Alueen nimi	Jokimaan urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Syväoja. Alueella on merkittävä hulevesireitti / avoimena säilytettävä avouoma. Alue on Porvoonjoen tulvavaaravyöhykettä.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Alueella sijaitsevan avouoman säilyminen tulee turvata. Tulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	Alueella tulee sallia Porvoonjoen varren hoitoon ja kunnossapitoon liittyvät työt.

Alueen indeksi	VU-9
Alueen nimi	Takkulan urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Pesäkallion itäpuolelle sijoittuva maastollisesti pienipiirteinen golfkenttäalue ja ratsastustalli.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 1). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta. Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee golfkenttä ja ratsastustalli.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	VU-9
Alueen nimi	Takkulan urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alue sijaitsee osittain pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-10
Alueen nimi	Herrasmannin urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Herrasmannin matkailualueeseen liittyvä viheralue ja uimaranta.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Alue on osa merkittävää pesimälinnustoaluetta.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee EU-uimaranta.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	VU-10
Alueen nimi	Herrasmannin urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-11
Alueen nimi	Möysän urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alueella on merkittävä pienvesistö: Joutjärvi Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja geologiset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon pienvesistön merkitys virkistyskäytölle ja hulevesien hallinnalle. Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-12
Alueen nimi	Patomäen urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytyalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Eteläisen kehätien päällä sijaitseva nurmikenttäalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alue on osa paikallista ekologista yhteyttä.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on osa keskeistä kaupunginosapuistoa. Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee nurmikenttää.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-12
Alueen nimi	Patomäen urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	
Ulkoilu- ja virkistys	Kaupunginosapuistoa tulee kehittää erillisen viitesuunnitelman mukaan. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-13
Alueen nimi	Villähteen urheilukenttä

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitellyt Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Salpausselän laella sijaitsevaan painanteeseen kaivettu urheilukenttäalue.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee hiekkakenttä.
Hiljaiset alueet ja melu	

Alueen indeksi	VU-13
Alueen nimi	Villälhteen urheilukenttä

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-14
Alueen nimi	Pajulahden urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. Merkinnällä osoitetaan tärkeät urheilu- ja virkistyspalvelut. Rakennetun ympäristön tulee liittyä hienovaraisesti ympäröivään maisemaan ja luontoon. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
Aluekuvaus	Iso-Kukkasen rannalla Lapakiston itäpuolelle sijoittuva monipuolinen urheilu- ja liikuntakeskus.
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokka 4).
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Alueella on muinaismuistokohteita.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueella on merkittäviä maisema-arvoja.
Lapsiystävällisyys	Alueella on varhaiskasvatuksessa käytettävä lähimetsä.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueella kulkee merkittävä ulkoilureittiyhteys. Alue on toiminnallisesti tärkeä virkistysalue. Alueella sijaitsee nurmikenttiä, tennis- ja beach volley -kentät, frisbeegolfkenttä, liikuntahalleja.
Hiljaiset alueet ja melu	Alueella on äänitasoltaan (alle 45dB) hiljaisia alueita.

Alueen indeksi	VU-14
Alueen nimi	Pajulahden urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	
Kaavatilanne	

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	
Kaavatilanne	
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	VU-15
Alueen nimi	Rakokiven urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

NYKYTILAN KUVAUS	
Vedet	Alue sijaitsee pohjavesialueella.
Kaavatilanne	Alueella on voimassa osayleiskaava: Uudenkylän osayleiskaava.

SUUNNITTELUOHJE	
Luontoarvot, ekologiset yhteydet	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Kaupunkikuva, maisema, ja geologia	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon kaupunkikuvalliset arvot.
Lapsiystävällisyys	Varhaiskasvatuksessa käytettävän alueen suunnittelussa ja hoidossa tulee ottaa huomioon luonnonympäristön merkitys lapsille.
Ulkoilu- ja virkistys	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon viheralueen monipuolinen käyttö ja toiminnot.
Vedet	Pohjavesialueella on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene.
Kaavatilanne	Alueella noudatetaan osayleiskaavan merkintöjä ja määräyksiä.
Muuta huomioitavaa	

Alueen indeksi	W-1
Alueen nimi	Joutjärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS	
W	

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Joutjärvi sijaitsee Möysän kaupunginosassa. Järvi saa vetensä pääosin Salpausselän pohjavedestä. Järvi laskee Joutjokea pitkin Vesijärven Enonselälle. Joutjärven näkösyvyys on tyypillisesti 2 m luokkaa. Veden ravinnepitoisuuksien perusteella järvi on lievästi rehevä ja levän määrän mukaan rehevä. Joutjärvi on vilkkaassa virkistyskäytössä oleva kaupunkijärvi. Joutjärvellä on uimarantoja ja melontakeskus. Joutjärven kalasto on tavanomainen, mutta hyvän saavutettavuuden ansiosta järvi on erittäin suosittu virkistyskalastuskohde. Järven itäpäässä on yleiseen käyttöön tarkoitettu onkilaituri. Virkistyskäyttö, järveä ympäröivä asutus ja rakentaminen kuormittavat Joutjärveä yhdessä järveen johdettavien hulevesien kanssa. Järvellä on kulttuurihistoriallisia arvoja.
Rantaviiva (km)	4,0
Pinta-ala (ha)	40
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	1,1
Keskivedenkorkeus (N2000)	110,1
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	5

Alueen indeksi	W-1
Alueen nimi	Joutjärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Vh (Pienet ja keskikokoiset vähähumuksiset järvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Tyydyttävä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun. (vaatii toimenpiteitä)
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty. Jäällä moottoriajoneuvolla ajo kielletty.
Uimarannat /vesiliikunta	EU- uimaranta ja virkistysranta sekä melontakeskus.
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-2
Alueen nimi	Mytjäjärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Mytjäjärvi on syvä suppalampi, eikä siinä ole laskuojia. Mytjäjärvi on lähes kauttaaltaan hiekkarantojen reunustama, minkä vuoksi se on hyvin suosittu uimapaikka. Korkeat maanpinnan muodot ympäröivät lampea. Eteläpuolella on rautatie. Keskellä asutusta sijaitsevana Mytjäjärvi on erittäin suosittu myös avantouimapaikkana. Mytjäjärven vesi on kirkasta ja näkösyvyys ovat olleet noin 3 – 4 m.
Rantaviiva (km)	0,5
Pinta-ala (ha)	1,7
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,1
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	10

Alueen indeksi	W-2
Alueen nimi	Mytjärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, LaRY, MARY).
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty. Jäällä moottoriajoneuvolla ajo kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	EU-uimaranta.
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-3
Alueen nimi	Pikku-Vesijärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Pikku-Vesijärvi sijaitsee lähellä Lahden keskustaa. Se on puiston ympäröimä suuri lampi, joka oli aikoinaan osa Vesijärveä, kunnes Vesijärven rautatien penkka erotti ne toisistaan. Pikku-Vesijärvi on kunnostettu ruoppaamalla 1990-luvulla, jolloin syvyyttä saatiin kasvatettua ja vesitilavuus lähes kaksinkertaistui. Kun otetaan huomioon suihkulähteiden kierrättämä vesi, on lammen viipymä vain 1,5 kk. Lampea ympäröi lenkkeilyreitti ja laajat nurmikentät.
Rantaviiva (km)	1,3
Pinta-ala (ha)	5,0
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,2
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	3,1
Suurin syvyys (m)	5

Alueen indeksi	W-3
Alueen nimi	Pikku-Vesijärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty. Jäällä moottoriajoneuvolla ajo kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-4
Alueen nimi	Vesijärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Vesijärvi sijaitsee Lahden (kymmenesosa), Hollolan ja Asikkalan alueella. Vesijärvi kuuluu Kymijoen vesistöön ja laskee Etelä-Päijänteeseen Vääksynjokea ja kanavaa pitkin. Vesijärvi on kaupungin merkittävin vesialue, jolla on uimarantoja ja runsaasti vesiliikennettä. Muodoltaan järvi on epäsäännöllinen ja jakautuu useaan salmien ja matalikkojen erottamaan altaaseen, joista suurimmat ovat Enon-, Kajaan-, Komon-, ja Laitialanselkä. Vähäselkä ja Paimelanlahti ovat rehevempiä alueita, seuraavina tulevat rehevyyssjärjestyksessä Enonselkä, Komonselkä, Kajaanselkä ja Laitialanselkä. Kajaanselkä Vesijärven pohjoisosassa on hyvässä ekologisessa tilassa ja muut osat ovat tyydyttävässä tilassa. Vesijärven Enonselkä on kasviplanktonmäärän perusteella rehevä ja Kajaanselkä keskirehevä. Näkösyvyys on Enonselällä yleensä 0,6-4 m leväsameuden vaihtelun mukaisesti. Lahden kaupungin jätevesien johtaminen järveen lopetettiin vuonna 1976 Kariniemen jätevedenpuhdistamon valmistuttua. Tiiviin kaupunkirakenteen vuoksi hulevedet ovat järven eteläpäässä merkittävä paikallinen kuormittaja. Vesijärven tilaa on parannettu mm. ravintoverkkokunnostuksilla, hapetuksella, valuma-aluekunnostuksilla ja ruovikoiden niitoilla. Vesijärven kasvillisuus on poikkeuksellisen arvokasta. Lajistoon kuuluu useita uhanalaiseksi luokiteltuja kasveja. Vesijärven kalasto on monipuolinen ja järvi on alueen tärkeimpiä kalastuskohteita. Erityisesti vapaa-ajankalastusta on runsaasti, mutta myös kaupallista kalastusta on jonkun verran. Kalaston rakennetta pidetään kunnossa jatkuvilla hoitokalastuksilla ja petokalaistutuksilla. Vesijärven valuma-alueella on runsaasti yhdyskuntien pohjavedenottoa. Merkittävä osa otetusta pohjavedestä on järvestä rantameitynyttä. Vesijärven vettä käytetään jäähdytysvetenä Kymijärven voimalaitoksella ja Porvoonjoen laimennusvetenä.
Rantaviiva (km)	227
Pinta-ala (ha)	10 740
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	505
Keskivedenkorkeus (N2000)	81,65
Keskisyvyys (m)	6,1
Suurin syvyys (m)	41

Alueen indeksi	W-4
Alueen nimi	Vesijärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	SVh (Suuret vähähumuksiset järvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Tyydyttävä (Kajaanselkä hyvä)
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun. Hyvän tilan saavuttaminen vaatii toimenpiteitä.
Luontoarvot	Vesialueen luontoarvot ovat valtakunnallisesti merkittäviä. Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelualueita, LUMO: luokat 1, 2, 3). Paikoitellen esiintyy luontodirektiivillä suojeltua lajistoa.
Lintualue	Enonselkä on maakunnallisesti tärkeä lintualue.
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Vesijärven satama on kulttuurihistoriallisesti arvokas. Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY, MARY). Vesijärven ranta-alueilla on useita muinaismuistokohteita.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteen osalta runsaasti alueellisia rajoituksia (mm. vesiskootterilla ajoon liittyen.) Moottorijoneuvoilla ajo kielletty jäällä lukuunottamatta erikseen määrättyjä poikkeuksia.
Uimarannat /vesiliikunta	Lahden kaupungin alueella kaksi EU-uimarantaa ja kaksi virkistysrantaa
Muuta huomioitavaa	Jalkarannassa rannan ruoppaaminen ei ole mahdollista vedenottamon kaivojen läheisyydessä.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	Mm. Teivaa ja Niemi.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	Enonselän maakunnallisesti tärkeä lintualue tulee ottaa huomioon vesialueen käytössä.
Kulttuurihistorialliset arvot	Tärkeät Apoli-teemat: maiseman silhuetti, maamerkit, rantareittien viihtyisyys ja jatkuvuus tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-5
Alueen nimi	Likolammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Kaupungin länsilaidalla sijaitseva pieni Likolammi on syvä Salpausselän suppalampi, jossa on uimaranta. Sen pohjoisranta on kovapohjaista hiekkarantaa ja ympäröivä kasvillisuus karua mäntymetsää. Lounaisosassa Likolampeen rajoittuu pieni suoalue. Likolammen näkösyvyys vaihtelee runsaasti ja on viime vuosina parhaimmillaan ollut yli 5 metriä. Lampea on kunnostettu ilmastamalla ja sedimentin kalkkikäsittelyllä. Lammen ympärille on suunniteltu esteetön luontopolku.
Rantaviiva (km)	0,6
Pinta-ala (ha)	2,2
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,1
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	9

Alueen indeksi	W-5
Alueen nimi	Likolammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty. Jäällä moottoriajoneuvolla ajo kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	EU-uimaranta.
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-6
Alueen nimi	Merrasjärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Mh (Matalat humusjärvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Tyydyttävä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun. Hyvän tilan saavuttaminen vaatii toimenpiteitä.
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelualue, LUMO: luokat 1).
Lintualue	Ranta-alueet suurelta osin Pesäkallion maakunnallisesti tärkeää lintualueutta.
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty. Jäällä moottoriajoneuvolla ajo kielletty.
Uimarannat /vesiliikunta	EU-uimaranta.
Muuta huomioitavaa	Uimarannan läheisyydessä matonpesupaikka
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	Pesäkallion maakunnallisesti tärkeä lintualue tulee ottaa huomioon suunnittelussa.
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-7
Alueen nimi	Alasenjärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Alasenjärvi on kirkasvetinen ja melko syvä järvi taajama-alueen sisällä. Järvi kuuluu Kymijoen vesistöalueeseen ja laskee Potilanjokea pitkin Kymijärveen ja Nastolan järviketjun kautta Kymijokeen. Alasenjärven näkösyvyys on tyypillisesti 3 m luokkaa. Veden ravinnepitoisuuksien perusteella järvi on karu ja levän määrän mukaan lievästi rehevä. Järvi on hyvässä ekologisessa tilassa. Alasenjärven ranta-alueella on runsaasti asutusta ja järven virkistyskäyttö on runsasta. Alasenjärvellä on useita uimarantoja.
Rantaviiva (km)	12
Pinta-ala (ha)	275
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	14
Keskivedenkorkeus (N2000)	+96,20 (2000-luku)
Keskisyvyys (m)	6,0
Suurin syvyys (m)	15

Alueen indeksi	W-7
Alueen nimi	Alasenjärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Vh (Pienet ja keskikokoiset vähähumuksiset järvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Hyvä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2).
Lintualue	Takkulanpohjan pienet saaret ovat paikallisesti tärkeitä pesimälinnustoalueita.
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä moottorikäyttöisten vesikulkuneuvojen käyttö kielletty. Jäällä moottoriajoneuvoilla ajo kielletty.
Uimarannat /vesiliikunta	EU-uimaranta, yleinen pieni uimaranta ja kolme virkistysrantaa.
Muuta huomioitavaa	Etelärannalla Herrasmannin leirintäalue.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	Ei veneenlaskupaikkaa.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-8
Alueen nimi	Salalammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Salalammi on karu ja kirkasvetinen järvi, joka sijaitsee Lahden ja Hollolan alueella. Ranta- ja valuma-alueella on vakituista ja loma-asutusta. Salalammi on vedenlaadultaan yksi Lahden parhaimpia järviä. Järveen kohdistuva kuormitus on ollut vähäistä ja vedenlaatu on pysynyt hyvänä. Näkösyvyys on keskimäärin 4 m. Vaikka vesi on kirkasta ja karua, järvellä esiintyy reheville vesille ominaisia kasvilajeja ja ajoittain sinileväkukintoja. Niukkaravinteisen järven kokonaisfosforipitoisuudet ovat hiukan nousseet, mutta ovat edelleen keskimäärin alle 15 µg/l. Lahden alueella itäranta on ranta-asemakaavoitettu ja osa länsirannasta on luonnonsuojelualuetta.
Rantaviiva (km)	3,2
Pinta-ala (ha)	38
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	1,9
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	10

Alueen indeksi	W-8
Alueen nimi	Salalammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	Alueella on luonnonsuojelualue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Ranta-alueella on muinaismuistokohde.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty. Jäällä moottoriajoneuvolla ajo kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Lahden alueella itäranta on ranta-asemakaavoitettu ja osa länsirannasta luonnonsuojelualueita.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W9
Alueen nimi	Kaarlammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Pieni melko luonnontilainen metsälampi, jonka vedenlaadusta on niukasti tietoa. Kaarlammi rajautuu Viuhan luonnonsuojelualueeseen. Kaarlammi sijaitsee merkittäväällä virkistysalueella. Rannoilla ei ole rakentamista. Lammen eteläranta rajoittuu luonnonsuojelualueeseen.
Rantaviiva (km)	0,7
Pinta-ala (ha)	2,0
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	1,0
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W9
Alueen nimi	Kaarlammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	Alueella on luonnonsuojelualue
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Ranta-aemakaavoitettu M-1 alueeksi etelärantaa lukuunottamatta, joka luonnonsuojelualuetta.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-10
Alueen nimi	Valkealammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Valkealammi on pieni ja kokoonsa nähden syvä suppalampi, joka sijaitsee harjuaalueella Kunnaksen kaupunginosassa pohjavesialueella. Valkealammi on kirkasvetinen ja näkösyvyys on yleensä yli 2 m. Lampi kärsii happiongelmistä ja rehevöitymisestä. Lammen pohjoispuolella on tiheähkö asuintalokeskittymä.
Rantaviiva (km)	0,4
Pinta-ala (ha)	1,4
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	10

Alueen indeksi	W-10
Alueen nimi	Valkealammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W/SL-11
Alueen nimi	Sietikka

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Sietikka on pieni suppalampi, joka sijaitsee Koiskala metsäalueella. Lammen rannoilla ei ole lainkaan asutusta. Sietikan vesi on kirkasta, mutta ruskeaa. Lampi on kasvillisuuden suhteen karu. Alusvesi kärsii hapettomuuden aiheuttamasta sisäisestä kuormituksesta, minkä seurauksena fosforipitoisuudet ovat melko korkeita. Vesi on hapanta. Lammen valuma-alueella ei ole merkittävää kuormittavaa toimintaa metsätalouden lisäksi.
Rantaviiva (km)	0,6
Pinta-ala (ha)	1,9
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,3
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	2,8 ?? (notossa 7-8 m MK)

Alueen indeksi	W/SL-11
Alueen nimi	Sietikka

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2).
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Jäällä moottoriajoneuvolla ajo kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-12
Alueen nimi	Kymijärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Kymijärvi on suhteellisen suuri ja matala järvi. Järvessä on molemmissa päissä noin 10 m syvänteet, jotka kärsivät hapettomuudesta. Kymijärvi sijaitsee lehtoalueella ja sen lähivaluma-alueen maaperä on vaihteleva. Eteläosassa valuma-alue rajoittuu Salpausselän reunamuodostumaan. Järven virkistyskäyttö- ja maisema-arvo on suuri, sillä sen ympärillä on runsaasti vakituista asutusta ja rakennettuja alueita, sekä jonkin verran myös loma-asutusta. Kymijärvellä on yleisiä uimarantoja. Myllypohjan ympärille ulottuvat Lahden kaupungin asuinalueet ja järven kaakkoisosaan Villähteen taajama. Järveen johdetaan myös hulevesiä. Maataloutta on lähinnä Koiskalan suunnalla. Kymijärven ekologinen tila on välttävä. Kymijärvi edustaa alueella suhteellisen harvinaista "matalat vähähumuksiset järvet"-tyyppiä ja on erityisen herkkä rehevöitymiselle. Ravinne- ja leväpitoisuudet ilmentävät rehevää järveä. Kymijärven näkösyvyys on 2010-luvun näytteenotoissa ollut Lapinkiven syvänteellä kesäaikaan 1,4 m ja talviaikaan 3,1 m. Kymijärvessä on vahva kuhakanta. Vapaa-ajankalastus on runsasta ja monipuolista. Järven tilan kohentamiseksi järvellä on tehty lukuisia hoitotoimenpiteitä: hapetusta, hoitokalastusta, kemiallista käsittelyä ja alusveden puhdistusta. Kymijärven itärannalla sijaitsee vedenottamo.
Rantaviiva (km)	25
Pinta-ala (ha)	646
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	40
Keskivedenkorkeus (N2000)	+92,44
Keskisyvyys (m)	2,8
Suurin syvyys (m)	10

Alueen indeksi	W-12
Alueen nimi	Kymijärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	MVh (Matalat vähähumuksiset järvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Välttävä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun. Hyvän tilan saavuttaminen vaatii toimenpiteitä.
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelualueita ja LUMO: luokka 1). Paikoitellen esiintyy luontodirektiivillä suojeltua lajistoa sekä arvokkaita linnustoalueita.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY, MARY). Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Kymijärven ranta-alueilla on useita muinaismuistokohteita.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 15 km/h. Entisen Lahden alueella on moottoriajoneuvoilla ajo kielletty jääpeitteisenä aikana.
Uimarannat /vesiliikunta	Kaksi pientä yleistä uimarantaa.
Muuta huomioitavaa	Asemakaavoissa osoitettu useampia uimapajkoja. Suppalantien varrella matonpesupaikka.
Tiedossa olevat veneenlaskuiskat	Kynnäränojan yhteydessä.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-13
Alueen nimi	Kärkjärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Ph (Pienet humusjärvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Hyvä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Luokitus on hyvin niukasti hyvän puolella ja riski luokan heikkenemisestä on suuri. Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun. Hyvän tilan turvaaminen vaatii toimenpiteitä.
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2, 4).
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Ranta-alueella on muinaismuistokohteita.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 10 km/h.
Uimarannat /vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Kaakkoisrannalla ranta-asemakaava.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	Ei veneenlaskuluiskaa.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-14
Alueen nimi	Alvojärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Alvojärvi on pieni, lievästi rehevä järvi. Alvojärven etelärannalla on asutusta, josta suurin osa on vapaa-ajan asuntoja. Järven länsiosaan laskeva Härhönjoki tuo suurimman osan järven vedestä. Alvojärven vedet laskevat 0,4 km pitkää Kukkasjokea pitkin Villähteen Kukkaseen. Alvojärven näkösyvyys on alle 2 m ja a-klorofyllipitoisuudet ovat korkeat. Levä ja ravinmäärien perusteella järvi on rehevä.
Rantaviiva (km)	3,5
Pinta-ala (ha)	23
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	67
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	6

Alueen indeksi	W-14
Alueen nimi	Alvojärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2, 4).
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-15
Alueen nimi	Pikku-Kukkanen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Pikku-Kukkanen on Iso- ja Villähteen Kukkasen kanssa samaa vesimuodostumaa. Pikku-Kukkanen on rehevä. Nastolan nauhataajamaa on järven eteläpuolella, mutta pohjoispuoli on harvaan asuttua. Järven virkistyskäyttö on runsasta. Rannalla on Luomaniemen leirikeskus. Näkösyvyys on noin 2 metriä. Järven itäpäässä on pieni luonnonsuojelualue.
Rantaviiva (km)	6,2
Pinta-ala (ha)	82
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	84
Keskivedenkorkeus (N2000)	+90,74
Keskisyvyys (m)	3,0
Suurin syvyys (m)	10

Alueen indeksi	W-15
Alueen nimi	Pikku-Kukkanen

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Kuuluu Iso-Kukkasen vesimuodostumaan
Vedenlaatu / ekologinen tila	Kuuluu Iso-Kukkasen vesimuodostumaan
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alueella on luonnonsuojelualue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 10 km/h. Jäällä moottoriajoneuvoilla ajo kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Seurakunnan Luomaniemen leirikeskus. Itärannalla matonpesupaikka.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-16
Alueen nimi	Iso-Kukkanen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Nastolan kirkonkylän tuntumassa sijaitsevan Iso-Kukkanen on Lahden pienjärvistä syvin. Järvityyppi on pienet ja keskikokoiset vähähumuksiset järvet. Kukkasjärvien lähivaluma-alueen maaperä on enimmäkseen kalliomaata ja karkearakeisia maalajeja. Nastolan keskustaajaman läheisyydestä johtuen Kukkasjärvillä on merkittävää maisema- ja virkistyskäyttöarvoa alueen asukkaille. Rannoilla on asutuksen ja kesämökkien lisäksi yleinen uimaranta ja Pajulahden urheiluopisto. Iso-Kukkasen ekologinen tila on hyvä. Leväpitoisuus on karun ja lievästi rehevän rajalla. Vesi on varsin kirkasta ja näkösyvyys on yleensä 3-4 m (kesäkeskiarvo 3,4 m). Kukkasjärviä säännöstellään Kumian padolla, mikä estää erinomaisen ekologisen tilan saavuttamisen toistaiseksi. Hanke säännöstelypadon korvaamiseksi järven luusuaan rakennettavalla luonnonmukaisella pohjakynnyksellä on käynnissä. Pohjakynnys mahdollistaa kalankulun ja lisää virtavesilajistolle soveltuvan koskimaisen elinympäristön määrää. Iso-Kukkasen etelärannalla on pohjavedenottoja.
Rantaviiva (km)	26
Pinta-ala (ha)	248
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	98
Keskivedenkorkeus (N2000)	+90,74
Keskisyvyys (m)	8,8
Suurin syvyys (m)	35

Alueen indeksi	W-16
Alueen nimi	Iso-Kukkanen

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Vh (Pienet ja keskikokoiset vähähumuksiset järvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Hyvä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2). Alueella on luonnonsuojelualueita.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 10 km/h. Jäällä moottoriajoneuvoilla ajo kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	Pieni yleinen uimaranta.
Muuta huomiotavaa	Iso-Kukkasen pohjoispäässä ja itärannalla ranta-asemakaavoitettuja alueita.
Tiedossa olevat veneenlaskuiskat	Osakaskunnan veneenlaskuiska Kukkarokivenlahdessa.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-17
Alueen nimi	Villähteen Kukkanen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Villähteen Kukkanen on samaa vesimuodostumaa Iso- ja Pikku-Kukkasen kanssa. Järvellä on yleinen uimaranta. Levä määrältään järvi on rehevä. Näkösyvyys vaihtelee 2 metrin tuntumassa. Villähteen Kukkanen on taajamajärvi, jossa virkistyskäyttö on runsasta ja ranta-asutusta on melko runsaasti. Järven eteläpuolella on pohjavedenottoja.
Rantaviiva (km)	3,6
Pinta-ala (ha)	36
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	76
Keskivedenkorkeus (N2000)	+90,74
Keskisyvyys (m)	1,4
Suurin syvyys (m)	6

Alueen indeksi	W-17
Alueen nimi	Villähteen Kukkanen

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Kuuluu Iso-Kukkasen vesimuodostumaan
Vedenlaatu / ekologinen tila	Kuuluu Iso-Kukkasen vesimuodostumaan
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 2, 4).
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY).
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 10 km/h. Jäällä moottoriajoneuvoilla ajo kielletty.
Uimarannat /vesiliikunta	Pieni yleinen uimaranta.
Muuta huomioitavaa	Uimarannan läheisyydessä matonpesupaikka.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-18
Alueen nimi	Sorvanen

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Ranta-asemakaavassa MU-alueella.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-19
Alueen nimi	Vähä Mustalammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-20
Alueen nimi	Iso Mustalammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-21
Alueen nimi	Pitkäjärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Pitkäjärvi on pienehkö melko luonnontilainen metsäjärvi, jonka vedenlaadusta on niukasti tietoa. Järven itäranta on Lapakiston luonnonsuojelualueella ja järven rannalla kulkee suosittu retkeilyreitti. Järven luoteisrannalla on muutama vapaa-ajan rakennus.
Rantaviiva (km)	5,0
Pinta-ala (ha)	39
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	4,0
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	5

Alueen indeksi	W-21
Alueen nimi	Pitkäjärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 2). Alueella on luonnonsuojelualue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty.
Uimarannat /vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Itäranta on luonnonsuojelualueita ja pohjoispäässä ranta ranta-asemakaavoitettu.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W/SL-22
Alueen nimi	Lapakisto

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1). Alueella on luonnonsuojelualue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Luonnonsuojelualue
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W/SL-23
Alueen nimi	Sammalisto

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1). Alueella on luonnonsuojelualue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Luonnonsuojelualue
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-24
Alueen nimi	Ahvenlammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Ahvenlammi on luonnontilainen, pieni, kirkasvetinen, vähähumuksinen ja karu latvajärvi. Lammen etelä- ja länsirannalla on Lapakiston luonnonsuojelualue. Rannassa kulkee suosittu retkeilyreitti.
Rantaviiva (km)	2,1
Pinta-ala (ha)	11
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,6
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	12

Alueen indeksi	W-24
Alueen nimi	Ahvenlammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	
Vedenlaatu / ekologinen tila	
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1). Alueella on luonnonsuojelualue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Pohjois- ja osin itäranta ranta-asemakaavoitettu. Länsiranta luonnonsuojelu- aluetta.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-25
Alueen nimi	Kalliojärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Kalliojärvi on kirkasvetinen ja karu järvi. Järveä ympäröi metsä ja kalliit. Länsirannalla on Lapakiston luonnonsuojelualue. Kalliojärven rannoilla on vapaa-ajanasutusta ranta-asemakaavoitetuilla alueilla, tiheintä rakentaminen on Kumianhaaran itärannalla.
Rantaviiva (km)	9,0
Pinta-ala (ha)	60
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	3,0
Keskivedenkorkeus (N2000)	114,44 (korkeusjärjestelmä?)
Keskisyvyys (m)	-
Suurin syvyys (m)	8

Alueen indeksi	W-25
Alueen nimi	Kalliojärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1, 4). Alueella on luonnonsuojelualue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä aluksen kulku moottorivoimaa käyttäen kielletty.
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Ranta-alueet on ranta-asemakaavoitettu lukuunottamatta länsirannan Lapakiston luonnonsuojeluetta.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-26
Alueen nimi	Kilpanen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Kilpanen on pienehkö matala, osin umpeen kasvanut järvi. Järven eteläosassa olevat majavan patorakennelmat ovat muuttaneet järven luonnetta: järven länsi- ja eteläosassa on runsaasti veden riuduttamaa, pystyyn kuollutta puustoa, lähinnä nuorta koivua ja kuusta. Vesialuetta reunustaa sara- ja ruokoluhta, erikokoisia liejuisia allikoita on paljon. Kasvilajistoon kuuluvat mm. pullosara, jouhisara, vehka, ulpukka ja lamparevesikuusi.
Rantaviiva (km)	1,0
Pinta-ala (ha)	3,1
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	3,5
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-26
Alueen nimi	Kilpanen

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2).
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-27
Alueen nimi	Kakarlammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-28
Alueen nimi	Tervalammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-29
Alueen nimi	Kangaslammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-30
Alueen nimi	Hirvilammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Hirvilammen–Nimettömän alue on maakuntakaavan suojelukohde. Alueen lammet ovat LUMO-kohteita. Alueella on myös vanhaa, yli 120 vuoden ikäistä metsää. Hirvilammen osa-alueella on kolme ulpukkatyyppin humuslampea Hirvilammi, Nimetön ja Silmälammi. Kaikkien lampien pohja on mutaa ja rannat suota. Lammet kuuluvat luontotyyppiin suolammet (NT/VU). Nimettömän rannalla on noin 0,15 hehtaaria luonnontilaista rantasuota, joka sisältää rimpinevaa (LC/EN) ja lyhytkorsinevaa (NT/VU). Luontotyyppien luonnontila ja edustavuus ovat tyydyttävää tasoa. Luonnontilaa heikentää lampia ympäröivien suoalueiden ojitukset.
Rantaviiva (km)	0,5
Pinta-ala (ha)	1,0
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-30
Alueen nimi	Hirvilammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 1).
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W/SL-31
Alueen nimi	Ventus

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Ranta-asemakaava-alueella
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-32
Alueen nimi	Kuorelammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Ranta-asemakaava-alueella
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-33
Alueen nimi	Kalkkunen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Pienen järven vedenlaadusta ei ole tietoa. Ranta-alueella on vapaa-ajanasutusta.
Rantaviiva (km)	1,6
Pinta-ala (ha)	9,7
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,3
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-33
Alueen nimi	Kalkkunen

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-34
Alueen nimi	Valkeajärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Pieni karu järvi, jonka alusvesi on loppukesällä ja -talvella hapetonta. Ajoittain esiintyy sinileväkukintoja. Ranta-alueella on vapaa-ajanasutusta.
Rantaviiva (km)	1,4
Pinta-ala (ha)	11
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,2
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	12

Alueen indeksi	W-34
Alueen nimi	Valkeajärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-35
Alueen nimi	Nahila

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjeavrot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Pienen järven vedenlaadusta ei ole tietoa. Sijaitsee Lahden ja Asikkalan alueilla. Ranta-alueella on vapaa-ajanasutusta.
Rantaviiva (km)	2,4
Pinta-ala (ha)	27
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-35
Alueen nimi	Nahila

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-36
Alueen nimi	Evattu

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisssä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Evattu on matala ja rehevä järvi. Järven valuma-alueella on runsaasti maataloutta.
Rantaviiva (km)	3,6
Pinta-ala (ha)	24
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	17
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	3

Alueen indeksi	W-36
Alueen nimi	Evattu

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY). Ranta-alueilla on useita muinaismuistokohteita.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Itärannalla ranta-asemakaava.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-37
Alueen nimi	Alanen

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Alanen on pieni rehevä järvi. Järvi kärsii ajoittaisista happivajeista. Järven ympärillä on runsaasti vakituista ja vapaa-ajanasutusta.
Rantaviiva (km)	4,0
Pinta-ala (ha)	75
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	4,7
Keskivedenkorkeus (N2000)	109,44 (korkeusjärjestelmä?)
Keskisyvyys (m)	-
Suurin syvyys (m)	7

Alueen indeksi	W-37
Alueen nimi	Alanen

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Pohjoisrannan ranta-asemakaava kattaa noin puolet järven rantaviivasta.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-38
Alueen nimi	Nassari

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-39
Alueen nimi	Kivijärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Lahden ja Hollolan rajalla sijaitseva Kivijärvi on pieni humusjärvi. Järven lähivaluma-alueen maaperä on lähinnä kalliomaata sekä hiekkamoreenia. Lähivaluma-alueella on melko runsaasti peltöjä. Kivijärven vakituinen asutus on painottunut järven pohjoisosiin. Järven rannoilla on runsaasti loma-asutusta, mutta paikoitellen järvi on erämainen. Järven eteläosassa sijaitsee luonnonsuojelualueita. Kivijärven ekologinen tila on tyydyttävä. Leväpitoisuus kuvastaa rehevää järveä. Kivijärven veden näkösyvyys on viime vuosina vaihdellut välillä 1-2,5 m keskiarvon ollessa hieman alle 2 m. Kivijärvellä on jonkin verran vapaa-ajankalastusta melko heikosta saavutettavuudesta huolimatta.
Rantaviiva (km)	18
Pinta-ala (ha)	220
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	68
Keskivedenkorkeus (N2000)	+100,04
Keskisyvyys (m)	4,0
Suurin syvyys (m)	11

Alueen indeksi	W-39
Alueen nimi	Kivijärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Ph (Pienet humusjärvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Tyydyttävä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun. (vaatii toimenpiteitä)
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Alueella on luonnonsuojelualueita.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, LaRY). Ranta-alueella on muinaismuistokohde.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 10 km/h.
Uimarannat /vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Yli puolet järven ranta-alueesta on ranta-asemakaavoitettu.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	Ei veneenlaskuluiskaa.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-40
Alueen nimi	Isolammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Ranta-asemakaava
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-41
Alueen nimi	Oksjärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Ph (Pienet humusjärvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Hyvä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Ranta-alueella on muinaismuistokohde.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 10 km/h.
Uimarannat /vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Etelärannalla kaksi ranta-asemakaava-aluetta.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-42
Alueen nimi	Luhtlammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Lammen vedenlaadusta ei ole tietoa. Itärannalla on vapaa-ajanasutusta. Lampi ympäristöineen on ranta- asemakaavoitettu.
Rantaviiva (km)	1,5
Pinta-ala (ha)	11
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,4
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-42
Alueen nimi	Luhtlammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Ranta-asemakaava-alueella
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-43
Alueen nimi	Vähä-Kalaton

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Metsälampi, jonka vedenlaadusta ei ole tietoa. Rannoilla ei ole rakennuksia. Ranta-asemakaavassa M- aluetta.
Rantaviiva (km)	0,8
Pinta-ala (ha)	4,2
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,2
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-43
Alueen nimi	Vähä-Kalaton

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Ranta-asemakaava-alueella
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-44
Alueen nimi	Iso-Kalaton

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-45
Alueen nimi	Hessu

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Metsälampi, jonka vedenlaadusta ei ole tietoa. Rannoilla ei ole rakennuksia.
Rantaviiva (km)	1,3
Pinta-ala (ha)	4,8
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-45
Alueen nimi	Hessu

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-46
Alueen nimi	Silmälampi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-47
Alueen nimi	Löyttylammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytsalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Metsälampi, jonka vedenlaadusta ei ole tietoa. Rannoilla ei ole rakennuksia.
Rantaviiva (km)	0,6
Pinta-ala (ha)	1,8
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	0,2
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-47
Alueen nimi	Löyttylammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-48
Alueen nimi	Särkijärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Järven vedenlaadusta ei ole tietoa. Rannoilla on vapaa-ajanasutusta. Järven itärannan alue on ranta- asemakaavoitettu.
Rantaviiva (km)	4,2
Pinta-ala (ha)	34
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	1,9
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-48
Alueen nimi	Särkijärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Ranta-asemakaava-alueella
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-49
Alueen nimi	Salajärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Vh (Pienet ja keskikokoiset vähähumuksiset järvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Tyydyttävä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2). Alueella on luonnonsuojelue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, LaRY). Salajärven ranta-alueilla on useita muinaismuistokohteita.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 10 km/h.
Uimarannat /vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Salajärven itärannalla erillisiä ranta-asemakaava-alueita
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	Osakaskunnan veneenlaskuluiska Salajoessa.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-50
Alueen nimi	Pömpänlammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-51
Alueen nimi	Turranlammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 2).
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	Asemakaavan VU-alueella
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-52
Alueen nimi	Sylvöjärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Nastolan itäosassa sijaitseva pitkulainen Sylvöjärvi on matala humusjärvi. Sylvöjärveä kiertää laajalti tiheät ruovikot ja kaislikot. Sylvöjärven valuma-alue on peräti 342 km², sillä järven pohjoisosaan laskevat Immilänjoen kautta koko Nastolan järvialueen vedet sekä lisäksi Halkokorvenjoen valuma-alue. Suurimpien tulouomien lisäksi myös järven lasku-uoma sijaitsee järven pohjoisosassa, josta vedet laskevat Arrajokea pitkin Arrajärveen ja edelleen Kymijokeen. Sylvöjärven laskennallinen viipymä on vain 14 vrk, mutta veden vaihtuminen järven pussimaisessa eteläosassa on pohjoisosaa hitaampaa. Sylvöjärven lähivaluma-alueella on runsaasti savimaita, joille on keskittynyt maataloutta. Järven ympärillä on myös vakituista asutusta ja loma-asutusta. Sylvöjärven ekologinen tila on määriteltä tydyttäväksi. Leväpitoisuuden perusteella järvi on rehevä tai erittäin rehevä. Sylvöjärven näkösyvyys on kesäaikaan ollut viime vuosina keskimäärin 1,3 m. Talvella vesi on ollut hieman kirkkaampaa. Sylvöjärven vedenpinnankorkeus noudattaa Arrajärven vedenkorkeutta tulvahuippuja lukuun ottamatta. Säännöstelyllä vakaana pidetty Arrajärven vedenkorkeus näkyy myös Sylvöjärven vedenkorkeuksissa. Sylvöjärven kalasto on vapaa-ajankalastuksen näkökulmasta hyvä. Järven eteläpäässä on luonnonsuojelualue ja laaja vesiensuojelukosteikko.
Rantaviiva (km)	11
Pinta-ala (ha)	218
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	342
Keskivedenkorkeus (N2000)	+74,63
Keskisyvyys (m)	1,8
Suurin syvyys (m)	5

Alueen indeksi	W-52
Alueen nimi	Sylvöjärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Mh (Matalat humusjärvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Tyydyttävä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelualue LUMO: luokat 2, 4). Paikoitellen esiintyy luontodirektiivillä suojeltua lajistoa. Alueella on luonnonsuojelualue.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, LaRY, MARY). Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Sylvöjärven ranta-alueilla on muinaismuistokohteita.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	Virkistysranta.
Muuta huomiotavaa	Luoteisrannalla 2 ranta-asemakaavaa. Uimaranta-alueen lähellä matonpesupaikka.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen.
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-53
Alueen nimi	Ruuhijärvi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Ruuhijärvi on Salajärven kanssa lähes samassa pinnantasossa oleva varsin suuri, mutta keskisyvyydeltään matala järvi. Järven vedenpintaa on laskettu yli metri maatalousmaiden kuivattamiseksi. Järveä ei säännöstellä ja vedenkorkeuden vaihteluväli on suuri. Erityisesti loppukesän matalat vedenkorkeudet on koettu ongelmalliseksi virkistyskäytön kannalta. Järvellä on käynnissä vedenpinnan nostohanke. Ruuhijärven lähivaluma-alueella on runsaasti kalliomaata, mutta myös hienompia maalajeja varsinkin järven pohjoisosassa. Maataloutta on runsaasti etenkin pohjoisosan savi- ja hietamailla. Myös haja-asutus on runsaampaa järven pohjoispuolella, jossa sijaitsee Ruuhijärven kylä. Rannoilla on runsaasti loma-asutusta. Vapaa-ajankalastus on runsasta osittain runsaan vapaa-ajanasutuksen vuoksi. Ruuhijärven ekologinen tila on tyydyttävä. Ruuhijärven ravinne- ja levämäärät ilmentävät keskirehevää tilaa. Ruuhijärven näkösyvyyden 2010-luvun keskiarvo on talvikaudelle 2,5 m ja kesäkaudelle 2,3 m.
Rantaviiva (km)	26
Pinta-ala (ha)	573
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	285
Keskivedenkorkeus (N2000)	+86,24
Keskisyvyys (m)	5,6
Suurin syvyys (m)	19

Alueen indeksi	W-53
Alueen nimi	Ruuhijärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Vh (Pienet ja keskikokoiset vähähumuksiset järvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Tyydyttävä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY, MARY). Alue on osa maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Ruuhijärven ranta-alueilla on useita muinaismuistokohteita.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	Vesiliikenteessä nopeusrajoitus 10 km/h.
Uimarannat / vesiliikunta	Virkistysranta
Muuta huomiotavaa	Isoniemi ja länsirannan alueita ranta-asemakaavoitettu.
Tiedossa olevat veneenlaskuiskat	Osakaskunnan veneenlaskuiska Salajoessa.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-54
Alueen nimi	Ukonlammi

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastomuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivytävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemärisä suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Suoalueella sijaitseva lampi, jonka vedenlaadusta ei ole tietoa. Ranta-alueella on yksi rakennuspaikka.
Rantaviiva (km)	1,1
Pinta-ala (ha)	7,7
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-54
Alueen nimi	Ukonlammi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	x
Vedenlaatu / ekologinen tila	x
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rantarakentaminen on kielletty.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	W-55
Alueen nimi	Arrajärvi

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Kh (Keskikokoiset humusjärvet)
Vedenlaatu / ekologinen tila	Tyydyttävä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokka 4). Paikoitellen esiintyy luontodirektiivillä suojeltua lajistoa sekä arvokkaita linnustoalueita. Ranta-alueilla on rauhoitettuja luonnonsuojelualueita.
Lintualue	Tärkeä lintualue.
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	Alueella on kulttuurihistoriallisia arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRY, MARY). Arrajärven ranta-alueilla on useita muinaismuistokohteita.
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomiotavaa	Kilpisaaren ja Kiviniemen alueilla ranta-asemakaavoja. Rannalla seurakunnan leirikeskus.
Tiedossa olevat veneenlaskuluiskat	

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon paikan merkitys linnustolle.
Kulttuurihistorialliset arvot	Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot. Suunniteltaessa ja rakennettaessa muinaismuistokohteiden läheisyydessä, tulee olla yhteydessä Päijät-Hämeen alueelliseen vastuumuseoon.
Luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Alueen indeksi	W-56
Alueen nimi	Salajoki

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS W	VESIALUE.

NYKYTILAN KUVAUS	
Kuvaus	Seestanjoki-Arrajoki-vesimuodostumaan kuuluvan Salajoen ekologinen tila on hyvä. Salajoki virtaa Salajärvestä Ruuhijärveen, mutta järvet ovat lähes samassa tasossa. Joki on veneilykelpoinen. Joessa on runsas vesikasvillisuus.
Rantaviiva (km)	2,8
Pinta-ala (ha)	3,5
Valuma-alueen pinta-ala (km ²)	248
Keskivedenkorkeus (N2000)	
Keskisyvyys (m)	
Suurin syvyys (m)	

Alueen indeksi	W-56
Alueen nimi	Salajoki

NYKYTILAN KUVAUS	
Järvityyppi	Kk (Keskisuuret kangasmaiden joet
Vedenlaatu / ekologinen tila	hyvä
Vesienhoidon tavoitteiden huomioiminen.	
Luontoarvot	
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot / maisema	
Vesiliikenne- / maastoliikennerajoitukset	
Uimarannat / vesiliikunta	
Muuta huomioitavaa	
Tiedossa olevat veneenlaskuiskat	Osakaskunnan veneenlaskuluiska Salajoessa palvelee Sala- ja Ruuhijärven käyttäjiä.

SUUNNITTELUOHJE	
Valuma-alue maankäyttö	Valuma-alueen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.
Rantarakentaminen	Rannalle näkyvän rakentamisen tulee sopeutua rantamaisemaan.
Lintualue	
Kulttuurihistorialliset arvot	
Luontoarvot	

Alueen indeksi	SE
Alueen nimi	Sammalmetsän alue

YLEISMÄÄRÄYKSET	Alueille voidaan kaavoittaa muitakin kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia toimintoja, mikäli ne on tarkoitettu pääasiassa alueen omiin tarpeisiin, sopivat sen luonteeseen eikä niistä aiheudu haittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiselle käytölle. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön arvot ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma. Kulttuuriympäristökohteet on esitelty Arvokkaat kulttuuriympäristöt -teemakartalla ja kohdeluetteloissa. Alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen varautumista ja sopeutumista, kiertotaloutta ja monimuotoista kaupunkiluontoa sekä ratkaisuja, jotka lisäävät paikallisia hiilinieluja. Huolehditaan tärkeiden ekosysteemipalvelujen ja hiljaisten alueiden säilymisestä. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Lahden hulevesiohjelmaa ja siinä esitettyä hulevesien hallinnan prioriteettijärjestystä: 1. Hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan. 2. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja viivyttävällä järjestelmällä. 3. Hulevedet johdetaan hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista. 4. Puhtaat hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin suoraan vastaanottavaan vesistöön. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee tehdä tilavaraukset hulevesien hallintajärjestelmille. Rakentamisen aikana muodostuville hulevesille tulee tehdä hallintasuunnitelma. Kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä joukkoliikennesaavutettavuutta parannetaan koko kaupungin alueella. Asumisen sijoittamista melualueille tulee välttää. Mikäli asuinrakentamista osoitetaan melualueelle, tulee huolehtia siitä, että melun ohjearvot alitetaan.
KAAVAMÄÄRÄYS SE	SELVITYSALUE. Alueen kehittämisen tavoitteet ratkaistaan lisäselvitysten laatimisen jälkeen. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

NYKYTILAN KUVAUS	
aluekuvaus	Metsätalousalue.
kaavatilanne/varanto/täydennysrakentamisen mahdollisuus	Alue on osittain asemakaavoittamaton. Alueella on toteutumaton rakennusoikeutta.
asukasluku	
julkiset palvelut	
kaupalliset palvelut	
liikunta- ja virkistyspalvelut	
lähimetsät	
maisema- ja luontoarvot	Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja).
kulttuuriarvot	
muuta huomiotavaa	

Alueen indeksi	SE
Alueen nimi	Sammalmetsän alue

SUUNNITTELUOHJE	
kaavoitus	Tärinä ym. tulee ottaa kaavoituksessa huomioon. Maakuntakaavassa osoitettu Savonradan linjaus tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa.
liikenne	Liikenneympäristön suunnittelussa otetaan huomioon myös kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sujuvuus sekä viihtyisä ja turvallinen liikkumisympäristö.
julkiset palvelut	
lähimetsät	
ulkoilureitit	
kaupalliset palvelut	
maisema- ja luontoarvot	Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.
kulttuuriarvot	
pohjavesi, hulevedet	
ekotehokkuus	Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.
infrakohteet	
erityistä	